

PÍ SOMNÝ DOKUMENT O POSÚDENÍ RIZIKA

„Obnova KNP Meštiansky dom, Svätý Jur. „

Firma - Ing. Miroslav RABČAN
Školská c. 304, 027 121 F-SFK
IČO: 30529808, DIČ: SK 102045937
①

Dňa: 11/2024

Spracoval: Ing. Emil Kurtulík - BT

Názov projektu: **Obnova KNP Meštiansky dom, Svätý Jur.**

Dátum vytvorenia projektu: **11/2024**

Posudzovali: **Ing. Miroslav Rabčan, Ing. Emil Kurtulík**

ZDROJ	NEBEZPEČENSTVO	OHROZENIE	MIERA RIZIKA			BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA	POPIS OPATRENIA
			P	D	R		
Atmosférická elektrina (blesk)	elektrický výboj, nepriaznivé priame, nepriame účinky bleskového prúdu	<ul style="list-style-type: none"> * priamy zásah osoby bleskom, následok je vo veľkej väčšine prípadov smrť postihnutého, výnimočne rozsiahle popáleniny, poškodenia centrálného nervového systému - ďalej len CNS; * následky nepriameho zásahu bleskom, tzv. vedľajším iskrovým výbojom - vznikajú popáleniny, možné sú poškodenia CNS rôznych stupňov, ochrnutie; * následky indukcie, osoba stála v blízkosti zvodu, ktorým pretekal bleskový prúd a tento sa na telo naindukoval; * možné účinky prepäťových vln, ktoré sa na vedenia elektrickej inštalácie pri blízkom priamom zásahu bleskom naindukovali - prevažuje celkový šok, možné je bezvedomie, poškodenia mozgu a ochrnutie; * následky úrazu el. prúdom, ktorý vznikol v dôsledku indukovanej, alebo postupujúcej prepäťovej vlny na zariadení; * následky postupujúcich a indukovaných prepätí vo vedeniach a na kovových predmetoch - možné prejavy ako úrazy el. prúdom, napr. pri dotyku s neživými časťami zariadení pri poruche; 	1	1	1	<p>poučiť osoby, ako sa majú chovať v prípade búrky v prázdnom, rovinatom, zalesnenom, alebo zastavanom teréne</p> <p>zabezpečiť systém prepäťovej ochrany vo vnútri objektu (Tento, ak je správne navrhnutý a zhotovený, chráni citlivé elektronické zariadenia, ale aj prítomné osoby pred nepriaznivými účinkami možných prepätí. Účinkami postupujúcich prepäťových vln na hlavnú ochrannú prípojnicu v objekte, v dolnej i hornej časti na zvislé predmety, potrubia, výfuky z plynových odvetrávacích trubiek. Ako súčasť komplexnej ochrany objektu sa má uplatniť systém prepäťových ochrán, ktorý zabráni znižujúcim účinkom nadmerných napätí na zariadeniach kotolní a ako súčasť zariadenia boli následne inštalované vhodné prepäťové ochrany na vnútornej elektroinštalácii.)</p> <p>prihliadnuť k tomu, aby súčasne s bleskozvodovou sústavou bolo vykonané jej pripojenie</p> <p>bleskozvodové zariadenie má byť pravidelne odborné prehliadané a nedostatky odstraňované</p> <p>u objektov, ktoré sú opatrené bleskozvodom počas búrky nesiať priamo za oknami, v blízkosti zvodov a potrubí, v blízkosti veľkých kovových predmetov - zábradlia a nádrže</p>	

							odstrániť všetky kovové predmety, nečistoty nad úroveň terénu, neukrývať sa pod stromy, nestáť v blízkosti zvodov bleskozvodovej sústavy, alebo veľkých kovových telies
Betonárske práce							
Betónové konštrukcie	nedostatočná únosnosť a priestorová tuhosť	* nezaistenie, resp. strata únosnosti a priestorovej tuhosť debnenia a podperných konštrukcií;	4	1			dbať na správne prevedenie debnenia zaručujúce jeho stabilitu, pevnosť a tuhosť vrátane podperných konštrukcií (dimenzie, rozmery, prierez, vzperná dĺžka, spojenie, vlastné zhotovenie - montáž, zavetrovanie)
Betónové konštrukcie	pohyb a práca vo výške	* pád z výšky pri manipulácii s debnením a jeho časťami, pri montáži debnenia a ukladaní armatúry, pri ukladaní betónovej zmesi (čerstvého betónu) aj pri oddeňovaní;	4	1			vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie pri použití osobného zabezpečenia, určiť miesto kotvenia zaisťiť bezpečný prístup a pracovné miesta, zriadiť pomocné pracovné podlahy, zabezpečiť osadzovanie zábradií dbať na vypracovanie dodávateľskej dokumentácie zložitejších debnení (riešenie opatrení proti pádu osôb), vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbať na správne prevedenie náterov debnení vhodným oddeňovacím prostriedkom dodržiavať technologické postupy pri montáži debnení (nepoškodené spoje debnenia)
Betónové konštrukcie	poškodené spoje debnenia, nevhodný oddeňovací prostriedok	* pád častí debnenia odebňovaných dielcov na zamestnanca;	2	1			rekonštrukčné a búracie práce, pri ktorých dochádza ku zmene konštrukčnej bezpečnosti objektu a pri strojnom búraní, tieto práce vykonávať pod stálym dozorom zodpovedného zamestnanca pred búraním overiť, či nemajú nosnú funkciu konštrukciami overiť, či nemajú nosnú funkciu pri búraní a rekonštrukčných prácach postupovať podľa projektu a technologického (pracovného) postupu a priebežne zaisťovať stabilitu a pevnosť narušovaného a zaťažovaného múru, (resp. jeho časti ohrozeného búraním), pilierov, stropov a
Búracie a rekonštrukčné práce							
Búranie a rekonštrukcia	narušená statická konštrukcia	* neriadene, nekontrolovateľné, predčasné a náhle zrušenie konštrukcie;	3	1			

							<p>podperných a nosných konštrukcií, vylúčiť uvoľňovanie a zoslabenie nosných múrov a pilierov</p> <p>vykonať prieskum búraného alebo rekonštruovaného objektu, stanoviť technologický postup</p> <p>vykonať prieskum búraného alebo rekonštruovaného objektu, stanoviť technologický postup</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>pred búraním, priečok a stien pod vodorovnými konštrukciami overiť, či nemajú nosnú funkciu</p> <p>rekonštrukcia a búranie pri ktorom dochádza ku zmene konštrukčnej bezpečnosti objektu a pri strojnóm búraní práce vykonávať pod stálym dozorom zodpovedného zamestnanca</p> <p>pri búraní a rekonštrukčných prácach postupovať podľa projektu a technologického (pracovného) postupu a priebežne zaisťovať stabilitu a pevnosť narušovaného a zaťažovaného muríva, (resp. jeho častí ohrozeného búraním), pilierov, stropov a podperných a nosných konštrukcií, vylúčiť uvoľňovanie a zoslabenie nosných stien a pilierov</p> <p>priebežne zaisťovať včasné upratovanie vyburaného materiálu</p> <p>materiál z búranej časti objektu odstraňovať tak, aby nedošlo k preťaženiu podláh alebo stropov vyburaným materiálom</p> <p>podľa potreby zriadiť a používať pomocné pracovné podlahy (podľa potreby vykonať vystuženie a podpretie) a lešenie v kombinácii s prostriedkami osobného zaistenia a pod. pri práci a pohybe zamestnancov po týchto neunosných konštrukciách a prístupových plochach</p> <p>vylúčiť vstup zamestnanca na neunosnú podlahu, strop, strechu a inú neunosnú konštrukciu</p> <p>zaisťovať ohradenie priestoru pod miestami prác vo výške</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>
Búranie a rekonštrukcia	nedodržanie technologického postupu		* pád a zrútenie búraného muríva alebo konštrukčnej časti objektu na zamestnancov;	5	1		
Búranie a rekonštrukcia	nezabezpečený objekt		* prepadnutie zamestnanca cez podlahu, stropom, strechou a inými narušenými časťami starých a poškodených objektov;	3	1		
Búranie a rekonštrukcia	nezaistené náradie, materiál		* zasiahnutie zamestnanca alebo cudzej osoby pádom materiálu z výšky (nebezpečné je hlavne zranenie hlavy);	4	1		

									vykonať opatrenia proti pádu materiálu z výšky, vylúčiť alebo obmedziť prácu nad sebou
Búranie a rekonštrukcia	nezaistené otvory, pohyb a práca vo výške		* pád zamestnanca z výšky z voľného nezaisteného okraja búraného objektu a nezaistenými otvormi v podlahách pri ručnom búraní a manipulácii s materiálom;	3	2				vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zaisťiť voľné okraje búraného objektu ochrannou konštrukciou, popr. použitím osobného zaistenia hlavne pri ručnom búraní, pri búraní stiech, obvodových múrov, stropov a pod. pred búraním priečok a stien pod vodorovnými konštrukciami overiť, či nemajú nosnú funkciu rekonštrukčné a búracie práce, pri ktorých dochádza ku zmene konštrukčnej bezpečnosti objektu a pri strojnom búraní, tieto práce vykonávať pod stálym dozorom zodpovedného zamestnanca pri búraní a rekonštrukčných prácach postupovať podľa projektu a technologického (pracovného) postupu a prísne zabezpečiť stabilitu a pevnosť narušovaného a zatažovaného muriva, (resp. jeho časti ohrozeného búraním), pilierov, stropov a podpurných a nosných konštrukcií, vylúčiť uvoľňovanie a zoslabenie nosných stien a pilierov vykonať prieskum búraného alebo rekonštruovaného objektu, stanoviť technologický postup vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbiť na včasné odstraňovanie vybúraných častí s ostrými časťami
Búranie a rekonštrukcia	nežiaduci zásah do štrukturálnej integrity konštrukcie		* zrútenie časti objektu alebo konštrukcie po narušení alebo vybúraní nosného múra, piliera a inej nosnej alebo podpernej konštrukcie (po strate stability a nosnosti nosnej konštrukcie); * riziká spojené so štrukturálnou integritou v prípade demontáže, búrania väčšieho rozsahu alebo demolácie;	1	1				
Búranie a rekonštrukcia	ostre hrany, hroty		* prepichnutie, porenatie chodidla napr. klincami a inými ostrohrannými časťami, porenatie sklom a pod.;	3	2				vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbiť na včasné odstraňovanie vybúraných častí s ostrými časťami
Búranie a rekonštrukcia	uvoľnený materiál, časť konštrukcie		* pád materiálu alebo časti konštrukcie na osobu;	2	2				vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať správny postup pri ručnom búraní zvislých múrov a to odbúraním muriva po menších vrstvách zhora dole ručné búranie nosných konštrukcií vykonávať vertikálnym smerom zhora dole pri ručnom búraní zvislých konštrukcií odstrániť konštrukčné prvky len vtedy, ak nie sú zatažené dbieť na dodržiavanie stanoveného pracovného alebo technologického postupu

						<p>zaisťiť ohrozený priestor, v ktorom sa búracie práce vykonávajú, hlavne priestor pod miestom práce ohrozený búraním</p> <p>zaisťiť vymedzenie priestoru ohrozeného búraním (oplotenie, ohradenie, stráženie, vylúčenie prevádzky a pod.), určenie a zaisťenie vstupu, výstupu, zostupu a vjazdu do búraného objektu, udržiavanie komunikácií</p> <p>vykonávať rezanie ocelových konštrukcií správnym spôsobom podľa pracovného alebo technologického postupu tak, aby nedošlo k pádu oddelenej konštrukcie alebo prvku na zamestnanca</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>pozn.: pri použití sklízov, uzavretých spustí nesmie dôjsť k ich preťaženiu, uvoľňovaniu a deformáciám (slúžia spravidla len pre ľahší vybúraný materiál)</p> <p>zaisťiť vykonanie opatrení, ktoré zabráňujú nadmernému prašeniu (napr. kropenie vodnou hmlou, vybúraný materiál a sut' spúšťať uzavretou spustou až do miesta uloženia)</p>
Búranie a rekonštrukcia	vyvin prachových častíc	* prašnosť;	3	2		
Cestné valce - statické a vibračné						
Cestné valce - statické a vibračné	horúce povrchy	* popáleniny rúk pri práci v blízkosti rozpálených častí motora, chladiča a pod.;	1	1		<p>dodržiavať správne pracovné postupy</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>
Cestné valce - statické a vibračné	nadmerný sklon terénu	* prevrátenie valca;	1	1		<p>dodržiavať správnu techniku jazdy, včas radiť</p> <p>rychlостné stupne pri pohybe valca do svahu a zo svahu, pri jazde zo svahu mať zaradenú nižšiu rychlost</p> <p>dodržiavať dovolené sklony pojazbovej a pracovnej roviny v pozdĺžnom a priamom smere pri pohybe a práci na sklonenom teréne podľa návodu (max. stupavosť u typu VV 110 je 30%)</p>
Cestné valce - statické a vibračné	neergonomickosť pracovného miesta	* bolesti chrbta v súvislosti s vynútenou pracovnou polohou, bolesti dolných končatín pri práci na strojoch, ktoré sa pri práci pohybujú, neuropsychické ťažkosti u vodiča (nervozita, potenie, chvenie rúk, bušenie srdca);	1	1		<p>dodržiavať správny režim práce a odpočinku</p> <p>zaisťiť vhodný výber zamestnancov, posúdiť zdravotnú spôsobilosť a vykonávať pravidelné lekárske prehliadky</p>

Cestné valce - statické a vibračné	nepriaznivý vplyv hluku, vibrácií	* hlučnosť (u niektorých starších typov valcov), vibrácie;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie nepracovať s valcom s poškodenými tlmiacimi prvkami
Cestné valce - statické a vibračné	nesprávna technika obsluhy valca	* zidenie, prevrátenie valca a jeho pád pri nesprávnom nachádzaní na podvalník;	1	1	vykonávať pravidelnú údržbu valca podľa návodu na obsluhu a údržbu, opravy smú vykonávať len odborné spôsobilé osoby vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom priestore a pásme možného pádu nakladanie a vykladanie smú vykonávať len na to určení a preškolení zamestnanci stanoviť pracovný postup a dodržiavať návod na obsluhu
Cestné valce - statické a vibračné	netesnosť hydraulických prvkov	* únik vysokotlakkej hydraulikkej kvapaliny a zasiahnutie zamestnanca; * ekologické škody;	1	1	dbať na správne nastavenie poisťných ventilov používať vhodné hadice, spoje, príchytky, upevnenia udržiavať hydraulické mechanizmy tak, aby bolo vylúčené neprípustné trenie, ohýbanie, krútenie a napínanie hadíc pri pohybe hybných častí stroja a pri pohybe stroja
Cestné valce - statické a vibračné	nezaistené steny výkopu, otvory jám	* zrútenie valca do výkopu, alebo z násypu; * zosunutie stien výkopov alebo svahov násypov vplyvom šírenia vibrácií zeminou;	1	1	nezatažovať voľný okraj nedostatočne zaisteného výkopu alebo násypu valcom nepoužívať valec hutniaci vibráciou na svahoch, zárezoch, pri výkopoch, kde je nebezpečenstvo zosunutia stien dodržiavať správne pracovné postupy, stanoviť technologický postup pre prácu valca v blízkosti okraja výkopu
Cestné valce - statické a vibračné	nežiaduce účinky otrasov, vibrácií	* porušenie objektov v blízkosti valca hutniaceho vibráciou vplyvom šírenia vibrácií a otrasov;	1	1	rýchlosť jazdy prispôbiť stavu terénu, zvýšenú pozornosť venovať riadeniu valca pri hutnení krajnic krajnice najprv spevniť statickým zhutňovaním a až potom vibráciou, ak je nutné krajinu hutniť až po okraj, musí sa na ňu nachádzať kolmo, pokiaľ možno predným behúňom
Cestné valce - statické a vibračné	nežiaduci pohyb osôb v dráhe valca	* zachytenie a zrazenie osoby pohybujúcim sa valcom;	1	1	zaisťiť objekt podoprením, vzoprením stanoviť opatrenia podľa miestnych podmienok neštartovať motor so zaradeným rýchlostným stupňom

						<p>pracoviska a príslušných priestorov, použitých zariadení a materiálov, príp. vopred písomne stanoviť požiarne bezpečnostné opatrenia</p> <p>neponechávať horiacu lampu bez dozoru</p> <p>pred opravou, manipuláciou alebo uložením v uzavretých priestoroch nechať prístroj vychladnúť, uzáver paliva otočiť do uzavretej polohy a prístroj umiestniť vodorovne, aby z neho nevytiekol benzín</p> <p>v prípade, že pretlak vzduchu začne unikať poistným ventilom prístroj zhasiť</p> <p>neohrievať nádržku odrazom plameňa od steny alebo inej pevnej prekážky</p> <p>nepoužívať prístroj v uzavretých priestoroch s horľavými výparmi alebo inom výbušnom prostredí</p> <p>doplňovať nádržku horľavou kvapalinou až po zhasení plameňa, poklesu pretlaku a náležitom vychladnutí nádržky</p> <p>plniť nádržku technickým benzínom max. do výšky spodného okraja nalievacieho hrdla</p> <p>nádržku neplniť benzínom v blízkosti otvoreného ohňa a nezapaľovať v prípade rozliatia horľavej kvapaliny</p> <p>dodržiavať návod na obsluhu, používať predpísané palivo</p> <p>pri plnení prístroj postaviť na vodorovnú plochu a dbať, aby nedošlo k rozliatiu benzínu</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPF a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>nehrievať nádržku odrazom plameňa od steny alebo inej pevnej prekážky</p> <p>pri nahrievaní a prevádzke lampy nesmerovať horák proti osobám</p> <p>stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi</p> <p>prístroj neumiestňovať ústím plamenice blízko zvislej konštrukcie (stien a pod.), aby nedošlo ku spätnému zasahu nádrže plameňom</p>
Benzinové prenosné prístroje	tepelné účinky plameňa, zahrňate časti zariadenia	* popálenie obsluhy plameňom prístroja pri používaní a pri dotyku zamestnanca s horúcimi povrchmi;	1	1		

Benzínové prenosné prístroje	toxicita výparov	* otrava splodinami a dymom (hlavne CO);	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie nepoužívať prístroj dlhšiu dobu v uzavretých a nevetraných priestoroch (miestnostiach)
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Brúsky	poškodený brúsiaci, rezací kotúč	* zasiahnutie rôznych častí tela časťami roztrhnutého brúsiaceho alebo rezacieho kotúča;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zabezpečiť ochranu brúsiaceho kotúča pred mechanickým poškodením zabezpečiť funkčné ochranné zariadenie brúsiaceho kotúča používať brúsky v súlade s účelom použitia podľa návodu, nepreťažovať náradie, nenamáhať rezací kotúč na ohyb používať brúsiaci kotúč s príslušnou rýchlosťou väčšou ako max. dovolená rýchlosť vyznačená na štítku brúsky používať vhodné brúsiace nástroje, nepoužívať poškodené alebo nadmerne opotrebované brúsiace kotúče
Brúsky	rotujúci nástroj	* porezanie rotujúcim nástrojom (brúsiacim, rezacím kotúčom), pri styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu;	1	1	správne osadiť a upevniť brúsiaci nástroj udržiavať suché a čisté rukoväte uchopovacie časti náradia, ochrana pred olejom a masťou vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie náradie prenášať len za časť k tomu určenú náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je vypnuté nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spinačom vypnúť alebo zapnúť venovať práci s náradím pozornosť, ak je obsluha nesústredená alebo unavená nesmie s náradím pracovať po ukončení práce, pred jeho údržbou a pred výmenou nástrojov vyfúknuť prírodný kábel zo zásuvky

Elektrické mechanizované náradie	hmotnosť náradia, ostré hrany náradia, nedostatočné upevnenie náradia	* pomliaždenie, bodné a tržné rany nôh v prípade pádu náradia z výšky pri práci na rebríkoch, v prípade nedostatočného upevnenia náradia;	1	1	pripútať náradie k telu, časti odevu, použitie brašien, puzdier, pútk a pod. obmedziť prácu s náradím na rebríkoch
Elektrické mechanizované náradie	nepriaznivý vplyv vibrácií	* vibrácie prenášané na ruky s postihnutím rôznych tkanív, poškodenie kostí, kĺbov a šliach, cievne poruchy, ochorenia nervov, tieto poškodenia zdravia sa prejavujú degeneratívnymi zmenami, ktoré vznikajú priamym mechanickým účinkom rázov; traumatická vibračná vazoneuróza pri dlhodobejšej práci s niektorými druhmi náradia, hlavne pneumatickými;	1	1	dozriať bezpečnostné oddychové prestávky podľa návodu na obsluhu udržiavať náradie v riadnom technickom stave
Elektrické mechanizované náradie	nestabilná pracovná poloha	* pád zamestnanca pri práci s náradím z rebríkov a pod. (vážne poranenia - zlomeniny, pomliaždenie končatín, poranenie hlavy, chrčnice, vnútorné zranenia a pod.);	1	1	využiť prácu na vrátkách a nestabilných konštrukciách, namiesto rebríkov používať bezpečnejšie a stabilnejšie zariadenie (plošiny, schody, lešenia a pod.) zaisťiť pevné a stabilné postavenie zamestnanca pri práci s náradím, obmedziť prácu na rebríkoch
Elektrické mechanizované náradie	nevýhovujúci technický stav náradia	* vyklznutie, vypadnutie náradia z ruky, skiznutie a zošmyknutie náradia a zranenie obsluhy náradím, hlavne rúk a prednej časti tela (porezanie, rezné a tržné rany), prasknutie nástroja (vrťákov), vypadnutie nástroja;			vzhlľadom k veľkému krútiacemu momentu pri ručnom vrтанí používať vrťáku primerane veľkú s riadne upevneným držadlom nepreťažovať vrťáky, používať ostré vrťáky vrťák do čelustového skľučovadla spoľahlivo upevniť pomocou kľučky a to riadnym utiahnutím vo všetkých troch polohách udržiavať rukoväte v suchom a čistom stave (chrániť pred olejom a masinotou)
Elektrické mechanizované náradie	odletujúce ostré časti opracovávaných materiálov	* zranenie odletujúcimi časťami opracovávaných materiálov pri práci s vrťákami, búracími kladivami, sekáčmi a pod. (elektrickými aj pneumatickými); * zranenie očí a tváre odletujúcimi časťami pri opracovaní rôznych materiálov pneumatickými i elektrickými brúskami, vrťákami, búracími kladivami, sekáčmi a pod. (najzávažnejšie je ohrozenie očí odletnutými úlomkami, trieskami, drobnými časticami brúseného a rezaného	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie pri pracovných úkonoch, kedy hrozí nebezpečie ohrozenia zraku (napr.: u vrťáčiek s príklepom pri vrтанí do tehot alebo betónu) používať okuliare alebo tvárové štíty

Elektrické mechanizované náradie	poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím	<p>materiálu a hlavne brúsiaceho, resp. rezacieho kotúča pri brúskach);</p> <p>* úraz obsluhy elektrickým prúdom;</p> <p>* z princípu ručného náradia držaného v rukách vyplýva väčšie nebezpečenstvo úrazu pri prechode el. prúdu živým organizmom, na náradie pôsobí zamestnanec silou, takže jeho svaly sú predpäté a styk s vodivými časťami je obzvlášť dobrý, v prípade poruchy izolácie potom dochádza nezniedka ku svalovému kŕču, k zástave dychu, vo vážnych prípadoch aj k fibrilácii srdcových komôr, pri zasiahnutí el. prúdom môže dôjsť následne k pádu zamestnanca z výšky, rebrika a pod.;</p>			<p>po ukončení práce vidlicu el. privodu odpojiť zo zásuvky</p> <p>nepoužívať poškodené el. náradie ani el. privody, káble</p> <p>el. náradie, privodný el. kábel, predlžovací kábel, vidlicu, návlačku pravidelne kontrolovať a podrobovať revíziám</p> <p>vo vonkajšom prostredí používať predlžovací kábel len ak je príslušne označený a určený pre toto prostredie</p> <p>pohyblivý privod viesť pri práci vždy od náradia dozadu</p> <p>privodný kábel pokladať mimo ostre hrany; podľa potreby ho chrániť vhodným spôsobom proti mechanickému, popr. inému poškodeniu, el. kábel nenamáhať ľahom;</p> <p>náradie neprenášať za privodný kábel, ani tento kábel nepoužívať pre vyťahnutie vidlice zo zásuvky</p> <p>nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spinačom vypnúť alebo zapnúť ani poškodených el. privodov</p> <p>vykonávať predpísané kontroly náradia na pracovisku pred začatím práce na zmene a po skončení práce s náradím (v prípade chýb odovzdať náradie alebo jeho súčasti na opravu)</p> <p>nepoužívať elektromechanické náradie určené pre ochranu nulovaním alebo zemnením pre prácu a použítie vo vlhku alebo na kovových konštrukciách</p> <p>vykonávať opravu odborné, len po odpojení od siete</p> <p>dodržiavanie zákazu nosiť nezapnutý odev, naramkové hodinky a pod. (nebezpečné je držať náradie, hlavne vŕtačky, pri práci v rukaviciach)</p> <p>nepracovať v rukaviciach</p> <p>zabezpečiť vhodné oblečenie zamestnanca bez voľne vliajúcich častí</p>
Elektrické mechanizované náradie	rotujúce časti náradí		1	1	
Elektrické mechanizované náradie	rotujúce časti náradí	<p>* namotanie odevu, resp. jeho voľných častí, vlasov, rukavice na rotujúci nástroj (najčastejšie vrták pri vŕtačkách a rotujúce upínacie súčasti brúsiacich, leštiacich, hľadiacich kotúčov a pod. náradie s rotujúcimi nástrojmi);</p> <p>* namotanie, navinutie rukavice pri kontakte ruky s</p>	1	1	

		rotujúcou miešacou vrtulou nasadenou na el. vŕtačku;			rotujúce vreteno alebo vrták rukou a rukou odstraňovať triesky a odpad
Elektrické mechanizované náradie	uvolnené časti stien, konštrukcii	* ohrozenie zamestnanca uvoľnenými padajúcimi časťami omietky, muriva, betónu pri práci s náradím nad hlavou či ramenami;	1	1	vykonávať nastavenie, čistenie, mazanie a opravy náradia len ak je náradie vypnuté neprenášať náradie zapojené do siete s prstom na spínači vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zabezpečiť pevné poslaenie zamestnanca s možnosťou odkloniť hlavu či telo mimo padajúce časti obmedziť prácu s náradím nad hlavou, na rebriekoch a pod. nestabilných konštrukciách pre prácu vo výškach použiť vhodné nástroje používať náradie v súlade s účelom použitia podľa návodu, nepreťažovať náradie správne osadiť a upevniť nástroje zabezpečiť funkčné ochranné zariadenie
Elektrické mechanizované náradie	uvolnený pracovný nástroj	* zasiahnutie zamestnanca, poprípade aj inej osoby nachádzajúcej sa v blízkosti pracoviska s náradím, uvoľneným nástrojom, jeho časťami pri deštrukcii (zlomení, roztrhnutí a pod. poškodení nástroja);	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie používať ochranné zariadenia, brúsiť za mokra podľa druhu náradia
Elektrické mechanizované náradie	vývin prachových častíc	* ohrozenie dýchacích ciest jemným prachom, zaprášenie dýchacích ciest, pľúcne ochorenie pri dlhodobejšej práci s náradím na opracovanie kameňa a stavebných materiálov a výrobkov (zvlášť nebezpečný kremičitý (silikónový) prach prírodných hornín (granitu, žuly, pieskovca a pod.), kameniny, betónu, teraca a pod.);	1	1	byť susitredený pri vŕtaní, pustiť vŕtačku z rúk pri jej pretáčaní opravu el. náradia vykonávať len po odpojení od siete používať náradie len pre prácu a účely pre ktoré sú určené a s náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepôsobit' nadmernou silou zabezpečiť vypínač náradia v úplnom poriadku tak, aby výpol okamžite po stiahnutí ruky obsluhy z jej tlačidla
Elektrické mechanizované náradie	zaseknutý, "zahryznutý", poškodený vrták	* vykĺbenie a zlomenie prstov, porezanie ruky a pod. v prípade "zahryznutia" (zaseknutia) alebo prasknutia vrtáka, pri držaní obrobru v rukách;	1	1	u niektorých vŕtačiek používať prídavnú rukoväť (pozor na reakčný moment vŕtačky pri zablokovaní vŕtákov)

						obsluha musí byť na zaseknutie vrtáku pri vŕtaní pripravená, či už je vŕtačka vybavená bezpečnostnou spojkou alebo nie a ihneď náradie pustiť
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Elektrické vŕtačky						
Elektrické vŕtačky	rotujúce súčasti/ zariadenia					<p>* namotanie odevu, resp. jeho voľných častí, vlasov, rukavice na rotujúci vŕták;</p> <p>* zachytenie, namotanie, navinutie rukavice pri kontakte ruky s rotujúcou miešacou vrtulou (miešadlom a pod. nástrojom) nasadenou na el. vŕtačku pri použití pre rozmiešavanie hmôt v nádobe;</p>
			1	1		<p>zabezpečiť vhodné oblečenie zamestnanca bez voľne vľajúcich častí (nebezpečné je držať vŕtačku v chode v rukaviciach)</p> <p>nezastavovať rotujúci vŕták rukou</p> <p>vykonávať nastavenie, čistenie, mazanie a opravy náradia, len ak je vŕtačka v pokoji</p> <p>neprenášať vŕtačky zapojené do siete s prstom na spínači</p> <p>nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spínačom vypnúť alebo zapnúť</p> <p>náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je v pokoji</p> <p>venovať práci s náradím pozornosť, ak je obsluha nesústredená alebo unavená nesmie s náradím pracovať</p> <p>po ukončení práce, pred jeho udrzbov a pred výmenou nástrojov (vŕtákov a iných nástrojov) vytiahnuť privodný kábel zo zásuvky</p> <p>vykonávať zriaďovanie, čistenie, mazanie a opravu náradia len ak je náradie v klude</p> <p>nezastavovať rotujúce vreteno alebo vŕták rukou a rukou odstraňovať triesky a odpad</p> <p>pred použitím náradia starostlivo skontrolovať či nie sú poškodené kryty alebo iné časti náradia, skontrolovať všetky pohyblivé časti, ktoré môžu ovplyvniť správnu funkciu náradia a posúdiť, či sú schopné riadne pracovať a plniť všetky určené funkcie</p> <p>pred pripojením náradia do siete sa presvedčiť či je spínač výpný, u vŕtačiek vybavených zaistovacím (aretačným) tlačidlom (kolíkom) nesmie byť toto tlačidlo zatlačené, t.j. zablokované na stály chod</p> <p>nastavovať, čistiť, mazat a opravovať náradie len ak je náradie v klude</p>
Elektrické vŕtačky	rotujúci nástroj					<p>* porezanie rotujúcim nástrojom (vŕtákom alebo iným použitým rotujúcim nástrojom) pri styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu);</p>
			1	1		

			<p>nepribližovať ruku do nebezpečnej blízkosti pohybujúceho sa nástroja a zabrániť styku ruky s brúsiacim alebo rezacím kotúčom, napr.: pri nežiadajúcom uvedení do chodu</p> <p>udržiavať suché a čisté rukoväte a úchytné časti náradia, chrániť pred olejom a masťou</p> <p>neprenášať náradie s prstom na spinači, pri pripojení na sieť</p> <p>postupovať podľa návodu na používanie</p> <p>náradie prenášať len za časť k tomu určenú</p> <p>opravu el. vrtáčky vykonávať len po odpojení zo siete</p> <p>používať vrtáčku len pre práce a účely pre ktoré je určená a náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepôsobiť nadmernou silou</p> <p>používať prídavnú rukoväť (pozor na reakčný moment vrtáčky pri zablokovaní vrtáku)</p> <p>pred uvedením kladiva do prevádzky skontrolovať funkciu klznej spojky (ak je inštalovaná)</p> <p>dbať na sústredenosť pri práci, pustiť vrtáčku z rúk pri jej pretáčaní - zaseknutí</p> <p>zabezpečiť vypínač náradia v úplnom poriadku tak, aby výpol okamžite po stiahnutí ruky obsluhy z tlačidla</p>
Elektrické vrtáčky	zaseknutý, "zahryznutý", poškodený vrták	* pomliaždenie ruky, vykľbenie a zlomenie prstov hlavne pri zaseknutí "zahryznutí" vrtáka.	<p>1 1</p>
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	hmotnosť kladiva, poškodené úchytné časti	* vykĺznutie kladiva a zranenie obsluhy, hlavne rúk a prednej časti tela, vypadnutie nástroja; * pomliaždenie, bodné a tržné rany nôh v prípade pádu náradia z výšky;	<p>1 1</p>
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie			<p>udržiavať rukoväte v suchom a čistom stave (chrániť pred olejom a masťou) držať kladivo obidvoma rukami</p> <p>upevniť náradie, zaisťiť náradie proti pádu</p> <p>obmedziť prácu s náradím na rebríkoch</p> <p>používať kladivá s riadne upevneným držadlom</p> <p>búrací nástroj (špica, sekáč a pod.) spoľahlivo upevniť a zaisťiť proti uvoľneniu</p> <p>používať kladivá len pre práce a účely pre ktoré sú určené a náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepracovať s nadmernou silou</p> <p>udržiavať kladivo v riadnom stave</p>

Kladivá elektrické vŕtacie, zbijacie a búracie	hmotnosť uvoľnených častí búraných objektov	* ohrozenie zamestnanca uvoľnenými padajúcimi časťami omietky, muriva, betónu;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbať na pevné postavenie zamestnanca s možnosťou odkloniť hlavu či telo mimo padajúce časti obmedziť prácu s kladivom nad hlavou a na rebríkoch a pod. nestabilných konštrukciách pre prácu vo výškach
Kladivá elektrické vŕtacie, zbijacie a búracie	nebezpečný pracovný postup	* pomliaždenie ruky, vykľbenie a zlomenie prstov;	1	1	používať prídavnú rukoväť (pozor na reakčný moment kladiva pri zabŕkovaní vrťáka) pred uvedením kladiva do prevádzky skontrolovať funkciu kĺznej spojky (ak je nainštalovaná) dbať na sústredenosť pri práci, pustiť kladivo z rúk pri jeho pretáčaní, zaseknutí zaisiť vypínač náradia v úplnom poriadku tak, aby vypoľ okamžite po stiahnutí ruky obsluhy z jeho tlačidla používať kladivá len pre prácu a účely pre ktoré sú určené a s náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepôsobiť nadmernou silou opravu el. kladiva vykonávať len po odpojení zo siete
Kladivá elektrické vŕtacie, zbijacie a búracie	nepriaznivý vplyv hluku	* hlučnosť;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi
Kladivá elektrické vŕtacie, zbijacie a búracie	nepriaznivý vplyv vibrácií	* vibrácie prenášané na ruky, poškodenie kostí, kĺbov a šliach, cievne poruchy, ochorenie nervov;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie pri prejave poškodenia zdravia (degeneratívnymi zmenami, ktoré vznikajú priamym mechanickým účinkom rázov, príznakov traumatickej vibračnej vazoneurózy pri dlhodobšej práci s niektorými druhmi kladív) ihneď preradiť zamestnanca na inú prácu vykonať opatrenia podľa zaradenej kategórie (nízková práca), pravidelné lekárske prehliadky atď. dodržiavať bezpečnostné oddychové prestávky podľa návodu na obsluhu udržiavať náradie v riadnom technickom stave

Kladivá elektrické vŕtacie, zbjíjacie a búracie	nestabilná pracovná poloha	* pád zamestnanca pri práci s náradím z rebrika a pod. (vážne poranenia - zlomeniny, pomliaždenie končatín, poranenie hlavy, chrbtice, vnútorné zranenie a pod.);	1	vylúčiť práce na vratkých a nestabilných konštrukciách, namiesto rebrika používať bezpečnejšie a stabilnejšie zariadenia (plošiny, schodíky s plošinou, lešenia a pod.)
Kladivá elektrické vŕtacie a búracie	odletujúce ostré časti opracovávaných materiálov	* zranenie odletujúcimi časťami opracovávaných materiálov;	1	zaisťiť pevné a stabilné postavenie zamestnanca pri práci s kladivom, obmedziť práce na rebrikoch vybrať zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Kladivá elektrické vŕtacie, zbjíjacie a búracie	ostrie nástroja	* porezanie obsluhy rotujúcim vrtákom pri nežiadúcom styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení kladiva do chodu;	1	<p>pri pracovných úkonoch, kedy hrozí ohrozenie zraku (vymrštenými časticami muŕiva, betónu, kameňa, betónu) používať okuliare alebo tvárové štíty, rukavice</p> <p>nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré nemožno spínačom vypnúť alebo zapnúť</p> <p>náradie prenášať len za časť k tomu určenú</p> <p>po ukončení práce alebo pri prac. prestávkach, pred údržbou a pred výmenou nástrojov vytiahnuť prívodný kábel zo zásuvky a odstaviť v bezpečnej polohe</p> <p>náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je vypnuté</p> <p>nezastavovať rotujúce vŕteno alebo vrták rukou a rukou neodstraňovať triesky a odpad</p> <p>pred použitím náradia pozorne skontrolovať či nie sú poškodené kryty alebo iné časti náradia</p> <p>pred pripojením náradia do siete sa presvedčiť či je spínač vypnutý, u náradia vybaveného zaistovacím (aretačným) tlačidlom (kolíkom) nesmie byť toto tlačidlo zatlačené, t.j. zablokované na stály chod</p> <p>zriadenie, čistenie, mazanie a opravy kladív vykonávať len ak je náradie v pokoji</p> <p>nepribližovať ruku do nebezpečnej blízkosti pohybujúceho sa nástroja a zabrániť styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu udržiavať suché a čisté rukoväte a uchopovacie časti náradia, ochrana pred olejom a masťou</p> <p>neprenášať náradie s prstom na spínači, pri pripojení na sieť</p>

Kladivá elektrické vrtačky, zbijacie a búracie	poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím	* zasiahnutie obsluhy elektrickým prúdom;	1	1	<p>nepoužívať elektromechanické náradie určené pre ochranu nulovaním alebo zemnením pre prácu a použitie vo vlhku alebo na kovových konštrukciách po ukončení práce vidlicu el. prívodu odpojiť zo zásuvky</p> <p>nepoužívať poškodené el. náradie ani el. prívody, káble</p> <p>el. náradie, prívodný el. kábel, predlžovací kábel, vidlicu, návlačku pravidelne kontrolovať a podrobovať revíziám</p> <p>vo vonkajšom prostredí používať predlžovací kábel len ak je príslušne označený a určený pre toto prostredie</p> <p>pohyblivý prívod viesť pri práci vždy od náradia dozadu</p> <p>prívodný kábel pokladať mimo ostré hrany, podľa potreby ho chrániť vhodným spôsobom proti mechanickému, popr. inému poškodeniu, el. kábel nenamáhať ťahom</p> <p>náradie neprenášať za prívodný kábel, ani tento kábel nepoužívať pre vŕtanie vidlice zo zásuvky</p> <p>vykonávať predpísané kontroly náradia na pracovisku pred začatím práce na zmene a po skončení práce s náradím (v prípade chyby odovzdať náradie alebo jeho súčasť na opravu)</p> <p>opravu vykonávať odborne, len po odpojení zo siete</p> <p>kladivo pripojiť len na napätie a kmitočet podľa typového štítku, dbať na dostatočný prierez el. prívodu</p> <p>nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spínačom vypnúť alebo zapnúť ani poškodených el. prívodov</p> <p>nezastavovať rotujúci vrták rukou</p> <p>neprenášať kladivo zapojené do siete s prstom na spínači</p> <p>vykonávať zriaďovanie, čistenie, mazanie a opravy náradia len ak je kladivo v pokoji</p>
Kladivá elektrické vrtačky, zbijacie a búracie	rotujúci nástroj, rotujúce upínacie súčasti	* namotanie odevu, resp. jeho voľných častí, vlasov, rukavice na rotujúci vrták u vŕtacích kladív a rotujúce upínacie súčasti;	1	1	

							zabezpečiť vhodné obliečenie zamestnanca bez voľných vľavajúcich častí (nebezpečné je držať vrtacie kladivo v rukaviciach)
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	uvolnený, poškodený nástroj	* zasiahnutie zamestnanca, popr. aj inej osoby nachádzajúcej sa v blízkosti pracoviska s nástrojom, uvoľneným nástrojom, jeho časťami pri deštrukcii (zlomení, roztrhnutí a pod., poškodení nástroja);	1	1			správne osadiť a upevniť nástroje
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	vývin prachových častíc	* prašnosť - ohrozenie dýchacích ciest jemným prachom, zaprášenie dýchacích ciest, pľúčne ochorenie, pri dlhodobejšej práci s kladivom pri búraní a pod.;	1	1			vylúčiť prítomnosť iných osôb v ohrozenom priestore (zranenie vylámanými kusmi muriva a pod.) používať náradie v súlade s účelom použitia podľa návodu, nepreťažovať náradie používať vhodné nástroje vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie používať ochranné zariadenia, brúsiť za mokra podľa druhu náradia
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Kotúčové píly na drevo							
Kotúčové píly na drevo	ostrie pilových kotúčov	* porezanie pri nežiadúcom styku ruky s pilovým kotúčom;	1	1			používať pílu spôsobom stanoveným v návode na používanie použiť vhodné a správne upevnenie pilového kotúča, nepoužívať poškodené, vyhrbate pilové kotúče, s chýbajúcim zubom a pod. pripraviť dorazovú lištu k materiálu, používať pravítko zabezpečiť ochranný kryt pilového kotúča, časť krytu musí byť pohyblivá použiť vhodný pilový kotúč s ostrými a správne nabrusenými zubami zabezpečiť správnu funkciu rozovieracieho klinu (správne upevniť a nastaviť rozovierací klin, zaistiť jeho hladký povrch a pod.)
Kotúčové píly na drevo	styk pohybujúceho sa nástroja s materiálom	* spätný vrh píly, resp. neupevneného dreva pri rezaní dreva pozdĺž vlákien;	1	1			udržiavať bezpečnú vzdialenosť medzi zamestnancami zaisťovať náradie proti pádu používaním pútok, brašien a pod., pri práci vo výške neukladať náradie do blízkosti voľných okrajov podláh, lešení, zvýšených pracovísk, podestí, konštrukcii a pod.
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Malé ručné náradia							
Malé ručné náradia	nebezpečný pracovný postup	* zasiahnutie osoby nástrojom (lopatou, krompačom, vidliami);	1	1			
Malé ručné náradia	nedostatočné upevnenie náradia, hmotnosť náradia, ostre hrany	* pád náradia zo zvýšených pracovísk narazenie, pomliaždeniny, tržné a bodné rany;	1	1			

Malé ručné náradia	nevyhovujúci technický stav náradia, poškodené uchytné časti	* vyklznutie náradia z ruky;			vykonávať pohyb sečných náradí (nožov) smerom od tela zamestnanca pokiaľ možno vylúčiť prácu s náradím nad hlavou vhodným zvyšovaním miesta práce zabezpečiť prevedenie a úpravu uchopovacej časti náradia (ktorá sa drží v ruke), hladký vhodný tvar týchto častí, bez prasklín, udržiavať suché a čisté rukoväte a uchopovacie časti, chrániť ich pred olejom a masinotou vykonať pevné uchytenie násady, zaistiť proti uvoľneniu klinmi a pod. používať nepoškodené náradie s dobrým ostrím u sekáčov
Malé ručné náradia	odlietajúce ostré častice	* úrazy oči odlietajúcou črepinou, drobnou časticou, úlomkom, otrepom a pod. (najčastejšie sekáč, kladivo);	1	1	používať sekáče, kladiva, palice a pod. náradia bez trhlin a otrepov vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Malé ručné náradia	ostrie sekery, nebezpečný pracovný postup	* sečné rany, useknutie prstov pri práci so sekerou pri vykonávaní tesárskych prác, odvetvovaní, príprave dreva na palivo a pod.;	1	1	zaisťiť primeraný pracovný priestor používať dostatočne naostrенú sekeru dbať na starostlivé osadenie topora a jeho zaistenie proti uvoľneniu zabezpečiť prax, zručnosť, sústredenosť, dbať na zvýšenú pozornosť
Malé ručné náradia	pohyb, práca osôb v stiesnených priestoroch	* odreniny a pomliaždeniny rúk pri práci s náradím v stiesnených priestoroch, pri opravách, údržbe;	1	1	vykonávať pravidelnú kontrolu ručného náradia zaisťiť úpravou pracoviska a organizáciou pokiaľ možno prácu s náradím vo fyziologicky vhodných polohách tak, aby zamestnanec nemusel pracovať s náradím napr. nad hlavou
Malé ručné náradia	styk náradia s rukou	* sečné, rezné, bodné, tržné rany, pritiačenie, otlaky, pomliaždeniny, podliatiny, pri nežiadúcom kontakte náradia s rukou (všeobecné nebezpečie pre všetky druhy náradia);	1	1	zaisťiť možnosti výberu vhodného náradia, nepoužívať poškodené náradie zabezpečiť prax, zručnosť, popr. zácvik, používať vhodný druh, typ, veľkosť náradia
Malé ručné náradia	uvoľnené časti náradia	* zasiahnutie zamestnanca uvoľneným nástrojom, kladivom, hlavicom a pod. z násady;	1	1	nepoužívať poškodené náradie (s uvoľnenou násadou, deformovanou pracovnou časťou a pod.)
Malé ručné náradia			1	1	nepreťažovať nastaviteľné kľúče

							nepoužívať skrutkovače ako sekáče, páčidla, nepoužívať rozťahnuté a opotrebené kľúče pri povolovaní a dotahovaní matic
							správne používať náradie (nedovolené použítie páky) pri práci so sečným náradím viesť (smerovať) náradie od tela zamestnanca, uvoľňovať silno dotiahnutú maticu otáčaním kľúča ku sebe
							používať náradie vhodného tvaru, typu a veľkosti
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi							
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	horľavé, výbušné vlastnosti pohonných hmôt	* sečné, rezné, bodné, tržné rany, hlavne rúk, prtláčenie, pomliaždenie, otlaky, krvné podliatiny pri úderoch, zošmyknutie náradia na ruku, pri zlomení nastaviteľných kľúčov (hasáky, francúzske kľúče);					neponechávať motor v chode v blízkosti otvoreného ohňa, nefajčiť pri čerpaní paliva a prevádzky stroja
							neštartovať zahriaty benzínový motor s vybratou sviečkou, palivo zachytené vo valci by prudko vystrieklo z otvoru pre sviečku, nesksúšať či sviečka iskří, ak je motor zahriaty, alebo ak je cítiť pach po benzíne (náhodná iskra môže vzniknúť benzínové pary)
			1	1			po natanikovaní palivovú nádrž spoľahlivo uzatvoriť vekom
							palivo (benzín - pohonnú zmes) dopĺňať len v dobre vetrateľných priestoroch, t.j. na vonkajšom priestranstve alebo v dobre vetranej miestnosti
							zbytky vyčisteného alebo vystreknutého paliva vždy neodkladne utrieť a bezpečne likvidovať
							pri dopĺňovaní paliva vylúčiť rozliatie paliva
							nepreplňovať obsah nádrže
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	nesprávne zvolený pracovný postup pri štartovaní	* úder, naráženie obsluhy;	1	1			postupovať podľa návodu na používanie
							štartovaciu šnúru neomotávať okolo ruky
							pri štartovaní náradie postaviť spoľahlivo na pevnom podklade a pridržiavať ho rukou
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	pohyb častí náradia	* zasiahnutie obsluhy pohybujúcimi sa časťami;	1	1			náradie udržiavať tak, aby zaisťovalo bezpečné upínanie nástroja a aby neprípúšťalo styk obsluhy s pohybujúcimi sa časťami mechanického ústrojenstva, poprípade nástroja
							neprevádzkovať stroje a náradie bez bezpečnostných zariadení, s nenamontovanými a nefunkčnými krytmi

					ochranné kryty a zariadenia udržiavať vo funkčnom stave
					motor vypínať pri ukončení práce, pri odkladaní náradia, pri prevádzkových prestávkach, pred opravou a údržbou, pred výmenou nástroja, aj pri prerušení práce vypnúť motor
					nastavovanie, čistenie, a opravy náradia vykonávať len v klude
Náradie a malé stroje so spalovacími motormi	rozmery, nevhodné usporiadanie pracovného miesta	* zranenie končatin o okolité pevné prekážky;	1	1	používať náradie a stroje v priestoroch, kde obsluha môže zaujať pri práci bezpečnú polohu
Náradie a malé stroje so spalovacími motormi	toxická výfukových plynov	* pôsobenie výfukových plynov (teplota, obsahujúce škodlivé látky, hlavne CO);	1	1	nepracovať so strojom v uzavretých, nevetraných miestnostiach a v blízkosti horľavín
Náradie a malé stroje so spalovacími motormi	vyšoká teplota povrchov motora, výfukových plynov	* popálenie od horúcich povrchov motora a výfukových plynov;	1	1	nedotýkať sa horúcich dielov motora alebo tlmíča pokiaľ motor beží alebo bezprostredne po jeho vypnutí
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Pneumatické náradie					
Pneumatické náradie	nevyhovujúci technický stav náradia	* poškodenie zariadenia, prasknutie hadice;			zaisiť správnu funkciu, priebežné mazanie náradia (olejovač alebo je olejovač súčasťou odľučovača vody)
					vodný kondenzát denne kontrolovať a včas ho vypúšťať (vyprázdňovať)
			1	1	podľa potreby vzduchu pripojiť náradie prírodnou hadicou so zodpovedajúcim prierezom
					dodržiavať u pneumatického náradia rozmedzie tlaku vzduchu udané výrobcom, využívať regulátor, (prilis nízky tlak vzduchu znižuje výkon náradia, naopak príliš vysoký tlak vedie ku zvýšenému opotrebovaniu a ku zníženiu životnosti náradia)
					zaisiť vhodný zdroj vzduchu - kompresora
Pneumatické náradie	tlak vzduchu, netesnosť pneumatických rozvodov	* zranenie očí, tváre a uvoľnenými jemnými časticami;	1	1	pred vykonávaním akýchkoľvek úprav alebo opráv uzavrieť prívod vzduchu a z hadice vypustiť tlakový vzduch
					nastavenie, čistenie, mazanie a opravy náradia vykonávať, len ak je náradie v klude
					chrániť prívody stlačeného vzduchu (hadice) proti poškodeniu

							<p>pri plnení palivovej nádrže vypnúť motor</p> <p>nefajčiť pri čerpaní paliva a prevádzke stroja</p> <p>neprevádzkovať rezačky s motorom v chode v blízkosti otvoreného ohňa ani v priestoroch s nebezpečím výbuchu</p> <p>kontroly tesnosti palivového systému (palivovej nádrže, hadíc, potrubí), poškodené časti neodkladne vymeniť (nebezpečie explózie)</p> <p>pred prepravou a manipuláciou s pílou alebo jej uložením v uzavretých priestoroch nechať motor vychladnúť</p> <p>prácu s pilou pravidelne prerušovať</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>pracovné postupy musia byť upravené tak, aby z nich vyplývali technologické prestávky vedúce ku prerušovaniu expozície hlukom (v dobe prestávok, nutných zo zdravotného hľadiska nesmie byť zamestnanec vystavený pôsobeniu nadmerného hluku a vibrácií)</p> <p>udržiavať pílu v dobrom technickom. stave</p> <p>nevykonávať úpravy zasahujúce do konštrukcie píly, pretože môže dôjsť ku zvýšeniu hodnoty hlučnosti a vibrácií</p> <p>prácu s pilou pravidelne prerušovať prestávkami</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>pracovné postupy musia byť upravené tak, aby z nich vyplývali technologické prestávky vedúce k prerušovaniu expozície vibráciám (v čase prestávok, nevyhnutých zo zdravotného hľadiska nesmie byť zamestnanec vystavený pôsobeniu nadmerného hluku a vibrácií)</p> <p>protivibračné elementy vymeniť, ak sú poškodené</p> <p>nevykonávať úpravy zasahujúce do konštrukcie píly, pretože môže dôjsť ku zvýšeniu hodnôt hlučnosti a vibrácií</p>
Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacími motorom	nepriaznivý vplyv hluku	* hlučnosť, poškodenie sluchu obsluhy;	1	1			
Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacími motorom	nepriaznivý vplyv vibrácií	* pôsobenie vibrácií prenášané prevážne na ruky s posilnutím rôznych tkanív, poškodenie kostí, kĺbov a šliach, cievne poruchy, ochorenie nervov;	1	1			

<p>Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacím motorom</p>	<p>nesprávne zvolený pracovný postup pri štartovaní</p>	<p>* pád obsluhy pri štartovaní, zranenie ruky, nežiadúci pohyb píly, poškodenie rezacieho kotúča;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>obsluha pílu uchopiť pevne do obidvoch rúk, po naskočení motora palcom a prstami pevne uchopiť rukoväť, k vypnutiu motora slúži vypínací gombík, ktorý sa zatlačí dozadu, k zabráneniu nežiadúceho prídania plynu za chodu naprázdno slúži poisika plynu, pri práci s náradím sa uvoľní poisika rukou, ktorou pridržuje zadnú rukoväť</p>
<p>Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacím motorom</p>	<p>odlietajúce rozžeravené iskry, horľavé, výbušné vlastnosti látok</p>	<p>* zasiahnutie zamestnanca odlietajúcimi iskrami; * požiar, výbuch v prípade práce s pílou v blízkosti horľavých kvapalín a i. ľahko horľavých hmôt;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>náradie pevne uchopiť; potom zatiahnuť niekoľkokrát za sebou za štartovacie lanko až motor naskočí pri štartovaní zaujať pevný a stabilný postoj</p>
<p>Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacím motorom</p>	<p>odlietavajúce ostré častice</p>	<p>* zranenie očí, tváre zasiahnutím odlietavajúcimi úlomkami, drobnými časticami a prachom vznikajúcim pri rezaní;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>
<p>Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacím motorom</p>	<p>poškodený rezací kotúč</p>	<p>* zranenie obsluhy, popr. aj ďalších osôb v okolí píly zasiahnutím úlomkami a časticami kotúča v prípade roztrhnutia tenkého rezacieho kotúča;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>pri rezaní kovov vyvíjať veľký rezný tlak pri vysokej rýchlosti kotúča, miesto dotyku má byť čo najmenšie, pri prikladaní rezného kotúča sa pracuje s plným plynom a potom ak sa počet otáčok zníži zvýšením alebo znížením tlaku na rezaný materiál, pri rezaní betónu, kameňa a pod. sa má kotúč posúvať v štrbine sem a tam, aby sa podporil odvod tepla a udržala nízka teplota v mieste rezu, optimálny počet pracovných otáčok píly závisí na druhu rezaného materiálu, druhu a kvalite rezacieho kotúča</p> <p>vylúčiť príslomnosť iných osôb v pracovnom priestore, hlavne v smere prúdu iskier a uberaných častíciek materiálu</p> <p>zabezpečiť funkčný ochranný kryt rezacieho kotúča, ochranný kryt nastaviť tak, aby jeho spodná časť bola čo najbližšie ku obrobru a zachytila väčšinu iskier</p> <p>neprekročiť max. dovolenú obvodovú rýchlosť a počet otáčok</p> <p>zabezpečiť správne skladovanie a zaobchádzanie s kotúčmi, použitie nepoškodeného vyskúšaného kotúča a jeho správne osadenie a upnutie</p>

				<p>po upnutí kotúča vykonať skúšobný chod</p> <p>používať len rezacie kotúče, ktoré sú pre pílu určené (pred upnutím rezacieho kotúča zistiť jeho vhodnosť pre brúsku, prehliadkou overiť jeho neporušenosť)</p> <p>stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi</p> <p>nepoužívať nadmerne opotrebované alebo poškodené rezacie kotúče</p> <p>pred prenášaním píly vypnúť motor, pred prepravou a uložením náradia kotúč demontovať a chrániť pred poškodením</p> <p>rezací kotúč sa nesmie viesť v drážke šikmo, inak sa zadrie alebo zakliesni</p> <p>nepoužívať brúsku na hrubovanie</p> <p>vylúčiť porušenie pevnosti kotúča, napr. nadmerným a nerovnomerným prítlakom brúseného predmetu na kotúč, nebrzdziť dobiehajúci kotúč, nebrúsiť z bočnej strany kotúča po demontáži krytu, nenamáhať tenké rezacie kotúče na ohyb, vylúčiť narazenie materiálu na kotúč a nerovnomerné opotrebenie kotúča; kotúč udržiavať čistý</p> <p>pri spustení píly musia byť všetky ovládacie prvky v správnej polohe</p> <p>pri štartovaní sa rezací kotúč nesmie dotýkať zeme ani žiadnych predmetov, musí sa voľne otáčať</p> <p>pri štartovaní vylúčiť prítomnosť osôb v ohrozenom priestore</p>
				<p>údržbárske práce a opravy, vrátane výmeny klinového remena vykonávať pri zastavenom motore</p> <p>zabezpečiť správne oblečenie obsluhy (priliehajúci odev bez voľne vliajúcich častí, rozopnutých rukávov a pod.)</p> <p>neprenášať na dlhšiu vzdialenosť brúsku s rotujúcim kotúčom</p> <p>dodržiavať návod na používanie (napr.: prednostne používať vodiaci vozík s obmedzovačom hĺbky rezu)</p>
<p>Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacím motorom</p>	<p>rotujúce časti zariadenia</p>	<p>* zachytenie voľne vliajúceho konca pracovného odevu, neupnutých rukávov, vlasov, šálu, obväzov na rukách a pod.;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>Rozbrusovacie píly (rozrezávacie brúsky) so spaľovacím motorom</p>	<p>styk ruky obsluhy s rotujúcim kotúčom</p>	<p>* porezanie rotujúcim rezacím kotúčom pri styku ruky obsluhy s rotujúcim kotúčom;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>

Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Sponkovačky			
Sponkovačky	horľavé, výbušné vlastnosti plynov	* explózia, požiar, *	1 1
Sponkovačky	nepriaznivý vplyv hluku, vibrácií	* hlučnosť, vibrácie hodnoty hluku uvádzajú úroveň hluku samotného prístroja, neudávajú však hodnoty hlučnosti na mieste použitia prístroja, pretože tie závisia napr. na pracovnom prostredí, pracovnom predmete, jeho umiestnení a množstve, na počte jednotlivých úderov atď.;	1 1
Sponkovačky	nestabilná pracovná poloha	* pád obsluhy sponkovačky;	1 1
Sponkovačky	pohyb, rozkmitanie, strata stability zariadenia	* nežiadúci pohyb prístroja a jeho poškodenie;	1 1
Sponkovačky	poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím	* úraz obsluhy el. sponkovačky elektrickým prúdom;	1 1
<p>ako zdroj energie pre pneumatické prístroje na vystreľovanie spojovacieho materiálu nepoužívať kyslík a horľavé plyny</p> <p>vybrať zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>znižovať vibrácie predmetov ich upnutím alebo zakrytím, nastavením prevádzkového tlaku na najnižšiu hodnotu potrebnú pre príslušný pracovný úkon a proces</p> <p>zabezpečiť individuálne protihlukové opatrenia, napr. polozenie spojovaného predmetu na tlmiacu podložku</p> <p>nepracovať z rebríka</p> <p>udržiavať pri práci so sponkovačkou poriadok a zaistiť dostatočné osvetlenie (prenosné prístroje na vystreľovanie spojovacieho materiálu)</p> <p>dbať na stabilné postavenie obsluhy pri práci so sponkovačkou na pevnom podklade</p> <p>vyvarovať sa akéhokoľvek oslabenia a poškodenia prístroja, napr.: nárazom, pádom prístroja, zásahmi nepovolenými výrobcom, použitím prístroja ako kladiva, násilnému zaobchádzaniu atď.</p> <p>držačky na upevnenie zatĺkacích prístrojov na stojan, napr. na dielenský stôl zhotoviť tak, aby zatĺkacie prístroje mohli byť spoľahlivo upevnené pre stanovený účel</p> <p>poškodené privody, zásuvky, vidlice a pod. odborne opraviť resp. vymeniť</p> <p>pravidelne kontrolovať el. privodné káble</p> <p>pred zasunutím vidlice pohyblivého privodu do zásuvky sa musí obsluha sponkovačky presvedčiť, či je spínač v polohe "vypnuté"</p> <p>pohyblivý privod viesť vždy od sponkovačky dozadu</p> <p>privodný kábel nepoužívať na vytiahnutie vidlice zo zásuvky</p>			

						<p>prívodný kábel nenamáhať ťahom (nesmie ležať alebo prechádzať cez ostré hrany, musí sa chrániť pred stykom s olejom, horúcimi predmetmi)</p> <p>pred začatím práce odvrátiť tvár od hlavne a až po odpojení od zdroja energie prekontrolovať hlavne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - či nemá pohyblivý prívod zodratú (predretú), prezeranú, opálenú, obrúsenú, spráchnivenú, rozleptanú alebo inak poškodenú izoláciu, - či je el. prívod vybavený nepoškodenou ochrannou návláčkou zaistenou na vstupe proti vytiahnutiu a nepoškodenú vidlicu, - či nie sú poškodené kryty, držadlo a iné časti sponkovačky
Sponkovačky	styk sponkovačky s materiálom	* zranenie obsluhy následkom spätného nárazu;	1	1		<p>zaisťiť bezpečné, stabilné postavenie obsluhy nepracovať z rebríka ani v nezvyklej polohe</p> <p>zaisťovať pravidelnú a odbornú údržbu</p> <p>vykonať vhodné a optimálne nastavenie sily úderu</p> <p>úchopné časti náradia (držadlo) chrániť pred znečistením olejmi a tukmi</p> <p>správne uchopiť a držať prístroj</p> <p>dodržiavať pracovné pokyny a návod na používanie</p> <p>stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi</p> <p>zaisťovať pravidelnú a odbornú údržbu</p> <p>dodržiavať pracovné pokyny a návod k obsluhu</p> <p>prípoky tlaku vzduchu, hadice a iné časti chrániť pred znečistením</p> <p>pri premiestňovaní prístroj odpojiť od zdroja tlaku</p> <p>prístroje pripojiť len na taký zdroj tlaku vzduchu, u ktorého max. prípustný prevádzkový tlak v prístroji nie je prekročený o viac je stanovené (pri vyššom tlaku musí byť v tlakovom vedení inštalovaný redukčný tlakový ventil s prípadným redukčným, obmedzovacím ventilom)</p> <p>pre pripojenie na zdroj tlaku vzduchu používať rýchlospojky a na prístroji pripojiť neuzavierateľnú koncovku (aby po rozpojení v prístroji už nebol tlak vzduchu)</p>
Sponkovačky	tlak vzduchu, netesnosť pneumatických rozvodov	* prudký výron tlakového vzduchu; * zranenie očí, tváre prúdom tlakového vzduchu, popr. aj jemnými uvoľnenými časticami;	1	1		

Spunkovačky	vystrelená svorka, klinec	* zasiahnutie osoby svorkou, klincom a pod. (svorky či klince vystrelené z krátkej vzdialenosti môžu spôsobiť vážne zranenie);	1	1	<p>v zatlakách prístrojoch používať len ten spojovací materiál, ktorý je uvedený v návode na použitie</p> <p>nestrieľať prístrojom do voľného priestoru (nebezpečie zranenia voľne letiacim spojovačom a preťaženie prístroja)</p> <p>nepríbližovať prsty do blízkosti ústia prístroja (nosu spunkovačky)</p> <p>nemieriť nabitým prístrojom (nosom spunkovačky) na seba (obsľuhu) alebo iné osoby</p> <p>nedemontovať a nevyradovať z prevádzky niektoré diely prístroja, hlavne bezpečnostnú poistku spúšte pred zasunutím vidlice pohyblivého prívodu do zásuvky sa presvedčiť, či je spínač v polohe "vypnuté"</p> <p>zaisťiť funkčné zabudované zariadenie proti samovoľnému spúšťaniu (poistka proti samovoľnému samospusteniu spojená oporou hlavou)</p> <p>prístroje označené trojuholníkom stojacim na špiči nepoužívať bez účinnej poistky spúšte (ktorá umožňuje vystrelenie iba vtedy, keď je ústie prístroja priložené na miesto požadovaného spoja)</p> <p>zaisťiť správnu funkciu spúšťacieho zariadenia (prístroj sa spravídla spúšťa stisnutím spúšte prstom)</p> <p>nepracovať s prístrojom ak sú jeho časti poškodené a ak nie je prístroj kompletný</p> <p>pred premiestnením náradia, pri prestávke v práci, v čase keď sa s náradím nepracuje, pri nabíjaní, pred akoukoľvek prácou na náradí a po ukončení práce so spunkovačkou, odpojiť vidlice pohyblivého prívodu zo zásuvky</p> <p>pri práci s prístrojom brať do úvahy podmienky na pracovisku (spojovače môžu event. preraziť tenké materiály, pri práci v rohoch a na krajoch predmetov môžu skĺznuť a spôsobiť zranenie osôb v blízkosti pracoviska s prístrojom)</p> <p>ak dôjde vzhľadom ku znečisteniu prístroja alebo opotrebovaniu úderníka ku zaseknutiu prístroja,</p>
-------------	---------------------------	--	---	---	---

						odpojí sa prístroj od zdroja tlaku, otvorí sa zásobník a odstránia sa všetky zostávajúce klice z prístroja pri dlhšom prerušení práce alebo po skončení práce odpojí pneumatický prístroj od zdroja tlaku a vyprázdniť zásobník prístroj prenášať na pracovisku len za držadlo, nikdy nie zo stisnutou spúšťou
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Stroje na brúsenie povrchov						
Stroje na brúsenie povrchov	nepriaznivý vplyv hluku	* poškodenie sluchu obsluhy hlučnosťou vznikajúcou pri pracovnej činnosti stroja; * úraz obsluhy elektrickým prúdom;		1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie stroj nepremiestňovať za prívodný kábel, ani tento kábel nepoužívať k vytiahnutiu vidlice zo zásuvky nepoužívať poškodený stroj ani el. prívodné káble vo vonkajšom prostredí používať predĺžovací kábel len ak je prísušne označený a určený pre toto prostredie pohyblivý prívod viesť vždy od stroja dozadu el. kábel nenamáhať ľahom prívodný kábel položiť mimo ostre hrany vykonávať kontroly stroja, el. prívodov aj pred začatím práce na zmene a po skončení práce s náradím na zmene v predpísanom rozsahu (pri zistení chýb odovzdať náradie alebo jeho súčasť do opravy) používať stroj na stavbách len cez stavebný rozvádzač s prúdovým chráničom podľa potreby ho chrániť vhodným spôsobom proti mechanickému, popr. inému poškodeniu po ukončení práce, pred jeho údržbou, opravou a pred výmenou nástrojov vytiahnuť prívodný kábel zo zásuvky vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie stroj premiestňovať len za časť k tomu určenú (vodiacu tyč)
Stroje na brúsenie povrchov	poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím					
Stroje na brúsenie povrchov	rotujúci pohyb nástroja	* porezanie rotujúcim nástrojom (brúsiacim kotúčom, kruhom, brúsiacou hlavou, frézovacími lamelami, kefou, kotúčom), pri styku ruky s nástrojom;		1	1	pred nastavením lopatkového hladítka dať spínač motora do nulovej polohy

							<p>pred prepravou a manipuláciou s rezačkou alebo jej uložením v uzavretých priestoroch je nutné motor nechať vychladnúť</p> <p>kontrolu tesnosti palivového systému (palivovej nádrže, hadíc, potrubia), poškodené časti neodkladne vymeniť (nebezpečie explózie)</p> <p>pri odstavení rezačky kohút prívodu paliva uzavrieť (ak je inštalovaný)</p> <p>pri doplňovaní paliva dbať na to, aby nedošlo k rozliatiu paliva a aby nestekalo na horúce časti motora</p> <p>oddržiavať bezpečné vzdialenosti od okrajov svahov a výkopov a priečneho i pozdĺžneho dovoleného sklonu</p> <p>nesadať za jazdy rezačky na riadiace rameno</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>udržiavať rezačky v dobrom technickom stave</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>udržiavať rezačku v dobrom technickom stave</p> <p>oddržiavať bezpečnostné prestávky podľa návodu na obsluhu</p> <p>pred nasadením stroja na inú špáru zastaviť rezací kotúč</p> <p>pri rezaní stroj nenatačať na strany, rezací kotúč zatažovať iba radiálne, (predchádzať nárazom a úderom na kotúč)</p> <p>použitie vhodného diamantového rezacieho kotúča podľa druhu rezaného materiálu, obvodovej rýchlosti a otáčok</p> <p>upraviť, vyrovnáť povrch, po ktorom sa pohybujú pojazďové kolesá tak, aby nedošlo k zadieraniu a zaseknutiu rezacieho kotúča</p> <p>pri štartovaní zaistiť, aby sa rezačka nemohla dať do pohybu a aby sa rezací kotúč ničoho nedotýkal</p>
Stroje pre rezanie vozoviek	nadmerný sklon terénu	* zidenie rezačky zo svahu, prevrátenie rezačky, prirazenie obsluhy;	1	1			
Stroje pre rezanie vozoviek	nebezpečný spôsob obsluhy stroja	* pád obsluhy pri ovládaní rezačky;	1	1			
Stroje pre rezanie vozoviek	nepriaznivý vplyv hluku	* hlučnosť;	1	1			
Stroje pre rezanie vozoviek	nepriaznivý vplyv vibrácií	* pôsobenie vibrácií;	1	1			
Stroje pre rezanie vozoviek	nežiaduci pohyb stroja	* nežiaduci pohyb stroja, priláčenie obsluhy rezačky k pevnej prekážke;	1	1			

Stroje pre rezanie vozoviek	odletujúce rozžeravené iskry	* ohrozenie odlietavaním iskier;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Stroje pre rezanie vozoviek	rotujúce časti zariadení	* zranenie končatín otáčajúcimi sa časťami (klinovým remeňom a pod.);	1	1	zabezpečiť potrebné protipožiarne opatrenia v prípade nutnosti pracovať s rezačkou v blízkosti ľahko horľavých látok
Stroje pre rezanie vozoviek	rotujúci rezačí kotúč	* porezanie obsluhy rotujúcim rezačím kotúčom;	1	1	po ukončení údržbárskych prác namontovať späť ochranné zariadenie údržbárske práce vykonávať len pri zastavených pohonoch
					správne osadiť ochranný kryt (pri rezaní ho vychýliť čo najbližšie k rezanému materiálu, pri výmene a nasadení rezačieho kotúča vždy osadiť ochranný kryt do správnej, ochrannej polohy)
					počas prevádzky neopúšťať stroj
					vylúčiť prítomnosť osôb v priestore rezania, hlavne pred rezačím kotúčom
			1	1	denne pred začatím rezania sa presvedčiť o stave rezačieho kotúča a či je kotúč pevne a správne upevnený
					manipuláciu a premiestňovanie rezačky vykonávať s úplne sklopeným ochranným krytom, za kľudu motora rezačky
					po ukončení rezu vysunúť rezačí kotúč zo záberu a zastaviť motor
					pri opustení stroja zastaviť motor a zaistiť stroj proti preklopeniu alebo odvaleniu
Stroje pre rezanie vozoviek	spätný pohyb kľuky	* spätý úder obsluhy kľukou v prípade ručného štartovania rezačky;	1	1	zaistiť nepoškodenú kľuku s otočnou rukoväťou
					držať rukoväť pevne zovretú, aby náhle nevykĺzla
					kľuku pretiahnuť, otáčať plnou silou, až motor naskočí
					dbať na správny postoj pri štartovaní stroja kľukou, správne uchopenie kľuky
Stroje pre rezanie vozoviek	toxicita výfukových plynov	* ohrozenie obsluhou pôsobením výfukových plynov (obsahujú škodlivé látky, hlavne CO);	1	1	pri prevádzkovaní rezačky v uzavretých a nedostatočne vetrateľných priestoroch (tunely, štôlne, hlboké výkopy a pod.) zaistiť vetranie a prívod zdravotne nezávadného vzduchu

Stroje pre rezanie vozoviek	vysoká teplota zahriatych povrchov	* popálenie obsluhy pri kontakte nechránenej časti tela o horúci povrch;	1	1	nedotýkať sa motora alebo tlmiča pokiaľ motor beží alebo bezprostredne po jeho vypnutí
Stroje pre rezanie vozoviek	vývin prachových častíc	* prašnosť, ohrozenie dýchacích ciest;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie rezanie vykonávať za mokra, zaistiť dostatočný prívod vody pre rezanie a chladenie
Elektrické a mechanické ručné - prenosné náradia / Teplovzdušné pištole					
Teplovzdušné pištole	horľavé vlastnosti hmôt, nepriaznivý vplyv dymu	* požiar, vznietenie horľavých hmôt, popálenie zamestnancov; * pôsobenie dymu a spaľín;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zabezpečiť dostatočné vetranie a výmenu vzduchu v mieste práce dodržiavať zásady požiarnej ochrany, pred odložením a uschovaním pištole nechať ju vychladnúť nesmerovať prúd horúceho vzduchu proti osobám náradie používať len pre účely, pre ktoré je určené (nie však napr. pre vysušanie vlasov), nedotýkať sa horúcej trysky ani ohriatych predmetov
Teplovzdušné pištole	nepriaznivý vplyv výparov	* pôsobenie výparov pri ohriatí niektorých materiálov;			vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zabezpečiť dostatočné vetranie a výmenu vzduchu v mieste práce
Teplovzdušné pištole	vysoká teplota vzduchu, ohrievaného povrchu	* popálenie obsluhy horúcim vzduchom, popr. dotýkom ohriateho predmetu;	1	1	dodržiavať zásady požiarnej ochrany, pred odložením a uschovaním pištole nechať ju vychladnúť náradie používať len pre účely, pre ktoré je určené (nie napr. pre vysušanie vlasov), nedotýkať sa horúcej trysky ani ohriatych predmetov nesmerovať prúd horúceho vzduchu proti osobám
Teplovzdušné pištole			1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dostatočne vetrať a zabezpečiť výmenu vzduchu miesta práce dodržiavať zásady požiarnej ochrany, pred uprataním a uschovaním pištole nechať ju vychladnúť nesmerovať prúd horúceho vzduchu proti osobám

					náradie používať len pre účely, pre ktoré je určené (nie napr. pre vysušanie vlasov), nedotýkať sa horúcej trysky ani ohriatych predmetov
Elektrické zariadenia - úraz el. prúdom / Elektrické zariadenia - ohrozenia pre laikov					
Elektrické zariadenia obsluhované laikmi	Elektrický výboj, elektrický oblúk, poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím	<p>* dotyk osôb priamo na živé časti elektrických zariadení vplyvom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nezakrytá, alebo nedostatočne zakrytá živých častí, odstránenia zábran, krytov a izolácií, - nedodržaním požadovaných vzdialeností, napr.: pri ochrane umiestnením mimo dosah, - dotyku osôb na živé časti, spôsobené pobytom v priestoroch, kde majú laici prístup zakázaný, - dotyk ako následok poruchy zariadenia, prípadne zanedbania povinností prevádzkovateľa (poruchy z revízií); <p>* dotyk osoby s neživými časťami, krytmi, na ktorých sa objavilo nebezpečné napätie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vplyvom porušenia izolácie krytu, - vplyvom napr. vnútornej poruchy a súčasného zlyhania ochranného opatrenia, - na základe nesprávnej inštalácie zariadenia (napr. zámenou vodičov), - obsluhovaním zariadenia, pre ktoré nebolo vykonané oboznámenie, zacvičenie osoby (napr. neodborné zásahy, zásahy ako následok neznalosti); 	1	1	zabezpečiť zariadenia dodržiavaním kľúčového poriadku (napr. upratovačka nesmie mať kľúče od rozvodne a pod.) označiť nebezpečné zariadenia podľa príslušných predpisov vykonávať predpísané odborné prehliadky a skúšky na všetkých zariadeniach a odstraňovať poruchy poverovať oboznámených zamestnancov činnosťou na a v blízkosti EZ zaisťiť, aby zariadenia, ku ktorým majú prístup osoby bez elektrotechnickej kvalifikácie boli zhotovené podľa príslušných platných predpisov oboznámiť, poučiť, zacvičiť osoby bez elektrotechnickej kvalifikácie, ako súčasť preukázateľného oboznámenia (školenia), upozorniť na zariadenia, ku ktorým nemajú prístup rozdeliť elektrické zariadenia v organizácii na zariadenia, kde majú prístup laici a kde majú prístup iba osoby s príslušnou kvalifikáciou laici a oboznámení zamestnanci musia byť pre obsluhu elektrických zariadení preukázateľne poučení, oboznámení s návodom výrobcu, podľa potreby aj zacvičení vykonať oboznámenia, zaškolenia a potrebné preukázateľné zacvičenie osôb, ktoré budú poverené obsluhou na zariadeniach v príslušnom rozsahu
Elektrické zariadenia - úraz el. prúdom / Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu - všeobecne	* úraz spôsobený účinkom pretekajúceho prúdu telom postihnutého ako následok priameho kontaktu s vodivými časťami zariadenia, ktoré majú voči miestu dotyku odlišný elektrický potenciál, ide o všeobecný prípad pri činnosti na danom zariadení;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať bezpečné vzdialenosti a zásady zabezpečiť práce na danom el. zariadení zamestnancami s príslušným stupňom odbornej spôsobilosti

							vykonať oboznámenia a poučenia v rámci vstupnej inštrukáže a opakovaného školenia vyhotoviť el. zariadenia v súlade s príslušnými predpismi vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky preukázateľne oboznámiť užívateľov preukázateľne s návodom nástroje používať v súlade s návodom na obsluhu, nepreťažovať alebo nepoužívať v prostredí, pre ktoré nie je určené samotné elektromechanické nástroje musí svojim vyhotovením zodpovedať príslušným platným predpisom zásahy do vnútra náradia, opravy náradia a šnúr môžu vykonávať iba odborne spôsobilé osoby pravidelne a podľa potreby vykonávať revízie a skúšky náradia vyhotoviť predlž. šnúry a pohyblivé privody, ako i spôsoby ich používania v zmysle platných predpisov na zariadení vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky zariadenie sa musí pravidelne odborne prehliadnúť a preskúšať, poruchy sa musia odstraňovať opravovať takéto zariadenia a pohyblivé privody môžu iba odborne spôsobilé osoby poškodené zariadenie nepoužívať a odstaviť alebo odoslať k odbornej oprave preukázateľne oboznámiť používateľov s návodom zariadenie používať výlučne v prostredí a spôsobom, pre ktoré bolo zhotovené zariadenie musí svojim vyhotovením vyhovovať príslušným normám a predpisom overovať účinnosť uvedených ochrán odbornými prehliadkami a skúškami v požadovaných termínoch
Elektrické zariadenia mN, nN	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri činnosti na elektromechanickom náradí	* úraz el. prúdom, ktorý vznikol na poškodenom, nesprávne používanom, alebo nesprávne zapojenom el. náradí, alebo jeho privodovej šnúre; * úrazy pri rozoberaní a opravách náradia a jeho súčastí;	1	1			
Elektrické zariadenia mN, nN	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri činnostiach na spotrebičoch s pohyblivým privodom, predlž. šnúrach	* úrazy spôsobené vplyvom používania poškodeného, nesprávne používaného zariadenia, alebo jeho privodových šnúr;			1	1	
Elektrické zariadenia mN, nN	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri dotyku	* úraz el. prúdom, ktorý vznikol následkom poruchy, kedy sa nebezpečné dotykové napätie prenieslo na vodivé kryty, vodivé nosné časti	1	1		1	

Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri prácach na rozvodných zariadeniach nn	* úrazy el. prúdom pri prácach na odkrytovaných a nevypnutých rozvodných zariadeniach pri neumyselnom dotyku so živými časťami;	1	1	preukázateľne oboznamovať zamestnancov so spôsobmi bezpečnej obsluhy el. zariadení lailkov zacvičiť v poskytovaní prvej pomoci pri úraze el. prúdom využívať doplnkové ochrany izolovaním (dielektrický koberec, izolačné rukavice, galoše a pod.), pričom sa môže zamestnanec dotknúť nekrytých živých častí, ak nedôjde k inému spojeniu a stojí napr. na diele, koberci, prípadne môže pracovať s použitím dielektrického náradia a podľa okolností aj dielektrických rukavic až na možný dotyk so živými časťami v prípade práce pod napätím dodržiavať príslušné ustanovenia platných predpisov v prípade práce pod napätím, alebo v blízkosti častí pod napätím dodržiavať bezpečné vzdialenosti, používať izolačné náradie a pomôcky pred odobratím krytú zariadenie odpojiť od siete
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri prácach na vzdušných vedeniach nn	* neumyselný dotyk s vonkajším vzdušným neizolovaným vedením, tiež úraz pri dotyku, alebo priblížení k spadnutým vedeniam;	1	1	dodržiavať predpísané vzdialenosti, používať predpísané osobné ochranné pracovné pomôcky a postupy nepribližovať sa a nedotýkať sa vedení spadnutých na zem takýchto prác sa nesmú účastniť zamestnanci bez príslušnej kvalifikácie pri na zem spadnutých drótoch ihneď upovedomiť príslušný rozvodný závod, prevádzkovateľ vedenia, zabezpečiť spadnuté vedenie do bezpečnej vzdialenosti ak nie je možné dodržať požadované bezpečné vzdialenosti, zariadenie odpojiť, okrem prác vykonávaných pod napätím, pre ktoré platia osobitné predpisy práce a činnosti na alebo v blízkosti takýchto vedení môžu pri dodržaní predpisovaných bezpečnostných opatrení a príslušných postupov vykonávať osoby s príslušnou kvalifikáciou

Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri práci na el. spotrebičoch nn	* úrazy el. prúdom pri montáži a demontáži spotrebičov, pri ich skúšaní a opravách, najmä pri nedodržaní zásad uvedených v platných predpisoch;	1	1	osoby bez elektrotechnickej kvalifikácie môžu pracovať na zariadeniach mn a v blízkosti živých častí nn pod napätím pri dodržaní príslušných podmienok, napr.: dozor, dodržiavať vzdialenosti prípadne odpojenie a zaistenie a pod.
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri zariadení napájanom SELV, PELV	* úraz elektrickým prúdom s napätím nn pri poškodení zdroja SELV, prípadne pri poruche alebo nesprávnej inštalácii obvodu;	1	1	do prevádzky uviesť iba spotrebiče, ktoré vyhovujú požiadavkám príslušných predpisov a boli nadne preskúšané prípevné spotrebiče a príslušenstvo v prevádzke odborne prehliadnuť a preskúšať v termínoch podľa platných predpisov a poruchy odsirániť dodržiavať najmä zásady, že predmetné zariadenia sa musia pred montážou a demontážou spoľahlivo odpojiť od zdroja napájania všeobecné postupy a opatrenia pri týchto činnostiach (práciach) určujú príslušné platné predpisy práce na el. zariadeniach (spotrebičoch) môžu vykonávať výlučne zamestnanci, ktorí majú príslušný stupeň odbornej kvalifikácie dokladovať bezpečnosť atestmi, odbornou prehliadkou a skúškou napájaný elektrický obvod musí spĺňať príslušné požiadavky na spôsob inštalácie, izoláciu a elektrické oddelenie, uplatniť nezámenné zásuvky a pod. zdroj nesmie byť poškodený, musí byť správne nainštalovaný zdroj malého (tzv. bezpečného) napätia SELV, alebo PELV musí spĺňať požiadavky uvedené v bezpečnostných požiadavkách
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdupri práci na elektrických inštaláciách nn	* úrazy el. prúdom pri práci na inštaláciách ako následok neúmyselného dotyku so živými časťami nn pod napätím, tiež úrazy pri zámenách vodičov siete, alebo poruche, kedy sa na neživých časťiach môže vyskytnúť nebezpečné napätie; * možné úrazy pri nedodržaní farebného značenia vodičov, alebo pri starom značení; * úrazy pri hrubom zanedbaní a podcenení rizika najmä u starších inštalácií;	1	1	práce na nových inštaláciách vykonávať za vypnutého stavu odborne spôsobilými zamestnancami nepracovať v tesných a nevyhovujúcich podmienkach, resp. vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie ochranný vodič po spoľahlivom zistení oboch koncov dodatačne označiť pracovať zásadne za vypnutého a zaisteného stavu

					<p>pri prácach na starších inštaláciách postupovať obozretne, vedenia a jeho časti vždy preskúšavať spoľahlivým meracím zariadením</p> <p>dodržiavať farebné označenie vodičov, používať súčasti a príslušenstvo podľa projektovej dokumentácie v typovom vyhotovení a podľa potreby s príslušnými atestami</p> <p>pri uvádzaní zariadenia, alebo jeho časti postupovať podľa príslušných platných predpisov, zamestnanci sa nesmú dotýkať vodivých častí a musia sa správať tak, ako by neznáme obvody boli pod napätím</p>
Elektrické zariadenia - úraz el. prúdom / Elektrické zariadenia vn, vvn, zvn a uvn					
Elektrické zariadenia vn, vvn, zvn a uvn	nežiaduce účinky elektrického prúdu od spojitých vysokého napätia	* zasiahnutie elektrickým prúdom pri činnosti na spotrebičoch (napr. motory vn) pri neodbornej manipulácii alebo poruche;	1	1	<p>zariadenie umiestniť tak, aby sa prístup neoprávnených osôb maximálne sťažil, musí byť príslušne zakrytované, označené</p> <p>k zariadeniu nesmie byť prístupná laická osoba, alebo osoba, ktorá nespĺňa požiadavky, uvedené vyššie, napr. neovláda prevádzkový predpis, nemá odbornú spôsobilosť v dostatočnom rozsahu a pod.</p> <p>zariadenie môže byť prevádzkované po odstránení všetkých závad, ktoré vyplynuli z pravidelných odborných prehliadok a skúšok</p> <p>obsluhovať takéto zariadenia môže iba osoba odborne spôsobilá, oboznámená so zariadením, ktorá pozná návod a prevádzkový predpis</p> <p>vypružiť a zistiť pracovisko (prikaz "B", skratovacie súpravy, priama súčinnosť s dispečermi a pod.)</p> <p>v prípade spadnutého vedenia informovať prevádzkovateľa, rozvodný závod, zaistiť znepristupnenie miesta</p> <p>zabezpečiť, aby činnosti a práce na vzdušných vedeniach vykonávali výlučne odborne spôsobilí zamestnanci, ktorí v súlade s príslušnými predpismi vykonávajú práce podľa predpisov</p> <p>zabrániť nesprávnemu pohybu mechanizmov pod vedeniami, oboznámiť a školiť zamestnancov, ktorí majú vykonávať činnosť pod vedeniami, napr.</p>
Elektrické zariadenia vn, vvn, zvn a uvn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri činnosti na vzdušných vedeniach	* dotyk, alebo priblíženie k vedeniam vysokého napätia pri neoprávnenom pohybe osôb na stožiaroch vedenia; * dotyk alebo priblíženie osôb a zariadení pri pohybe pod vedeniami; * dotyk so spadnutým vedením, úraz spôsobený tzv. krokovým napätím na zemi od spadnutých vedení;	1	1	

							polnohospodárske práce, zavlažovanie postrekom a pod. zabrániť vniknutiu neoprávnených osôb na stôžiare vedení • zabezpečiť vypnutie zariadenia napr. skratovacou súpravou (tato zabezpečí napr. vybitie zostatkového náboja) vykonávať prácu na zariadení podľa príslušných noriem a predpisov, vypísať "B" príkaz, poverovať osoby s príslušnou odbornou kvalifikáciou dodržiavať správne postupy pri odpojení zariadenia, zabezpečiť a označiť zamedziť vniknutiu - vstupu neoprávnených osôb zabezpečiť zariadenia ohradením, uzamknutím, označením podľa príslušných predpisov a v požadovanom rozsahu dovoliť vstup iba oprávneným osobám s príslušnou odbornou kvalifikáciou a potrebnými povereniami a znalosťami, napr.: ovládanie tzv. spôsobu dispečerského riadenia, osobitne oboznamených s prevádzkovým poriadkom v rámci údržby vykonávať plánované odborné prehliadky a skúšky, odstraňovať poruchy zamedziť vstupu neoprávnených osôb uzamknutím, sťahovaním, ohradením, výrazným označením zariadenia dodržiavať predpísané bezpečnostné opatrenia a postupy pred, počas a po ukončení prác na danom zariadení ("B" príkaz, zaistenie pracoviska, predpísaný dozor a pod.)
Elektrické zariadenia vn, vvn, zvn a uvn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri práci na transformátoroch a príslušenstve	* úraz ako následok dotyku, alebo priblíženia na časti pod napätím; * úraz ako následok dotyku na svorky odpojeného vedenia, ktoré má zostatkový náboj, úraz ako následok dotyku na strane nn, kde zdrojom prúdu sú nevybité kompenzačné jednotky - kondenzátory; * úraz ako následok neprávneho vypnutia - zámeny medzi vypnutým a nevypnutým zariadením;	1	1			
Elektrické zariadenia vn, vvn, zvn a uvn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri práci v elektrických prevádzkárňach vysokého napätia	* úrazy el. prúdom pri neoprávnenej, alebo neodbornej manipulácii so zariadením, úrazy pri priblížení sa k týmto zariadeniam alebo priamym dotykom s týmito zariadením; * úrazy odborných zamestnancov, vzniknuté opomenutím, podcenením osôb, nedodržaním dovolených vzdialeností; * úrazy, vzniknuté nezaistením pracoviska; * úrazy vzniknuté možnými poruchami na zariadení, nesprávnou funkciou napr. odpojovacích a spínacích zariadení;	1	1			
Elektrocentrály							
Prenosné elektrocentrály Honda EC 2200, EC 4000, EC 6000, ECT 6500	horľavé vlastnosti látok	* vznietenie benzínových pár, požiar, výbuch následné popálenie osoby;	1	1		udržiavať motor v čistote (bez usadených horľavých nečistôt) nepoužívať benzín ani iné horľavé kvapaliny na čistenie vložky vzduchového filtra po ukončení prevádzky EC uzavrieť palivový ventíl	

					<p>neštartovať zahriaty benzínový motor s vybratou sviečkou, palivo zachytené vo valci by prudko vystrieklo z otvoru pre sviečku, nesksušať či sviečka iskrí, ak je motor zahriaty alebo ak je cítiť pach po benzíne (náhodná iskra by mohla vznietiť benzínové pary)</p> <p>neponechávať EC v chode v blízkosti otvoreného ohňa, nefajčiť pri prevádzke motora EC</p> <p>poškodené potrubie a hadice včas vymeniť</p> <p>neotvárať palivovú nádrž za chodu motora alebo ak je motor horúci</p> <p>pevne a tesne uzatvárať uzáver palivovej nádrže</p> <p>zbytky vyfúčeného alebo vystrieknutého paliva vždy neodkladne zotrieť a bezpečne zlikvidovať, pri rozliati benzínu premiestniť EC a pred našartovaním počkať, až kým sa benzín vyparí a výpary vyvetrajú</p> <p>nepreplňať palivovú nádrž</p> <p>palivo (benzín - pohonnú zmes) dopĺňať len v dobre vetrateľných priestoroch, t.j. na vonkajšom priestranstve, alebo v dobre vetranej miestnosti</p> <p> dodržiavať zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom</p> <p>doľevanie paliva vykonávať pri zastavenom motore</p> <p>zaisťiť umiestnenie EC na rovnom a vodrovnom podklade (aby nedošlo k vyliatiu benzínu)</p> <p>pravidelne kontrolovať stav palivového systému (hlavne stav nádrže, tesnosť potrubia a hadíc)</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>nedotýkať sa horúcich dielov motora, sviečky, alebo tlmíča pokiaľ motor beží alebo bezprostredne po jeho vypnutí (časti sú ešte horúce)</p> <p>pri výmene oleja starý horúci olej vypúšťať do pripravenej nádoby s použitím OOPP na ochranu rúk</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>štartovaciu šnúru neomotávať okolo ruky</p>
<p>Prenosné elektrocentrály Honda EC 2200, EC 4000, EC 6000, ECT 6500</p>	<p>horúce povrchy</p>	<p>* popálenie osoby (obsluhy) pri kontakte nechránených častí tela s horúcim povrchom motora a tlmíča;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	
<p>Prenosné elektrocentrály Honda EC 2200, EC 4000, EC 6000, ECT 6500</p>	<p>horúci motorový olej</p>	<p>* popálenie ruky pri manipulácii s horúcim motorovým olejom;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	
		<p>* zranenie, narazenie ruky pri štartovaní;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	

<p>Prenosné elektrocentrály Honda EC 2200, EC 4000, EC 6000, ECT 6500</p>	<p>nebezpečný pracovný postup</p>	<p>* nežiaduce odpojenie pojazdných elektrocentrály súpravy od ťažného vozidla pri preprave na komunikáciách; * prítlačenie osoby súpravou EC;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>pri štartovaní motora EC potiahnuť za držiadlo štartovacej šnury, potom prudko zatiahnuť</p>
<p>Elektrocentrála (EC) - dieselelektrická zdrojová zostava</p>	<p>nežiaduci pohyb elektrocentrály, hmotnosť zariadenia</p>	<p>* preťaženie, poškodenie elektrických zariadení a následný úraz elektrickým prúdom;</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>dbať na správnu ručnú manipuláciu s podvozkom s dostatočným počtom zamestnancov EC pred začatím prevádzky inštalovať vo vodorovnej polohe pred odpojením súpravy spustiť opornú nohu, súpravu zabrzdiť a prípadne zaistiť súpravu proti samovoľnému pohybu zakladacími klinmi zaistiť správne pripojenie podvozku elektrocentrály k ťažnému vozidlu vrátane elektroinštalácie, vzduchovej brzd, poistného lanka alebo reťaze a pod. vykonávať pravidelné revízie el. zariadení EC, mernanie izolačného odporu izolácie rozvádzača, izolačného stavu alternátora, kontrolovať funkciu chrániča pred nebezpečným dotykovým napätím a pod. pri prevádzke sledovať a kontrolovať prúdové zaťaženie pri atmosférických zrážkach dodržať podmienky podľa návodu pri výskyte akéhokoľvek dotykového napätia vypnúť hl. istič elektrocentrály, nedotýkať sa kostry, zastaviť EC pripájať iba toľko spotrebičov, aby ich výkon neprevyšoval výkon EC dodržiavať zákaz pripájať spotrebiče voľným zasunutím žil vodiča do zásuviek, na pripojenie použiť len zodpovedajúce prípojnice, pri pripájaní spotrebičov použiť iba vhodné zastrčky (aby nebola porušená funkcia chrániča) pripájať len spotrebiče zodpovedajúce prísli. STN a ktorých systém ochrany pred nebezpečným dotykovým napätím je zhodný s nastavením na rozvádzači EC</p>

					plný výkon odberať zo svorkovnice krytej vekom isteným bezpečnostnou poisťkou spojenou s hl. ističom (podľa typu EC)
					vykonať pripojenie spotrebičov do zásuviek, ktoré sú istené ističmi
					v čase uvedenia pod napätie zamedziť prístup nepovolanim osobám do priestoru EC, aby neprišlo k nekvalifikovanému zásahu do ovládania EC
					zaisťiť správnu funkciu ochrany pred nebezpečným dotykovým napätím (napätovým chráničom, nulovaním alebo uzemnením s trvalou kontrolou izolačného stavu)
Elektrocentrála (EC) - dieselelektrická zdrojová zostava	rotujúca remenica, lopatky ventilátora	* zranenie rúk zamestnanca pohybujúcou sa remenicou a lopatkami ventilátora motora EC; * zranenie rúk zamestnanca pádom krytu;	1	1	zabezpečiť zaistenie krytu v otvorenej polohe proti uvoľneniu a pádu
Prenosné elektrocentrály Honda EC 2200, EC 4000, EC 6000, ECT 6500	toxická výfukových plynov	* pôsobenie výfukových plynov; * otrava splovinami obsahujúcimi CO, obťažujúce účinky výfukových plynov;	1	1	údržbu, čistenie vykonávať v pokoji súpravy EC v prípade umiestnenia EC v uzavretom priestore, miestnosti a pod. zaisťiť prívod a výmenu vzduchu a odvod výfukových plynov
Fyzická námaha					
Fyzická námaha	nadmerná fyzická námaha	* preťaženie, presilenie, poškodenie podpornopohybovej sústavy; * natrhnutie, natiahnutie svalov a šliach, náhlým prudkým pohybom prechladnutých nerozhybaných svalov pri vysokom zaťažení; * vznik slabinej alebo stehennej prietrže (pruhu) pri prudkom zdvíhnutí bremena (u manipulujúcich s mäkkým brušným svalstvom a nedostatočnou pevnosťou slabínových väzov, pri doprovodnom zvýšení vnútrobrušného a vnútrohrudného tlaku v dôsledku zadržania dychu a nadmerného zaťaženia väziva pri prudkom zdvíhaní);	5	1	zabezpečiť zdravotný dohľad zamestnancov vykonávajúcich manipuláciu s bremenami, riadiť sa zdravotnou spôsobilosťou zamestnancov na výkon práce preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami preukázateľne oboznámiť zamestnancov o smerných limitných limitoch ručnej manipulácie s bremenami používať vhodné manipulačné pomôcky (pásky, popruhy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, podsunuté valčeky, kolieskové zdvíhačky a i.) informovať zamestnancov o opatreniach, ktoré majú byť vykonané v oblasti bezpečnej ručnej manipulácie s bremenami, napr.:

Fyzická námaha	neočakávaný pohyb bremena	* natiahnutie svalstva a šliach, prípadne poškodenie podporno-pohybového aparátu náhlou zmenou ťažiska bremena v obale v dôsledku ťahu v inej časti obalu bremena; * pád, prevrhnutie, zosunutie bremena na osobu;	3	1	zaisiť bremeno v obale tak, aby ťažisko bremena ostalo stabilné, aby sa zabránilo jeho samovoľnému premiestňovaniu ručné ukladanie bremien vykonávať len do výšky ramien, popr. hlavy, pri zaistení jeho stability previazaním
Fyzická námaha	nestabilná, nefyziologická poloha tela	* poškodenie telesnej stavby zamestnancov (napr. chrbtice, svalov, kĺbov, šliach, väziv, nervov) v dôsledku nesprávnych pracovných úkonov, manipuláciou s bremenami nestabilnej alebo nefyziologickej polohy tela (v predklone, záklone, vykláňaní sa do strán, podávaním bremena na veľkú vzdialenosť a pod.);	5	1	preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami s bremenami ručne manipulovať len v stabilnej a prirodzenej polohe, nenakláňať sa do regálov, nepredkláňať a nezakláňať sa, nevykláňať sa s bremenom do strán a pod. v prípade potreby manipulácie s ťažko dostupným bremenom, použiť adekvátne pracovné prostriedky a manipulačné pomôcky (pásky, popruhy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, podsvuné valčeky, kolieskové zdvíhačky a i.)
Fyzická námaha	otáčavý pohyb trupu	* poškodenie podporno-pohybovej sústavy zamestnancov otáčaním trupu do strán pri manipulácii s bremenom;	4	1	dodržiavať zásady správnej manipulácie s bremenami preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami otáčanie s bremenom vykonávať celým telom, nie otáčavým pohybom trupu
Geodetické práce					
Geodetické práce	agresívni vlastníci pozemkov	* ústne/osobné napadnutie majiteľom pozemku (nespokojnosť, vplyv alkoholu / iných návykových látok a pod.);	1	1	nenechať sa vyprovokovať, príp. nepúšťať sa do osobného kontaktu s agresívnym majiteľom pozemku v prípade agresívneho správania osôb, alebo inej nezvládnuteľnej situácie, privolať políciu pri vzniku konfliktu sa snažiť upokojiť situáciu, vyhýbať sa fyzickému kontaktu s ľuďmi komunikovať slušne, nevyvolávať konflikty, ani ich iným spôsobom neprovokovať
Geodetické práce	agresívny pes	* napadnutie, pohryzenie psom (spravidla pri vstupe neznámeho človeka na teritórium psa);	1	1	na súkromný pozemok vstupovať iba v sprievode majiteľa pozemku

							pred vstupom na pozemok sa opýtať majiteľa o prítomnosť psov, príp. sa vizuálne presvedčiť o výskyte psov každé uhynutie hlásiť polícií a miestnym orgánom po pohrození zaistiť lekárske ošetrovanie zvýšiť opatrnosť pri prenášaní meracích prístrojov používať vhodnú ochrannú obuv so spevnenou špičkou po cestnej komunikácii sa pohybovať vo výstražnom odevě s reflexnými prvky prenášanie/používanie meracích prístrojov nesmie ohrozovať bezpečnosť premávky, príp. bezpečnosť chodcov miesto, kde sa vykonávajú meracie práce zreteľne označiť vhodným značením v dostatočnej vzdialenosti od miesta merania vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zaistiť bezpečné prostriedky (rebríky, schody, rampy) pre výstup na zvýšené miesta nezoskakovať zo zvýšených miest v prípade pohybu osôb v okolí nezaistených okrajov priekop, jám a pod. zaistiť kolektívnu ochranu (napr. zábradlie) ak nie je možná zabezpečiť individuálnu ochranu (napr. použitím tlmiča pádu, bezpečnostného postoja)
Geodetické práce	hmotnosť meracích prístrojov	* pád meracieho prístroja na nohu osoby;	1	1			
Geodetické práce	nekontrolovaný pohyb osôb po cestnej/verejnej komunikácii	* zrazenie osoby dopravným prostriedkom pri práci na cestnej/verejnej komunikácii;	1	1			
Geodetické práce	neopatrný pohyb/práca vo výškach	* pád osoby z výšky - z voľných nezaistených okrajov konštrukcií, távok a pod. pri vykonávaní práce; * pád osoby pri výstupe a zostupe na objekt (mosty, budovy a i.); * pád, zosunutie nezabezpečených predmetov na osoby pod miestom výkonu prác;	1	1			
Geodetické práce	nepriaznivé účinky bodnutia, uštipnutia hmyzom	* bodnutie, uštipnutie bodavým jedovatým hmyzom (osy, sršne a i.); * akútne spôsobenie šoku ako reakcia na bodnutie (alergická reakcia);	1	1			
Geodetické práce	nepriaznivé vplyvy počasia (nízke/vysoké teploty, UV žiarenie)	* podchladenie, vznik omrzlín, vystavenie osoby nízkym teplotám počasia pri pohybe, resp. výkone prác vo vonkajšom prostredí; * zasiahnutie bleskom (vznik popálenín, porucha centrálnie nervovej sústavy a i.) pri výkone prác vo	1	1			

		vonkajšom prostredí; * nevoľnosť, dehydratácia, úpal v dôsledku práce na priamom slnku pri vysokých teplotách (osoby pracujúce na voľnom priestranstve) * podráždenie kože, príp. vznik karcinómu pri nadmernom vystavení nechránenej pokožky slnečnému UV žiareniu; * poškodenie zraku UV žiarením;			prerušit' za búrky výkon určených prác vo vonkajšom prostredí a skryť sa do bezpečného úkrytu (bezpečný úkryt - budova, resp. stavba chránené bleskozvodom, príp. veľké priestranie stavby bez bleskozvodu) dodržiavať pitný režim zabezpečiť zvýšenú ochranu tela (napr. opalovací krém) pri pohybe vo vonkajšom prostredí v dobe najväčšej intenzity slnečného žiarenia podľa možnosti práce v letných mesiacoch naplánovať tak, aby sa nevykonávali v čase najslnejšieho slnečného žiarenia (od 10. do 14. hodiny), príp. prácu pravidelne prerušovať bezpečnostnými prestávkami, počas nich sa zdržiavať v tieni na chladnejšom mieste vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Geodetické práce	neupravený, nerovný, neznačý terén	* zakopnutie, pošmyknutie, pád osoby na neupravenom teréne, príp. pri prekonávaní prekážok (napr. strže, priekopy, hromady); * pád osoby pri prenose meracích prístrojov neznalým terénom; * rezné/tržné rany spôsobené preliezaním cez prekážky (plot, múr, krky a pod.);	1	1	dbať na zvýšenú opatrnosť pri pohybe v teréne (nepohybovať sa po nezabezpečených okrajoch priepasti, strži, jám a pod.) pred vstupom sa informovať u majiteľa pozemku o výskyte skrytých jám, dier, šácht a pod. vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Geodetické práce	nehodné uloženie meracích prístrojov	* pád meracieho prístroja na nohu osoby pracujúcej s prístrojom;	1	1	voliť bezpečné miesto uloženia meracích prístrojov, prípadne uložiť na stabilné, rovné podložie
Geodetické práce	nevýhovujúci technický stav meracích prístrojov	* vypadnutie, pád meracej hlavice (napr. teodblita, nivelačného prístroja) zo stojana pracovného prístroja na nohu obsluhujúcej osoby;	1	1	pred začatím prác skontrolovať technický stav meracieho prístroja pred samovoľným pádom meracej hlavice s meracím prístrojom zaobchádzať opatrne
Geodetické práce	pohyb osôb v blízkosti narušených objektov	* pád uvoľnených častí zo staticky narušených objektov (budovy, prístrešky a i.); * udretie hlavy o zníženú časť objektu (nízky strop, konár stromu a i.);	1	1	dbať na zvýšenú opatrnosť, pozornosť pri práci v narušenom priestore objektov vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Kladivá elektrické vŕtacie, zbijačie a búracie	Kladivá elektrické vŕtacie, zbijačie a búracie				
Kladivá elektrické vŕtacie, zbijačie a búracie	hmotnosť kladiva, poškodené úchytne časti	* vykľznutie kladiva a zranenie obsluhy, hlavne rúk a prednej časti tela, vypadnutie nástroja;	1	1	udržiavať rukoväte v suchom a čistom stave (chrániť pred olejom a masťou) držať kladivo obidvoma rukami

			* pomliaždenie, bodné a tržné rany nôh v prípade pádu náradia z výšky;				<p>upevniť náradie, zaistiť náradie proti pádu</p> <p>obmedziť prácu s náradím na rebričkoch</p> <p>používať kladivá s riadne upevneným držadlom</p> <p>búrací nástroj (špica, sekač a pod.) spoľahlivo upevniť a zaistiť proti uvoľneniu</p> <p>používať kladivá len pre prácu a účely pre ktoré sú určené a náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepracovať s nadmernou silou</p> <p>udržiavať kladivo v riadnom stave</p>
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	hmotnosť uvoľnených častí búraných objektov		* ohrozenie zamestnanca uvoľnenými padajúcimi časťami omietky, muriva, betonu;	1	1		<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>dbiť na pevné poslaivenie zamestnanca s možnosťou odkloniť hlavu či telo mimo padajúce časti</p> <p>obmedziť prácu s kladivom nad hlavou a na rebričkoch a pod. nestabilných konštrukciách pre prácu vo výškach</p>
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	nebezpečný pracovný postup		* pomliaždenie ruky, vyklbenie a zlomenie prstov;			1	<p>používať prídavnú rukoväť (pozor na reakčný moment kladiva pri zablokovaní vrtáka)</p> <p>pred uvedením kladiva do prevádzky skontrolovať funkciu kľznej spojky (ak je nainštalovaná)</p> <p>dbieť na sústredenosť pri práci, pustiť kladivo z rúk pri jeho pretáčaní, zaseknutí</p> <p>zaistiť vypínač náradia v úplnom poriadku tak, aby vypol okamžite po stiahnutí ruky obsluhy z jeho tlačidla</p>
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	nepriaznivý vplyv hluku		* hlučnosť;	1	1		<p>používať kladivá len pre prácu a účely pre ktoré sú určené a s náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepôsobiť nadmernou silou</p> <p>opravu el. kladiva vykonávať len po odpojení zo siete</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi</p>
	nepriaznivý vplyv vibrácií		* vibrácie prenášané na ruky, poškodenie kostí, kĺbov a šlach, cievné poruchy, ochorenie nervov;	1	1		<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>

Kladivá elektrické vrtácie, zbijacie a búracie					<p>pri prejave poškodenia zdravia (degeneratívnymi zmenami, ktoré vznikajú priamym mechanickým účinkom rázov, príznakov traumatickej vibračnej vazoneurózy pri dlhodobšej práci s niektorými druhmi kladív) ihneď preradiť zamestnanca na inú prácu</p> <p>vykonať opatrenia podľa zaradenej kategórie (riziková práca), pravidelné lekárske prehliadky atď.</p> <p>dozriať bezpečnostné oddychové prestávky podľa návodu na obsluhu</p> <p>udržiavať náradie v riadnom technickom stave</p>
Kladivá elektrické vrtácie, zbijacie a búracie	nestabilná pracovná poloha	* pád zamestnanca pri práci s náradím z rebríka a pod. (väzne poranenia - zlomeniny, pomliaždenie končatín, poranenie hlavy, chrbtice, vnútorné zranenie a pod.);	1	1	<p>vylúčiť práce na vrátkoch a nestabilných konštrukciách, namiesto rebríka používať bezpečnejšie a stabilnejšie zariadenia (plošiny, schodíky s plošinou, lešenia a pod.)</p> <p>zaisťiť pevné a stabilné postavenie zamestnanca pri práci s kladivom, obmedziť prácu na rebríkoch</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>
Kladivá elektrické vrtácie, zbijacie a búracie	odletujúce ostré časti opracovávaných materiálov	* zranenie odletujúcimi časťami opracovávaných materiálov;	1	1	<p>pri pracovných úkonoch, kedy hrozí ohrozenie zraku (vymrštenými časticami muríva, betónu, kameňa, betónu) používať okuliare alebo tvárové štíty, rukavice</p>
Kladivá elektrické vrtácie, zbijacie a búracie	ostrie nástroja	* porezanie obsluhy rotujúcim vrtákom pri nežiadúcom styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení kladiva do chodu;	1	1	<p>nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré nemožno spínačom vypnúť alebo zapnúť</p> <p>náradie prenášať len za časť k tomu určenú</p> <p>po ukončení práce alebo pri prac. prestávkach, pred údržbou a pred výmenou nástrojov vytiahnuť privodný kábel zo zásuvky a odstaviť v bezpečnej polohe</p> <p>náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je vypnuté</p> <p>nezastavovať rotujúce vreteno alebo vrták rukou a rukou neodstraňovať triesky a odpad</p> <p>pred použitím náradia pozorne skontrolovať či nie sú poškodené kryty alebo iné časti náradia</p> <p>pred pripojením náradia do siete sa presvedčiť či je spínač vypnutý, u náradia vybaveného zaistovacím</p>

				<p>(arelačným) tlačidlom (kollikom) nesmie byť toto tlačidlo zatlačené, t.j. zablokované na stály chod zriaďovanie, čistenie, mazanie a opravy kladív vykonávať len ak je náradie v pokoji</p> <p>nepribližovať ruku do nebezpečnej blízkosti pohybujúceho sa nástroja a zabrániť styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu udržiavať suché a čisté rukoväte a uchopovacie časti náradia, ochrana pred olejom a masťou</p> <p>neprenášať náradie s prstom na spináci, pri pripojení na sieť</p> <p>nepoužívať elektromechanické náradie určené pre ochranu nulovaním alebo zmenením pre prácu a použítie vo vlhku alebo na kovových konštrukciách</p> <p>po ukončení práce vidlicu el. prívodu odpojiť zo zásuvky</p> <p>nepoužívať poškodené el. náradie ani el. prírody, kable</p> <p>el. náradie, prírodný el. kábel, predživiaci kábel, vidlicu, navlačku pravidelne kontrolovať a podrobovať revíziám</p> <p>vo vonkajšom prostredí používať predživiaci kábel len ak je príslušne označený a určený pre toto prostredie</p> <p>pohyblivý prívod viesť pri práci vždy od náradia dozadu</p> <p>prírodný kábel pokladať mimo ostré hrany, podľa potreby ho chrániť vhodným spôsobom proti mechanickému, popr. inému poškodeniu, el. kábel nenamáhať tahom</p> <p>náradie neprenášať za prírodný kábel, ani tento kábel nepoužívať pre vtiahnutie vidlice zo zásuvky</p> <p>vykonávať predpísané kontroly náradia na pracovisku pred začatím práce na zmene a po skončení práce s náradím (v prípade chyby odovzdať náradie alebo jeho súčasti na opravu)</p> <p>opravu vykonávať odborné, len po odpojení zo siete</p>
	<p>* zasiahnutie obsluhy elektrickým prúdom;</p>	<p>poškodené elektrické rozvody, prístup k častiam pod napätím</p>	<p>Kladivá elektrické vrtácie, zbijacie a búracie</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

							kladivo pripojiť len na napätie a kmitočet podľa typového štítku, dbať na dostatočný prerez el. privodu nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spinačom vypnúť alebo zapnúť ani poškodených el. privodov nezastavovať rotujúci vrták rukou neprenášať kladivo zapojené do siete s prstom na spínači vykonávať zriaďovanie, čistenie, mazanie a opravy náradia len ak je kladivo v pokoji zabezpečiť vhodné oblečenie zamestnanca bez voľných vľajúcich častí (nebezpečné je držať vrtacie kladivo v rukavičkách) správne osadiť a upevniť nástroje vylúčiť prítomnosť iných osôb v ohrozenom priestore (zranenie vylámanými kusmi muriva a pod.) používať náradie v súlade s účelom použitia podľa návodu, nepreťažovať náradie používať vhodné nástroje vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie používať ochranné zariadenia, brúsiť za mokra podľa druhu náradia
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	rotujúci nástroj, rotujúce upínacie súčasti		* namotanie odevu, resp. jeho voľných častí, vlasov, rukavice na rotujúci vrták u vrtacích kladív a rotujúce upínacie súčasti;	1	1		
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	uvolnený, poškodený nástroj		* zasiahnutie zamestnanca, popr. aj inej osoby nachádzajúcej sa v blízkosti pracoviska s náradím, uvoľneným nástrojom, jeho časťami pri deštrukcii (zlomení, roztrhnutí a pod. poškodení nástroja);	1	1		
Kladivá elektrické vrtacie, zbijacie a búracie	vývin prachových častíc		* prašnosť - ohrozenie dýchacích ciest jemným prachom, zaprášenie dýchacích ciest, pľúčne ochorenie, pri dlhodobejšej práci s kladivom pri búraní a pod.;	1	1		
Kolesové rýpadlá							
Kolesové rýpadlá	elektrický oblúk		* zasiahnutie el. prúdom pri dotyku alebo priblížení výložníka k vodičom vonkajšieho vedenia vn, vvn;	3	1	v prípade kontaktu rýpadla s vonkajším el. vedením vodič musí zostať v kabíne, nesmie dovoliť, aby sa niekto ku stroju priblížil dovedy, kým sa nepreruší spojenie alebo nevypne prúd dodržiavať zákaz pracovať s rýpadlom v ochrannom pásme el. vedení vn a vvn, udržiavať dostatočný odstup zaisťiť rovnú pracovnú a pojazdnú plochu, zabrániť nebezpečnému náklonu rýpadla nepreťažovať rýpadlo, dodržiavať zákaz zdvíhania bremien o neznámej hmotnosti vylúčiť nadmerné rozhojďovanie bremena	
Kolesové rýpadlá	hmotnosť premiestňovaných bremien		* prevrátenie rýpadla po strate stability pri zdvíhaní a premiesťovaní zavesených bremien;	4	1		

									<p>pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky manipulovať s pracovným zariadením rýpadla iba nad ložnou plochou tak, aby do dopravného prostriedku nenarážalo</p> <p>ak je pri nakladaní nutné manipulovať pracovným zariadením stroja nad kabinou vodiča dopravného prostriedku, nesmie sa v nej zdržiavať vodič ani iné osoby</p> <p>pracovné zariadenie a výložník pri opravách a údržbe bezpečne zaisťiť (podložiť a podprieť)</p> <p>dodržiavať správny režim práce a odpočinku</p> <p>zaisťiť vhodný výber zamestnancov, posúdiť zdravotnú spôsobilosť a zaisťiť pravidelné lekárske prehliadky</p> <p>zabezpečiť vyznačenie nebezpečných miest v blízkosti svahov, výkopov, jám a pod.</p> <p>dodržiavať správny spôsob riadenia a techniku jazdy, prispôbiť rýchlosť okolnostiam a podmienkam na stavenisku (napr. pri jazde zo svahu umiestniť výložník v smere jazdy, priblížiť ho ku stroju, jazdiť zo svahu len so zaradenou rýchlosťou, resp. so zaradenou nižšou rýchlosťou, pri jazde do prudšieho svahu otočiť ťažšiu časť stroja, kedy je motor smerom do svahu)</p> <p>stabilizovať rýpadlo stabilizačnými podperami, prípadne vyrovnat' rýpadlo na nerovnom teréne do optimálnej pracovnej polohy (roviny)</p> <p>zaisťiť postavenie rýpadla na rovnom teréne, dodržať dovolené sklony pojazbovej a pracovnej roviny v pozdĺžnom aj priečnom smere pri pohybe a pracovnej činnosti na sklonitom teréne podľa návodu (max. pozdĺžny sklon kolesových rýpadiel je spravidla 15 - 30 %)</p> <p>zaisťiť voľné prejazdy</p>
Kolesové rýpadlá	nedostatočné podopretie zariadenia	* pád pracovného zariadenia na zamestnanca pri opravách a údržbe;	3	1					
Kolesové rýpadlá	neergonomickosť pracovného miesta	* bolesti chrbta v súvislosti s vynútenou pracovnou polohou, bolesť dolných končatín pri strojoch, ktoré sa pri práci pohybujú, neuropsychické potiaže u vodičov (nervozita, potenie, chvenie rúk, búšenie srdca);	2	1					
Kolesové rýpadlá	nesprávna technika obsluhy rýpadla, narušená stabilita rýpadla	* prevrátenie, strata stability rýpadla; * zídzenie rýpadla mimo komunikáciu; * náraz rýpadla na prekážku, prevrátenie rýpadla;	4	1					
Kolesové rýpadlá	nelesnosť hydraulických potrubí	* únik vysokotlakaiej hydraulickéj kvapaliny a zasiahnutie zamestnanca; * ekologické škody;	3	1					

							<p>trenie, ohýbanie, krútenie a napínanie hadíc pri pohybe hybných častí stroja a pri pohybe stroja dbať na používanie vhodných hadíc, spojov, prichytiek, upevnení</p> <p>pri výkopovaní hlbších výkopov rýpadlom s hĺbkovou lopatou nevykonávať podkopávanie (podhrabávanie) vzdialenosť rýpadla od okraja výkopu prispôbiť únosnosti zeminy, triede a súdržnosti zaťažovanej horniny s ohľadom na prevádzkovú hmotnosť a dynamické účinky vyvolané prevádzkou rýpadla nezatažovať rýpadlom okraj (hranu) výkopu s ohľadom na šmykový klin</p> <p>organizovať prácu pokiaľ možno na čas mimo dopravnú špičku</p> <p>udržiavať bezpečnostné značenia a šrafovania v riadnom stave</p> <p>používať výstražný maják na rýpadle pri práci na komunikáciách počas cestnej premávky</p> <p>umiestniť vodiace tabule, dopravné kužele a pod.</p> <p>zaisťiť označenie obchádzok, signalizáciu, riadenie premávky</p> <p>zaisťiť správne, účinné, zreteľné a čitateľné označovanie prekážok na komunikácii (svetelné značenie, prenosné a pod. dopravné značky)</p> <p>dbať na správne odstraňovanie porúch (napr. pri uvoľňovaní zaseknutého valca, ktorým je ovládané zopnutie spojky, po jej zopnutí môže dôjsť k rozbehnutiu stroja)</p> <p>zabezpečiť zaistenie stroja proti nežiadúcemu pohybu</p> <p>zaisťiť dobrý výhľad z kabíny</p> <p>používať zvukové znamenie pre upozornenie osôb aby sa vzdialili z nebezpečného priestoru stroja</p> <p>dodržiavať zákaz zdržiavať sa v nebezpečnom dosahu rýpadla</p> <p>nevykonávať zakázané manipulácie</p> <p>používať vhodné a nepoškodené náradie</p>
Kolesové rýpadlá	nezaistený výkop, pretiaženie hrany výkopu	* zosunutie a pád rýpadla do výkopu alebo zo svahu pri priblížení, pojazde a pracovnej činnosti na okrajoch výkopov po odíhnutí hrany výkopu, pritlačenie vodiča;	3	1			
Kolesové rýpadlá	nezvládnutie riadenia rýpadla	* dopravná nehoda pri práci rýpadla za nepretržitej prevádzky na verejných komunikáciách napr.: - zrážka vozidla s rýpadlom (čelná, z boku, zozadu), - náraz a nabehtnutie vozidla na rýpadlo, prevrátenie vozidla, - Zidenie vozidla mimo vozovku, - nabehtnutie, prejedenie, zachytenie, pritiahnutie a zrazenie osoby rýpadlom na komunikácii;	1	2			
Kolesové rýpadlá	nežiaduce rozbehnutie stroja	* nežiaduce rozbehnutie stroja a následné prejedenie strojnika, popr. inej osoby;	1	3			
Kolesové rýpadlá	nežiaduci pohyb osôb v dráhe pohybujúceho sa rýpadla	* prejedenie, zrazenie, narazenie rýpadlom na pevnú prekážku; * prejedenie kolesami, pritlačenie, pritisnutie osoby konštrukciou rýpadla;	1	1			
Kolesové rýpadlá	ostre hrany, horúce povrchy	* seknutie a porezanie o ostre hrany pri ručnom čistení a odstraňovaní materiálu;	1	1			

						<p>používať hydraulické lopatové rýpadlo pre manipuláciu s bremenami len ak to pripúšťa návod na obsluhu, pokiaľ možno s použitím vhodného prídavného zariadenia</p>
Kolesové rýpadlá	zlý technický stav výstupových prvkov	<p>* pád, pošmyknutie obsluhy pri nastupovaní, vystupovaní z kabíny a pri pohybe zamestnanca po znečistenom povrchu rýpadla; * pád a podvrtnutie nôh pri nastupovaní do kabíny a zostupovaní;</p>	1	3	<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>udržiavať výstupové a nášlapné miesta hlavne za zhoršených klimatických podmienok (dážď, blato, hmľa)</p> <p>vstupovať do kabíny rýpadla je dovolené len ak sú zasunuté stabilizačné podpery, vstupovať do kabíny pri prepravnej alebo pracovnej polohe stroja po stúpadlách a pod.</p> <p>používať bezpečné plochy a zariadenia na výstup a pohyb na rýpadle</p>	
Lešenie a práce vo výškach						
Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	nepriaznivé poveternostné vplyvy, nedodržany technologický postup	<p>* pád a zrútenie lešenia v dôsledku pôsobenia vonkajších síl, hlavne vetra a straty stability, tuhosti, hlavne lešenia zakrytých plachtami a sieťami;</p>	3	2	<p>stabilita lešenia proti preklopeniu sa dosahuje :</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotvením, - vzopretím, - pomerom výšky lešenia k najmenšiemu rozmeru jeho základne, popr. záťažou (napr. u pojazdných a voľne stojacich lešení) <p>priestorová tuhosť a stabilita sa dosahuje spravidla systémom uhlopriečného stuženia v troch vzájomne kolmých rovinách a kotvením alebo vzopretím</p> <p>kotvenie dielcových, stavebnicových, rámových a pod. lešení musí zabrániť vybočeniu konštrukcie a preto sa musí kotviť</p> <p>používať len lešenia, ktoré boli ukončené, vybavené a vystrojené podľa platnej normy a prísl. dokumentácie a odovzdané do užívania, hlavne ak je zaistená ich priestorová tuhosť a stabilita uhlopriečnym stužením a kotvením (popr. vzopretím), ak podlaha je únosná a tesná, jednotlivé prvky podláh sú zaistené proti posunutiu</p> <p>dbať na vyhotovenie kotvenia s dostačujúcou únosnosťou, vykonaného rovnomerne po celej vonkajšej ploche lešenia</p>	

Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	1	1	zaistiť, aby konštrukcia lešenia bola vykonaná tak, aby tvorila priestorovo tuhý celok zaistený proti lokálnemu a celkovému vybočeniu, preklopeniu, aj proti posunutiu
Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	1	1	dodržiavať zákaz zoskakovania z lešenia (platí aj pre kozové lešenie) a zliezanie po konštrukcii lešenia zákaz používať vratké a nevhodné predmety pre prácu a ku zvyšovaniu miesta práce (debny, obaly, palety, sudy, vedrá a pod.)
Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	3	2	zaistiť bezpečné prostriedky pre výstupy na podlahy lešenia, vyžadovať používanie rebrikov pre výstup a zostup i podlahy kovových lešení) zaistiť, aby boli poklopy dostatočne únosné s ohľadom na predpokladané zaťaženie poklopy zaistiť spojmi alebo inými ochrannými prvkami proti vodorovnému posunutiu otvory zakryvať súčasne s postupom prác vo výške nebezpečné otvory v podlahách zaistiť zábradlím alebo dostatočne únosnými poklopmi, medzera medzi vnútorným okrajom podláh lešení a príslušným objektom musí mať predpísaný rozmer
Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	2	2	zaistiť zriadenie záchytných striešok nad vstupom do objektov (vhodne upravených podľa charakteru ohrozenia a prevádzky na lešení) zaistiť voľné okraje podláh lešení, zarážkou pri podlahe, popr. odebnením, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu a predmetov z voľných okrajov alebo záchytnou strieškou dbať na bezpečné ukladanie materiálu na podlahách lešenia mimo okraj dodržiavať zákaz zhadzovania časti lešenia pri demontáži lešenia vymedziť a ohradiť ochranné pásma pod miestom práce vo výške, pri montáži a demontáži lešenia, vylúčiť prístup osôb pod miesta práce vo výškach pre zvislú dopravu vybúranej sutiny zriadiť uzavreté miesta

Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	nezaistené prvky podlahových dielcov	<p>* pád, prepadnutie následkom chybné uloženie prvu podlahy (dosky, podlahového dielca);</p> <p>* prepadnutie poškodenou podlahou;</p> <p>* prepadnutie osoby pri pohybe alebo vynaložení úsilia pri posunutí alebo otočení prvkov pomocnej pracovnej podlahy, podlahového dielca lešenia, poklopcov a pod.;</p>	1	1	<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>vylúčiť vstup osôb pod bremeno zdvíhané el. vrátkom (oploštenie, zabradlie, odebrenie, zamedzenie vstupu, stráženie)</p> <p>dbať na dostatočnú dimenziu prvkov (hrúbka) podláh zaisťujúca pevnosť a únosnosť</p> <p>zaisťiť jednotlivé prvky podláh proti posunutiu a pohybu</p> <p>na podlahy lešenia prednostne používať podlahové dielce. Základné parametre (rozmery, hmotnosť, nosnosť pre fúrik) doporučených podlahových dielcov uvádzajú príslušné platné normy, pričom pre tieto dielce platia nasledujúce požiadavky :</p> <ul style="list-style-type: none"> - priečne spoje musia byť pripevnené symetricky k priečnej osi podlahového dielca, - dosky v dielci musia byť pri výrobe zosadené na zraz, - pre celkové rozmery podlahových dielcov platí tolerancia, - ostatné podlahové dielce iného konštrukčného prevedenia alebo z iného materiálu musia byť navrhnuté podľa príslušných noriem
Lešenie a podobné konštrukcie pre prácu vo výškach	pohyb a práca vo výške	<p>* pád zamestnanca z výšky :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pád lešára pri montáži, resp. pri demontáži jednotlivých prvkov lešenia (rúrok, rámov, podláh a pod.); - pád zamestnanca z nezaistených voľných okrajov pracovných podláh lešení, pri práci a pohybe na lešení, - pád zamestnanca pri používaní lešenia, - pád osoby pri odobraní bremien dopravovaných el. vrátkom, žerňavom z nezaistených podláh lešení, - pád pri šplhaní a vystupovaní po konštrukčných prvkoch lešenia (nepoužitie rebríka), - pád zamestnanca pri zrútení lešenia, prevrátenie nekotveného a pojazdného lešenia (doplniť a upraviť podľa podmienok pracoviska - staveniska): 	3	2	<p>montáž a demontáž lešenia môžu vykonávať iba zamestnanci so zodpovedajúcou kvalifikáciou (s platným lešenárskym preukazom)</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>pri zmenenom spôsobe užívania lešenia, ktorý by mohol mať za následok zníženie statickej, funkčnej alebo pracovnej bezpečnosti, sa konštrukcia lešenia musí z týchto hľadísk posúdiť a v prípade nutnosti v potrebnom rozsahu upraviť</p> <p>lešenie navrhovať s ohľadom na funkčné požiadavky, bezpečnosť zamestnancov, komunálnu bezpečnosť; pokiaľ konštrukčné usporiadanie aj ostatné technické údaje vyplývajú z techn. noriem, typových alebo obdobných výrobných podkladov, považujú sa tieto podklady za dokumentáciu podľa príslušných predpisov;</p>

zaistovať priestorovú tuhosť lešenia (kotvenie, zavetrovanie)			
zaistiť podlahu v poli lešenia, kde sa odoberajú bremená dopravované el. vrátkom aspoň jednotočovým zábradlím			
používať lešenie až po jeho ukončení, vybavení a vystrojení a po odovzdaní do užívania			
zamedziť prístup k miestam na lešení, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú z vážnych príčin zaistené proti pádu			
priebežne zaistovať voľné okraje pracovných podláh lešení od výšky viac ako 1,5 m, zabezpečiť zábradlím so zarážkou na podlahe, prípadne inou ochrannou alebo záchytnou konštrukciou na ochranu osôb proti pádu			
vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce pri montáži lešenia (vybavenie predpismi, normami, dokumentáciou dielcových lešení, prehliadka, popr. prieskum dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním, resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu v prípade atypických lešení, rekonštrukciou a pod.)			
vybaviť stavby konštrukciami pre práce vo výškach a zvyšovať miesta práce (lešenie, rebriky, materiál, inventárne dielce) a ich dostatočnú únosnosť, pevnosť a stabilita			
pri premiestňovaní lešenia vylúčiť prítomnosť osôb na lešení			
udžiavať pojazďovú plochu rovnú a únosnú bez otvorov a pod.			
zaistiť bezpečnú stabilitu lešenia		2	1
používať technicky dokumentované lešenia vrátane pojazďových kolies vybavených zaistovacím zariadením proti samovoľnému pohybu (fixácia kolies brzdami alebo opierkami)			
dbať na výber vhodného a kvalitného materiálu pre nosné prvky podláh lešenia, vylúčiť použitie nadmerne hrčovitého, nahnitého a inak chybného dreva (hranoly, dosky)		1	3
Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	samovoľný, nežiaduci pohyb pojazďného lešenia	* pád, preklopenie, prevrátenie pojazďných a voľne stojacich lešení pri nezaistení ich stability;	
Lešenie a podobné konštrukcie pre práce vo výškach	zlý technický stav, preťaženie podláh	* prepadnutie a pád osôb po zlomení, zrútení konštrukcií, hlavne drevených, následkom ich chybného stavu, preťaženia podláh lešenia -	

							rukoväte a uchopovacie časti, chrániť ich pred olejom a masnotou
							vykonať pevné uchytenie násady, zaistiť proti uvoľneniu klinmi a pod.
							používať nepoškodené náradie s dobrým ostrím u sekáčov
Malé ručné náradia	odlietajúce ostré častice	* úrazy očí odlietajúcou črepinou, drobnou časťou, úlomkom, otrepom a pod. (najčastejšie sekáč, kladivo);	1	1			používať sekáče, kladiva, palice a pod. náradia bez trhlín a otrepov
Malé ručné náradia	ostrie sekery, nebezpečný pracovný postup	* sečné rany, useknutie prstov pri práci so sekerou pri vykonávaní tesárskych prác, odvetvovaní, príprave dreva na palivo a pod.;	1	1			vybaviť zamestnancov vhodným OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Malé ručné náradia	pohyb, práca osôb v stiesnených priestoroch	* odreniny a pomliaždeniny rúk pri práci s náradím v stiesnených priestoroch, pri opravách, údržbe;	1	1			zaistiť primeraný pracovný priestor
Malé ručné náradia	styk náradia s rukou	* sečné, rezné, bodné, tržné rany, prliačenie, otlaky, pomliaždeniny, podliatiny, pri nežiadúcom kontakte náradia s rukou (všeobecné nebezpečie pre všetky druhy náradia);	1	1			používať dostatočne naostrenú sekeru
Malé ručné náradia	uvoľnené časti náradia	* zasiahnutie zamestnanca uvoľneným nástrojom, kladivom, hlavícou a pod. z násady;	1	1			dbať na starostlivé osadenie topora a jeho zaistenie proti uvoľneniu
Malé ručné náradia	uvoľnené, poškodené náradie	* sečné, rezné, bodné, tržné rany, hlavne rúk, prliačenie, pomliaždenie, otlaky, krvné podliatiny pri úderoch, zošmyknutie náradia na ruku, pri zlomení nastaviteľných klúčov (hasáky, francúzske klúče);	1	1			zabezpečiť prax, zručnosť, sústredenosť, dbať na zvýšenú pozornosť
							vykonávať pravidelnú kontrolu ručného náradia
							zaistiť úpravou pracoviska a organizáciou pokiaľ možno prácu s náradím vo fyziologicky vhodných polohách tak, aby zamestnanec nemusel pracovať s náradím napr. nad hlavou
							zaistiť možnosti výberu vhodného náradia, nepoužívať poškodené náradie
							zabezpečiť prax, zručnosť, popr. záchvik, používať vhodný druh, typ, veľkosť náradia
							nepoužívať poškodené náradie (s uvoľnenou násadou, deformovanou pracovnou časťou a pod.)
							nepreťažovať nastaviteľné klúče
							nepoužívať skrutkovače ako sekáče, páčidla, nepoužívať rozťahnuté a opotrebené klúče pri povolovaní a dotáňovaní matic
							správne používať náradie (nedovolené použitie páky)
							pri práci so sečným náradím viesť (smerovať) náradie od tela zamestnanca, uvoľňovať silno dotiahnutú maticu otáčaním kľúča ku sebe
							používať náradie vhodného tvaru, typu a veľkosti

Nakladače							
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	elektrický oblúk	* zasiahnutie el. prúdom pri dotyku alebo priblížení pracovného zariadenia nakladača k vodičom vonkajšieho vedenia vn, vvrn;	1	1	v prípade kontaktu nakladača s vonkajším el. vedením vodič musí zostať v kabíne, nesmie dovoliť, aby sa niekto ku stroju priblížil dovtedy, kým sa nepreruší spojenie alebo nevypne prúd		
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nebezpečný spôsob prepravy osôb	* pád osoby, prejdienie kolesami, pritiačenie osoby;	1	1	dodržiavať zákaz pracovať s nakladačom v ochrannom pásme el. vedení vn a vvrn		
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nedostatočná fixácia materiálu	* náraz nakladaného materiálu, kameňa, väčších pevných častí a pod. na kabínu nakladaného vozidla s možnosťou ohrozenia osôb;	1	1	nákladné vozidlá prístavovať k nakladaču tak, aby obsluha stroja otáčala pracovným zariadením nad ložnou plochou, nie však nad kabinou vozidla ak je nutné pri nakladaní manipulovať pracovným zariadením stroja nad kabinou vodiča dopravného prostriedku, nesmie sa v nej zdržiavať vodič ani iné osoby pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky manipulovať s pracovným zariadením nakladača iba nad ložnou plochou tak, aby do dopr. prostriedku nenarážalo		
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	neergonomickosť pracovného miesta	* bolesť chrbta v súvislosti s vynútenou pracovnou polohou, bolesť dolných končatín pri strojoch, ktoré sa pri práci pohybujú, neuropsychické obtiaže u vodičov (nervozita, potenie, chvenie rúk, búšenie srdca);	1	1	dbieť na správny režim práce a odpočinku zaistiť posúdenie zdravotnej spôsobilosti u zamestnancov a pravidelné lekárske prehliadky		
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	neodborná obsluha nakladača	* prevrátenie, strata/porušenie stability nakladača; * zídienie nakladača mimo komunikáciu; * náraz nakladača na prekážku;	1	1	pri jazde nakladača s naplnenou lopatou, lopatu udržiavať nízko nad terénom (cca 40 cm), ale dostatočne vysoko, aby nenarážala na nerovnosti alebo prekážky na pojazdovej rovine pri jazde zo svahu mať zaradenú príslušnú nižšiu rýchlosť, dodržiavať zákaz jazdy bez zaradenej rýchlosti zabezpečiť zaistenie voľných prejazdov dodržiavať správny spôsob riadenia a techniku jazdy, prispôbiť rýchlosť pojazdu okolnostiam a podmienkam na pracovisku (napr. ak sa začne nakladač nakláňať z dôvodu pretáženia lopaty - na zaistenie stability ihneď znížiť záťaž)		

Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nezaistený výložník	* pád pracovného zariadenia na zamestnanca pri výmene pracovného zariadenia, opravách a údržbe; * dopravná nehoda pri práci nakladača za nepretržitej prevádzky vozidla na verejných komunikáciách, napr.: - zrážka vozidla s nakladačom (čelná, z boku, zozadu), - náraz a vyjdenie vozidla na rýpadlo, prevrátenie vozidla, - zidenie nakladača mimo vozovku, - prejedenie, zachytenie, zrazenie osôb nakladačom na komunikácii, - narazenie osoby z iného vozidla na nakladač;	1	1	pracovné zariadenie a výložník pri opravách a údržbe bezpečne zaisťiť (podložiť a podpriet)
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nezávládnuté riadenia nakladača		1	1	organizovať prácu pokiaľ možno na čas mimo dopravu špičku udržiavať bezpečnostné značenie a šrafovanie v riadnom stave používať výstražný maják na nakladači pri práci na komunikáciách počas nepretržitej cestnej premávky zabezpečiť umiestnenie vodiacich tabulí, dopravných kužeľov a pod. zabezpečiť označenie uzávierok, signalizáciu, riadenie premávky zaisťiť správne, účinné, zreteľné a čitateľné označovanie prekážok na komunikácii (svetelné značenie, prenosné a pod. dopravné značky)
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nežiaduce rozbehnutie nakladača	* nežiaduce rozbehnutie nakladača a následné prejedenie strojníka, popr. inej osoby;	1	1	dodržiavať správne odstraňovanie porúch (napr. pri uvoľňovaní zaseknutého valca, ktorým je ovládané zopnutie spojky, po jej zopnutí môže dôjsť k rozbehnutiu stroja) zaisťiť stroj proti nežiaducej pohybu
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nežiaduci pohyb osôb v dráhe pohybujúceho sa nakladača	* prejedenie, zrazenie osoby nakladačom; * narazenie osoby nakladačom na pevnú prekážku; * prejedenie kolesami, pritlačenie osoby konštrukciou nakladača;	1	1	pri opustení kabíny vypnúť motor a zaisťiť nakladač proti nežiaducej pohybu spôsobom podľa návodu na používanie (brzdou, klinmi, zaradením rýchlosti alebo ich kombináciou) štartovať a ovládať nakladač len z miesta určeného pre obsluhu zaisťiť dobrý výhľad z kabíny
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	nežiaduci výskyt osôb v nebezpečnom dosahu stroja	* zasiahnutie, rozdrvenie, pritlačenie osoby pracovným zariadením, lopatou, drapákom alebo výložníkom; * pritlačenie, narazenie osoby na pevnú konštrukciu (na prekážku, ku stene, k vozidlu, ku	1	1	používať zvukové znamenie pre upozornenie osôb, aby sa vzdialili z nebezpečného priestoru stroja pri prevádzke nakladača vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom pracovnom a jazdnom priestore stroja sústrediť sa pri práci, zaisťiť dobrý výhľad z kabíny nabratý materiál nemá presahovať obrys lopaty vylúčiť prítomnosť osôb v dráhe pohybujúceho sa nakladača, hlavne pri cúvaní, používať zvukovú signalizáciu

						zaisťiť ochranu nebezpečných miest krytmi, popr. inými ochrannými zariadeniami
Nakladače kolesové, lopatové, čelné a otočné	Zlý technický stav výstupových prvkov.	* pád, pošmyknutie obsluhy pri nastupovaní, výstupovaní do kabíny a pri pohybe zamestnanca po znečistenom povrchu nakladača;	1	1		<p>udržovať výstupové a nášlapné miesta hlavne za zhoršených klimatických podmienok (dážď, blato, hmla)</p> <p>výbaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>vstupovať do kabíny nakladača v prepravnej alebo pracovnej polohe stroja po stúpaní a pod.</p>
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi						
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	horľavé, výbušné vlastnosti pohonných hmôt	* požiar, výbuch pohonných hmôt (benzínových pár), popálenia, ekologické škody;				<p>neponechávať motor v chode v blízkosti otvoreného ohňa, nefajčiť pri čerpaní paliva a prevádzky stroja</p> <p>neštartovať zahriaty benzínový motor s vybratou sviečkou, palivo zachytené vo valci by prudko vystrieklo z otvoru pre sviečku, nesúšať či sviečka iskri, ak je motor zahriaty, alebo ak je cítiť pach po benzíne (náhodná iskra môže vznietiť benzínové pary)</p> <p>po natanikovaní palivovú nádrž spoľahlivo uzatvoriť vekom</p> <p>palivo (benzín - pohonnú zmes) doplňať len v dobre vetrateľných priestoroch, t.j. na vonkajšom priestranstve alebo v dobre vetranej miestnosti</p> <p>zbytky vytečeného alebo vystreknutého paliva vždy neodkladne utrieť a bezpečne likvidovať</p> <p>pri dopĺňovaní paliva vylúčiť rozliatie paliva</p> <p>nepreplňovať obsah nádrže</p>
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	nesprávne zvolený pracovný postup pri štartovaní	* úder, naráženie obsluhy;	1	1		<p>postupovať podľa návodu na používanie</p> <p>štartovaciu šnúru neomotávať okolo ruky</p> <p>pri štartovaní náradie poslať spoľahlivo na pevnom podklade a pridržiavať ho rukou</p>
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	pohyb častí náradia	* zasiahnutie obsluhy pohybujúcimi sa časťami;	1	1		<p>náradie udržiavať tak, aby zaisťovalo bezpečné upínanie nástroja a aby neprípustilo styk obsluhy s pohybujúcimi sa časťami mechanického ústrojenstva, poprípade nástroja</p>

						<p>neprevádzkovať stroje a náradie bez bezpečnostných zariadení, s nenamontovanými a nefunkčnými krytmi ochranné kryty a zariadenia udržiavať vo funkčnom stave .</p> <p>motor vypínať pri ukončení práce, pri odkladaní náradia, pri prevádzkových prestávkach, pred opravou a údržbou, pred výmenou nástroja, aj pri prerušení práce vypnúť motor</p> <p>nastavovanie, čistenie, a opravy náradia vykonávať len v klude</p> <p>používať náradie a stroje v priestoroch, kde obsluha môže zaujať pri práci bezpečnú polohu</p> <p>nepracovať so strojom v uzavretých, nevetraných miestnostiach a v blízkosti horľavín</p> <p>nedotýkať sa horúcich dielov motora alebo tlmiča pokiaľ motor beží alebo bezprostredne po jeho vypnutí</p>
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	rozmery, nevhodné usporiadanie pracovného miesta	* zranenie končatín o okolité pevné prekážky;	1	1	1	
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	toxicita výfukových plynov	* pôsobenie výfukových plynov (teplota, obsahujúce škodlivé látky, hlavne CO);	1	1	1	
Náradie a malé stroje so spaľovacími motormi	vyšoká teplota povrchov motora, výfukových plynov	* popálenie od horúcich povrchov motora a výfukových plynov;	1	1	1	
Pneumatické náradie						
Pneumatické náradie	nevhovujúci technický stav náradia	* poškodenie zariadenia, prasknutie hadice;				<p>zaistiť správnu funkciu, priebežné mazanie náradia (olejovač alebo je olejovač súčasťou odľučovača vody)</p> <p>vodný kondenzát denne kontrolovať a včas ho vypušťať (vyprázdňovať)</p> <p>podľa spotreby vzduchu pripojiť náradie prírodnou hadicou so zodpovedajúcim prierezom</p> <p>dodržiavať u pneumatického náradia rozmedzie tlaku vzduchu udané výrobcom, využívať regulátor, (príliš nízky tlak vzduchu znižuje výkon náradia, naopak príliš vysoký tlak vedie ku zvýšenému opotrebovaniu a ku zníženiu životnosti náradia)</p> <p>zaistiť vhodný zdroj vzduchu - kompresora</p> <p>pred vykonávaním akýchkoľvek úprav alebo opráv uzavrieť prívod vzduchu a z hadice vypustiť tlakový vzduch</p> <p>nastavenie, čistenie, mazanie a opravy náradia vykonávať, len ak je náradie v klude</p>
Pneumatické náradie	tlak vzduchu, nefesnosť pneumatických rozvodov	* zranenie očí, tváre a uvoľnenými jemnými časticami;	1	1	1	

					<p>chrániť privody stlačeného vzduchu (hadice) proti poškodeniu</p> <p>vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnej blízkosti náradia a hadíc</p> <p>pneumatické náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je v klude</p> <p>neuvolňovať pneumatické nástroje po použití vystrelovania</p> <p>zaisťiť hadicu na nátrubku pevne proti zošmyknutiu sponami, alebo k tomu určenými svorkami</p> <p>spojenie hadice zaručuje stálosť spojení pri max. dovolenom prevádzkovom tlaku vzduchu</p> <p>nepoužívať poškodené alebo rozleptané prížové hadice a spojky</p> <p>neobmedzovať prietok vzduchu ohýbaním hadíc</p> <p>pri prefukovaní voľný koniec hadice držať tak, aby tlakový vzduch nerozvíroval prach a prúdi do voľného priestoru</p> <p>hadicu pred pripojením k pneumatickému náradu prefúknuť stlačeným vzduchom</p> <p>vybaviť odbočky potrubia pre upevnenie prížovej hadice vzduchovým kohútom alebo samouzavieracím ventílom</p>
Práce vo výškach					
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	nezabezpečené otvory	* prepadnutie a pád nebezpečnými otvormi (šachtami, medzerami v podlahách);	3	2	
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	nezaistené predmety	* pád predmetu a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením hlavy (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žeriavom a pod.);	3	2	

		<p>* pád úmyselne zhadzovanej stavbej sule alebo jednotlivých predmetov z výšky; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy lešenia, z podlahy stavaného objektu;</p>		<p>ochranné pásmo, vymedzujúce ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy podľa hodnôt uvedených v platnej legislatíve</p> <p>zaisťiť ochranu priestorov pod miestami práce na streche proti chroteniu padajúcimi predmetmi :</p> <p>a) dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou,</p> <p>b) vylúčením prístupu osôb pod miesta práce na streche,</p> <p>c) strážením ohrozeného priestoru</p> <p>zabezpečiť vymedzenie a ohradenie ochranného pásma pod miestom práce vo výške, vylúčiť prácu nad sebou a prístup osôb pod miesta práce vo výškach</p> <p>zaisťiť zriadenie zachytých striešok nad vstupom do objektu</p> <p>zaisťovať voľné okraje podláh, vrátane lešení, zarážkou pri podlahe, popr. odebním, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu a predmetov z voľných okrajov</p> <p>dozriavať zákaz vešať náradie na časti odevu, pokiaľ k tomu nie je upravený alebo pokiaľ zamestnanec nepoužije vhodnú výstroj (pás s úpinkami, brašne, vrecká, puzdra a i.)</p> <p>materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boli po celý čas uložené zaistené proti pádu, zošmyknutu alebo zhodeniu vetrom počas práce a po jej ukončení bezpečne ukladať materiál na podlahách mimo okraj</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>zaisťovať zamestnancov vo výškach tam, kde sa nedá použiť kolektívna ochrana, osobným zaistením (POZ) a to napr. pri odoberaní bremien dopravných el. vrátkom, žeriavom na nezaistené podlahy v zastrešených poschodoch, pri zhotovovaní</p>
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	pohyb a práca vo výške	<p>* pád zamestnanca z výšky - z voľných nezaistených okrajov stavieb, konštrukcií a pod.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri kontrole zvislosti steny, - pri práci a pohybe osôb na lešení, - pri odoberaní bremien dopravných el. vrátkom, žeriavom na nezaistené podlahy, - pri zhotovovaní debnenia, betónovania a 	2	2

		<p>odebňovania u monolitických stropných konštrukcií, schodísk a pod.,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri práci a pohybe v blízkosti voľných nezaistených otvorov v obvodových stenách (balkónové dvere, lodžie), u schodiskových ramien a podest, výťahových šacht, otvorov a prestupov v podlahách (napr. pre zvislé potrubia, medzery medzi konštrukčnými prvkami podláh), - pri búraní vonkajších obvodových stien, podláh, striedoch schodísk, terás, rámp, balkónov, lodžii a pod., - pri natieračských prácach najrôznejších konštrukcií a zariadení vo výške, - pri šplhaní a vystupovaní po konštrukčných prvkoch stavby, po konštrukcii lešenia, - pri montáži a demontáži lešenia, pri zrútení lešenia, prevrátení nekotveného a pojazdného lešenia (podľa potreby nutné doplniť a upraviť podľa podmienok pracoviska, staveniska, napr. v technologických postupoch); 	<p>debnení a odebňování, při práci na střeších a jiných krátkodobých pracích vo výške</p> <p>zabezpečiť kontrolu zvislosti stien a pod. práce nevykonávať priamo z vymurovanej steny (nebezpečie uvoľnenia tehly a nezatuhrnutého spodného muriva)</p> <p>používať ochranné a zachytané konštrukcie (napr. lešenia alebo inú ekvivalentnú alternatívu), len pokiaľ bola ich výstavba ukončená, a boli vybavené a vystrojené a po ich odovzdaní do užívania; zamedziť prístup na miesta, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu;</p> <p>zaisťiť vypracované technologické postupy vrátane riešení BOZP pri vykonávaní náročnejších prác vo výškach, v prípade nezriaďovania osobného zaisťenia je nutné vytvoriť podmienky pre použitie POZ, o. i. vopred určiť miesto kotvenia (ak nie je technol. postup spracovaný stanoví miesta kotvenia POZ zodpovedný zamestnanec)</p> <p>zamedziť prístup k miestam na střeších, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu</p> <p>priebežne zaisťovať všetky voľné okraje stavby, kde je rozdiel výšok väčší ako 1,5 m a to jednou z týchto alternatív:</p> <p>a) kolektívnym zabezpečením - t.j. ochrannými alebo zachytými konštrukciami (zábradlím so zarážkou alebo inú ekvivalentnú alternatívu) a to hlavne voľné okraje podláh, nezaistené steny, otvory v obvodových stenách, výťahových šacht, voľné okraje schodiskových ramien a podest, terás, rámp, balkónov, lodžii a pod.),</p> <p>b) osobným zaisťením (predovšetkým u krátkodobých prác),</p> <p>c) kombináciou kolektívneho a osobného zabezpečenia</p> <p>zaisťiť vybavenie stavby konštrukciami pre práce vo výškach a zvyšovanie miesta práce (lešenia, rebríky, materiál, inventárne dieice) a ich dostatočná únosnosť a stabilitu</p>
--	--	--	--

							vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce na strechách v rámci dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním, resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	vratké, nestabilné konštrukcie	* pád z vratkých konštrukcií a predmetov, ktoré nie sú určené pre prácu vo výške ani k výstupom na zvýšené pracovisko;	1	1			zaisťiť vybavenie stavby vhodnými prostriedkami a zariadeniami pre zvyšovanie miesta práce
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	zlý technický stav výstupových prvkov	* pád zamestnanca pri výstupe a zostupe na podlahy a na miesta práce vo výškach;	1	1			dodržať zákaz zostakovania z lešení a zliezania po konštrukciách zaisťiť bezpečné prostriedky pre výstupy na zvýšené miesta stavby (rebríky, schodiská, rampy), vyžadovať používanie rebríkov na výstup a zostup na podlahy kovových lešení)
Pracovné prostredie							
Pracovné prostredie	meniaca sa úroveň podlahy alebo pracovného povrchu	* pád zamestnanca pri prenášaní bremien v skladovacích priestoroch, po zakopnutí o prekážku alebo pošmyknutí na zvažujúcej sa podlahe;	1	1			zmeny úrovne podlahy bezpečne graficky označiť informovať zamestnancov o sklone, o úrovniach pracovného povrchu a zásadách bezpečnej práce na takýchto povrchoch
Pracovné prostredie	nerovná, klzká podlaha	* pád zamestnanca pri chôdzi a prenášaní bremien, po zakopnutí o nerovnosť podlahy (podlaha s výtkami, nerovnosťami, dierami a pod.), poklznutí na klzkej podlahe;	3	2			zabezpečiť rovny, nevytčený a nekzký povrch podláh, komunikácií, ložných plôch vozidiel, manipulačných priestorov udržať podlahy skladovacích plôch, uličiek a komunikácií v bezpečnom stave, poškodené miesta bezpečne označiť a zabezpečiť bezodkladnú opravu manipulačné plochy udržať čisté, rovne (bez zmrázok, blata, olejových škvŕn, dier a pod.), odstraňovať šmykľavosť vonkajších plôch v zimnom období (odstraňovať sneh, námrazy, zabezpečiť protišmykový posyp) dočasne klzké miesta podlahy označiť tabuľou "klzká podlaha" zabezpečiť zamestnancom vhodnú protišmykovú obuv
Pracovné prostredie	nestabilná podlaha, alebo opora nôh	* pád zamestnanca manipulujúceho s bremenom na nespevnenom povrchu alebo nestabilnom podklade;	3	2			s bremenami, ručne manipulovať len na pevných a stabilných povrchoch

Pracovné prostredie	nevhodné manipulačné miesto	<ul style="list-style-type: none"> * pád zamestnanca s bremenom z vyvýšeného manipulačného miesta (plošina, schody, nebezpečné okraje a pod.); * pád bremena a privalenie osoby nachádzajúcej sa pod vyvýšeným manipulačným miestom, pri náhodnom páde bremena; * poškodenie podpomo-pohybového aparátu, najmä chrbtice, nakláňaním sa s bremenom cez zábradlie, pri skladaní bremien z vyvýšených miest a pod.; 	2	2	<p>zabezpečiť miesto manipulácie proti pádu zamestnanca použitím vhodných prvkov kolektívnej ochrany</p> <p>nevykonávať ručnú manipuláciu s bremenami na miestach kde nie je možné zabezpečiť dostatočnú ochranu proti pádu</p> <p>okolie manipulácie zabezpečiť proti pádu vhodnými prostriedkami (zachytňné siete a pod.)</p> <p>zabezpečiť priestor ohrozený pádom bremena proti prístupu osôb</p> <p>preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami</p>
Pracovné prostredie	nevhovujúce osvetlenie, teplota, vlhkosť, alebo vetranie	<ul style="list-style-type: none"> * zakopnutie, narazenie, buchnutie, pád zamestnanca s bremenom pri manipulácii v nedostatočne osvetlených priestoroch; * vyčerpanosť, prechladnutie zamestnanca pracujúceho v prostredí s nevhodnou teplotou; * pokiznutie zamestnanca, výšmyknutie bremena zamestnancom v dôsledku šmyklavých, vlhkých, orosených podláh, bremien, úchopových prvkov a nástrojov; * zápal stredného ucha / nervov (napr. očného), obma líčneho nervu spôsobené prievanom a nevhodnými klimatickými podmienkami pri vetraní; * podráždenie očí pri zasiahnutí zvitreným prachom; * prechladnutie, zápaly dutín, spojiviek, svalstva, bolesti hlavy pri manipulácii s bremenami v nesprávne vetraných priestoroch; 	3	2	<p>zabezpečiť dostatočné osvetlenie miest výkonu manipulácie s bremenami</p> <p>poruchy svetiel bezodkladne odstraňovať</p> <p>na pracoviskách s nedostatočným alebo nefunkčným osvetlením vydať zákaz manipulácie s bremenami, do odstránenia nedostatku</p> <p>zabezpečiť teplotu na pracovisku podľa hygienických štandardov v leťnom a zimnom období</p> <p>zabezpečiť aby vlhkosť pracovného prostredia bola v súlade s normami stanovenými platnou legislatívou a nemožila zmeniť povrch podláh, bremien, úchopových prvkov a pracovných pomôcok na klzký</p> <p>vydať a dodržiavať zákaz manipulácie s bremenami vo vlhkom a klzkom prostredí</p> <p>zabrániť vytváraniu prievanu (napr. vhodným technickým, resp. organizačným riešením)</p> <p>vetranie vykonávať s ohľadom na zamestnancov a ich pocity</p> <p>organizačne, alebo technicky zabezpečiť, aby zamestnanec nebol priamo vystavený vplyvu vetrania alebo veľa</p>
Pracovné prostredie	stiesnený manipulačný priestor	<ul style="list-style-type: none"> * udretie hlavy alebo inej časti tela, prítlačenie prstov a pod. o steny alebo konštrukcie; 	2	2	<p>vylúčiť manipuláciu s bremenami v stiesnených priestoroch</p>

							<p>používať vhodné manipulačné pomôcky (pásky, popruchy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, príslavky, podsuvné valčeky, kolieskové zdvíhačky a i.) ak nie možné vylúčiť manipuláciu s bremenami v silesnených priestoroch</p> <p>zaisťiť dostatočný manipulačný priestor, udržiavať poriadok, odpratávať odpad</p>
Prprava betónovej zmesi (čerstvého betónu)							
Automobilové prepravníky zmesi	chýbajúce ochranné kryty	* poškodenie zdravia, najmä chrbtice v dôsledku neprírodzenej polohy tela (prenášanie v predklone, vytáčanie trupu a pod.) pri prenášaní bremena v silesnených priestoroch;					
		* zachytenie a vitiahnutie končatiny, časti odevu reťazovým pohonom miešacieho bubna; * zasiahnutie osoby pretrhnutou reťazou;	1	1			<p>dodržiavať zakázané činnosti, napr. čistenia za chodu pri nutných činnostiach v blízkosti nechránených častí (napr. nastavenie), tieto vykonávať podľa návodu na používanie</p> <p>zaisťiť ochranu nebezpečných miest reťazového pohonu, krytím</p> <p>zaisťiť voľné časti vozidla proti samovoľnému pohybu</p> <p>zaisťiť výšypné žľaby proti otlčeniu v prepravnej polohe (náštvavný žľab sa sklopí a zaisťí kapotovými uzávermi, výšypné žľaby sa natočia k pravému blatníku, zaisťia sa kolikom zdvihnuté tak, aby nezakrývali obrysovú a brzdnú svetlá, klúka zdvihacieho mechanizmu sa zaisťí v hornej polohe)</p> <p>pri plnení nádrže vodou, nádrž najskôr odvzdušniť a potom veľa úplne uvoľniť a otvoriť</p> <p>pri obsluhu nástavby zo zadného panelu mať zastavený motor podvozku</p> <p>miešací bubon plniť len betónovou zmesou vhodnej konzistencie (spracovateľnosti) v takom množstve, ktoré zodpovedá užitočnému objemu bubna a zaťaženiu</p> <p>vykonávať denné čistenie vozidla, vypláchnutie bubna vodou</p> <p>pri teplotách pod bodom mrazu vypustiť vodu z vodnej nádrže a potrubia</p>
Automobilové prepravníky zmesi	nedostatočné zaistenie výšypných žľabov	* zachytenie žľabom o osobu, ohrozenie bezpečnosti cestnej premávky;		1			
Automobilové prepravníky zmesi	neodborná obsluha domiešavača	* poškodenie domiešavača s následným odsiňovaním škôd spôsobujúcich rôzne ohrozenia zamestnancov;					
Automobilové prepravníky zmesi	nerovný terén, nadmerný sklon, nezvládnutie riadenia domiešavača	* prevrátenie, strata stability domiešavača; * zídzenie domiešavača mimo komunikáciu; * náraz domiešavača na prekážku, prevrátenie vozidla;	1	1			

									<p>návod, pohybovať sa na svahu so sklonom max. 10 st</p> <p>zabezpečiť vyznačenie nebezpečných miest v blízkosti svahov, výkopov, jám a pod.</p> <p>dodržiavať správny spôsob riadenia, prispôbiť rýchlosť okolnostiam a podmienkam na stavenisku, zaisťiť voľné prejazdy</p> <p>miešací bubon plniť len betonovou zmesou v takom množstve, ktorá zodpovedá užitočnému objemu bubna a zaťaženiu</p> <p>vzdialenosť vozidla od okraja výkopu prispôbiť únosnosti zeminy, triede a súdržnosti zatažovanej horniny</p> <p>nezaťažovať vozidlom okraj (hranu) výkopu (šmykový klin)</p> <p>pri práci vnútri bubna zaisťovať dozor ďalšími osobami, ktoré majú pod kontrolou ovládacie prvky v zadnej ovládacej skříni, kabína musí byť zatvorená a nesmie v nej byť žiadna osoba</p> <p>vylúčiť zbytočné zdvíhanie sa osôb v blízkosti domiešavača</p> <p>vylúčiť nežiaduce, predčasné spustenia chodu vozidla a jeho nastavy pri čistení, údržbe a opravách</p> <p>sústrediť sa pri práci</p> <p>zaisťiť dostatočný výhľad vodiča z kabíny vodiča podľa potreby zaisťiť ďalšiu poučenú osobu, navádzajúcu vodiča pri čúvaní</p> <p>používať zvukové znamenie pre upozornenie osôb, aby sa vzdialili z ohrozeného priestoru</p> <p>vylúčiť prítomnosť osôb v dráhe pohybujúceho sa domiešavača</p> <p>nezdržiavať sa za súvajúcim vozidlom</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>udržiavať úchopové časti žlabov v riadnom stave</p> <p>pri manipulácii s výsyprými žlabmi a pri práci s betonovou zmesou používať OOPP</p>
Automobilové prepravníky zmesi	nezaistené steny výkopu, preťaženie hrán výkopu	* zosunutie a pád domiešavača do výkopu alebo zo svahu pri priblížení, dojazdu a vyprázdnovaní betonovej zmesi na okrajoch výkopov po odtrhnutí hrany výkopu, prítlačenie vodiča;	1	1					
Automobilové prepravníky zmesi	nezaistený vstup do bubna	* mnohohočetné zranenia osoby pracujúcej v bubne;	1	1					
Automobilové prepravníky zmesi	nežiaduci pohyb osôb v dráhe pohybujúceho sa domiešavača	* prejedenie osoby kolesami domiešavača; * prítlačenie osoby domiešavačom k pevnej konštrukcii; * prítlačenie a zachytenie osoby domiešavačom a jeho častíami;	1	1					
Automobilové prepravníky zmesi	ostre hrany, poškodené úchopové časti	* zranenie ruky pri manipulácii s výsyprými žlabmi;	1	1					

Automobilové prepravníky zmesi	pohyb žľabu	* zasiahnutie osôb nachádzajúcich sa v blízkosti domiešavača vysypným a násypným žľabom, vyprázdňovanou betónovou zmesou;	1	1	zaisťiť, aby bolo stanovisko stroja a obslužné miesto dostatočne prehľadné, bez prekážok sťažujúcich manipuláciu a potrebnú vizuálnu kontrolu, napr. pri prevzatí, a pri ukladaní betónovej zmesi
Automobilové prepravníky zmesi	pohybujúce sa časti zariadenia	* zranenie ruky pohybujúcimi sa časťami motora a mechanizmov násľavy domiešavača;	1	1	čistenie, mazanie, údržba a opravy vykonávať len v pokoji a pri zastavenom motore vozidla a nástavby
Automobilové prepravníky zmesi	znečistený povrch, zlý technický stav výstupových prvkov	* pošmyknutie, pád vodiča, podvrtnutie nôh pri nastupovaní a zostupovaní z kabíny a pri pohybe zamestnanca po znečistenom povrchu domiešavača;	1	1	vybaviť zamestnancom vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie udržiavať výstupové a násľapné miesta, hlavne za zhoršených klimatických podmienok (dážď, blato, hmľa)
Prostriedky osobného zabezpečenia					
Prostriedky osobného zabezpečenia pri vykonávaní prác vo výškach	nedostatočné, nesprávne upevnenie POZ	* zachytenie pádu vo fyziologicky nevhodnej polohe (poškodenie krčnej chrbtice, tváre, odrazenie vnútorných orgánov); * komplikácie pri vyslobodení, vyťahnutí zamestnanca visiaceho na POZ;	3	1	dbať na správne použitie POZ (postroja) s tmičom padovej energie zabezpečiť kolektívnym alebo osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu od 1,5 m výšky a nad voľnou hĺbkou dbať na správne použitie POZ, napr. upevnenie POZ do chrbtového kotviaceho krúžku
Prostriedky osobného zabezpečenia pri vykonávaní prác vo výškach	nepriaznivé účinky náhleho zachytenia pádu	* náhle zachytenie pádu pri použití bezpečnostného pásu (polohovacieho prostriedku) - poškodenie krčnej chrbtice, odrazenie vnútorných orgánov; * komplikácie pri vyslobodení, vyťahnutí zamestnanca visiaceho na POZ;	1	1	bezpečná výška zachytenia padajúcej osoby je najmenej 1 m od úrovne možného dopadu, bezpečnostný pás nepoužívať na zachytenie voľného pádu osoby
Prostriedky osobného zabezpečenia pri vykonávaní prác vo výškach	nežiaduce účinky "kyvadlového efektu"	* náraz na pevnú prekážku v priebehu zachytenia pádu pri použití prostriedku osobného zabezpečenia (POZ);	3	2	vyľúčiť "kyvadlový efekt", t.j. POZ - kotviť pokiaľ možno nad pracovným miestom zamestnanca použiť pohyblivý zachytávač s najkratšou dĺžkou zachytenia pádu použiť dva zachytávače pádu umiestnené na dvoch kotviacich bodoch vykonať upravenie dĺžky lana zachytávača s tmičom pádu zaisťiť odstránenie prekážok v predpokladanej dráhe pádu

Prostriedky osobného zabezpečenia pri vykonávaní prác vo výškach	zlý technický stav, nesprávny typ POZ	* nezachytený pád pri použití prostriedkov osobného zabezpečenia (POZ);		<p>pri návrhu vhodných druhov POZ ich vzájomnej kombinácii vychádzať z príslušných návodov na obsluhu</p> <p>zamestnanec musí byť zabezpečený, zaistený proti pádu POZ stále a to aj pri presune na iné miesto upevnenia (ukotvenia) POZ, napr. pomocou vodiaceho lanka a krúžku, istením druhým zamestnancom, plošným istením, popr. kombináciou rôznych spôsobov</p> <p>spôsob a konštrukčné prevedenie kotviaceho zariadenia odborné overiť, v aplikáciách, kedy nie je možnosť overenia únosnosti kotvenia a kotviaceho bodu výpočtom, napr. kde mechanické vlastnosti materiálov (konštrukčné prevedenie okien, radiátorov, dverových zárubní, muriva, spôsob upevnenia a spojenia konštrukčných prvkov a zariadení na objektoch a pod.) nie sú známe a nedajú sa overiť, overiť realizovateľnosť kotvenia a použitia POZ staticom</p> <p>miesto upevnenia (ukotvenia) POZ (kotviaci bod, dočasne alebo trvalo kotviaceho zariadenia vrátane príčlenených upevňovaní POZ) musí odolať v smere pádu minimálnej statickej sily 15 kN, aby pri zachytení kinetickej energie vzniknutej prípadným voľným pádom zamestnanca zaisťovaného POZ nedošlo k jeho následnému pádu, napr. v prípade vytrhnutia, zlomenia, uvoľnenia, výšmyknutia kotviaceho zariadenia, prasknutia dreveného prvku, zlomenia ocelevej tyče a pod.</p> <p>dbať na správnu voľbu vhodného a spoľahlivého miesta upevnenia/ukotvenia (základným kritériom pre výber kotviacich bodov je druh techniky, spôsob vykonávania prác vo výške, možnosti dané pracoviskom)</p> <p>dbať na správne použitie POZ, aplikáciu len povolených kombinácií POZ, vykonávať kontroly a skúšky POZ, dodržiavať návod na použitie</p>
			2	
			3	
Ručná manipulácia s bremenami / Fyzická námaha				
Fyzická námaha	nadmerná fyzická námaha	* preťaženie, presilenie, poškodenie podpomo-pohybovej sústavy;	1	zabezpečiť zdravotný dohľad zamestnancov vykonávajúcich manipuláciu s bremenami, riadiť sa

		<p>* natrhnutie, natiahnutie svalov a šliach, náhlým, prudkým pohybom prechladnutých nerozhýbaných svalov pri vysokom zaťažení;</p> <p>* vznik slabinej alebo stehennej prietrže (pruhu) pri prudkom zdvihnutí bremena (u manipulujúcich s mákym brušným svalstvom a nedostatočnou pevnosťou slabinoých väzov, pri doprovodnom zvýšení vnútrobrušného a vnútrohrudného tlaku v dôsledku zadržania dychu a nadmerného zaťaženia väziva pri prudkom zdvíhaní);</p>		<p>zdravotnou spôsobilosťou zamestnancov na výkon práce</p> <p>preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami</p> <p>preukázateľne oboznámiť zamestnancov o smerných hmotnostných limitoch ručnej manipulácie s bremenami</p> <p>používať vhodné manipulačné pomôcky (pásky, popruhy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, posuvné valčeky, kolieskové zdvíháky a i.)</p> <p>informovať zamestnancov o opatreniach, ktoré majú byť vykonané v oblasti bezpečnej ručnej manipulácie s bremenami, napr.:</p> <p>pri dvíhaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postaviť sa priamo k bremenu čo najbližšie; - nájsť si rovnováhu, nohy mať rozkročené; - čupnúť si, držať chrbát maximálne vyrovnaný; - pri dvíhaní (do polohy stoja) zapojiť svaly nôh a vystriet chrbát; - zdvih vykonať plynulo; <p>pri prenášaní bremena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - držať bremeno pevne; - držať bremeno čo najbližšie pri tele; - chrbát držať vzpriamene; - bremeno prenášať s ramenami vystretými smerom dole; <p>vyvarovať sa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvíhaniu bremien nad hlavu; - skladaniu objemných predmetov zhora bez zistenia ich hmotnosti; - vytáčaní sa pri zdvíhaní alebo skladaní predmetov; - nakláňaniu sa po zdvíhaní predmet cez prekážku a skladaniu bremien cez prekážku; <p>pri navrhovaní manipulačnej jednotky, určenej na ručnú manipuláciu s bremenami, zabezpečiť</p>
--	--	--	--	---

						<p>dostatočný počet pracovníkov jednotky s ohľadom na tvar, hmotnosť a rozmery bremien</p> <p>v prípade, že manipuláciu bude vykonávať viac pracovníkov, určiť vedúceho práce, ktorý bude prácu celej skupiny riadiť a koordinovať, pred samotnou manipuláciou je nutné si objasniť jej spôsob</p> <p>pred manipuláciou s bremenami vykonať krátke cvičenie na rozhybanie a zahriatie svalstva</p> <p>nepreceňovať svoje fyzické možnosti, v prípade nadmerného vyčerpania a svalovej únavy informovať nadriadeného</p> <p>oddržiavať zásady správnej manipulácie s bremenami</p> <p>informovať zamestnancov o hmotnosti bremena a o ťažisku na najťažšej strane, ak je hmotnosť bremena rozložená nerovnomerne</p>
Fyzická námaha	neočakávaný pohyb bremena	<p>* natiiahnutie svalstva a šliach, prípadne poškodenie podporno-pohybového aparátu náhlou zmenou ťažiska bremena v obale v dôsledku ťahu v inej časti obalu bremena.</p> <p>* pád, prevrhnutie, zosunutie bremena na osobu;</p>	1	1	<p>zaistiť bremeno v obale tak, aby ťažisko bremena ostalo stabilné, aby sa zabránilo jeho samovoľnému premiestňovaniu</p> <p>ručné ukladanie bremien vykonávať len do výšky ramien, popr. hlavy, pri zaistení jeho stability previazaním</p>	
Fyzická námaha	nestabilná, nefyziologická poloha tela	<p>* poškodenie telesnej stavby zamestnancov (napr. chrbtice, svalov, kĺbov, šliach, väzív, nervov) v dôsledku nesprávnych pracovných úkonov, manipuláciou s bremenami nestabilnej alebo nefyziologickej polohy tela (v predklone, záklone, vykláňaním sa do strán, podávaním bremena na veľkú vzdialenosť a pod.);</p>	1	1	<p>preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami</p> <p>s bremenami ručne manipulovať len v stabilnej a prirodzenej polohe, nenakláňať sa do regálov, nepredkláňať a nezakláňať sa, nevykláňať sa s bremenom do strán a pod.</p> <p>v prípade potreby manipulácie s ťažko dostupným bremenom, použiť adekvátne pracovné prostriedky a manipulačné pomôcky (pasy, popruhy, vodiace listy, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, podsvuné valčeky, kolieskové zdvíhačky a i.)</p> <p>oddržiavať zásady správnej manipulácie s bremenami</p>	

Fyzická námaha	otáčavý pohyb trupu	* poškodenie podporno-pohybovej sústavy zamestnancov otáčaním trupu do strán pri manipulácii s bremenami;	1	1	preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami otáčanie s bremenom vykonávať celým telom, nie otáčavým pohybom trupu
Ručná manipulácia s bremenami / Požiadavky na činnosť					
Požiadavky na činnosť	nadmerné vzdialenosti pri zdvíhaní, spúšťaní alebo prenášaní bremena	* zníženie úchopovej schopnosti zamestnancov pri zdvíhaní, spúšťaní alebo prenášaní bremien na nadmerné vzdialenosti, možnosť pádu bremena a privalenie dolných končatín alebo poškodenia chrbtice zamestnancov; * pád zamestnanca zakopnutím o prekážky na trase prenášania bremena;	1	1	preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenom a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenom dodržiavať maximálne prípustné hodnoty pre ručnú manipuláciu s bremenami podľa platnej legislatívy nepreceňovať svoje fyzické možnosti, v prípade zníženia úchopovej schopnosti bremeno položiť a oddýchnuť si, prípadne požiadať o pomoc a vykonávať manipuláciu viacerí pri pocyte nadmerného vyčerpania, informovať vedúceho zamestnanca a požiadať ho o dočasné preradenie na inú, fyzicky menej náročnú prácu na ručné spúšťanie bremena používať vhodné manipulačné pomôcky a viazacie prostriedky pred prenášaním bremena na nadmernú vzdialenosť si ujasniť kam sa bremeno prenáša, prezrieť si trasu a odstrániť všetky prekážky
Požiadavky na činnosť	nedostatočný telesný odpočinok alebo čas potrebný na zotavenie	* pád bremena, zavalenie, narazenie bremenom, potknutie, poškodenie podporno-pohybovej sústavy v dôsledku fyzickej a svalovej únavy alebo nepozornosti z toho vyplývajúcej; * iné zranenie, alebo nehodová udalosť v dôsledku nepozornosti spôsobenej únavou;	1	1	poskytovať zamestnancom dostatočný čas na odpočinok medzi pracovnými úkonmi a pracovnými zmenami v zmysle platnej legislatívy ak zamestnanec požiada o preloženie na jednoduchšiu pracovnú operáciu v dôsledku únavy, vyhovieť mu
Požiadavky na činnosť	príliš častá, alebo dlhá fyzická záťaž	* ochorenia podporno-pohybovej sústavy, únava svalov, mikroskopické poranenia a s nimi spojené poruchy mäkkých tkanív krku a horných končatín, zamestnancov manipulujúcich s bremenami;	1	1	zamestnancov sriedať pri pracovných činnostiach, alebo im poskytovať primeraný odpočinok zabezpečiť aby práca zamestnancov manipulujúcich s bremenami nebola jednotvárná a aby počas pracovnej zmeny vykonávali aj iné, fyzicky menej náročné činnosti

						preukázateľne oboznamenávať zamestnancov o legislatívnych limitoch práce s bremenami
Požiadavky na činnosť	vnútené tempo práce, bez možnosti ovplyvnenia zamestnancom	* vyčerpanosť, chyby a nepozornosť zamestnanca pri manipulácii s bremenami a z toho vyplývajúce zranenia;	1	1		ak je tempo práce určené výrobou, alebo strojným zariadením a zamestnanec ho nemôže ovplyvniť, zabezpečiť dostatočný počet pracovníkov, tak aby boli rešpektované legislatívne požiadavky ak je tempo práce stanovené výrobou, uprednostňovať striedanie pracovných činností a zaškoloňovanie zamestnancov na viacero výrobných operácií, tak by sa mohli zastupovať a striedať pri výkone pracovných činností pokiaľ má zamestnanec obavu o svoje zdravie z dôvodu vnúteného tempa práce a s tým spojeným vyčerpaním, vyhovieť mu a preradiť ho dočasne na inú prácu
Ručná manipulácia s bremenami / Pracovné prostredie						
Pracovné prostredie	meniaca sa úroveň podlahy alebo pracovného povrchu	* pád zamestnanca pri prenášaní bremien v skladovacích priestoroch, po zakopnutí o prekážku alebo pošmyknutí na zvažujúcej sa podlahe;	1	1		zmeny úrovne podlahy bezpečne graficky označiť informovať zamestnancov o sklone, o úrovniach pracovného povrchu a zásadách bezpečnej práce na takýchto povrchoch
Pracovné prostredie	nerovná, klzká podlaha	* pád zamestnanca pri chôdzi a prenášaní bremien, po zakopnutí o nerovnosť podlahy (podlaha s výškmi, nerovnosťami, dierami a pod.), poklznutí na klzkej podlahe;	1	1		zabezpečiť rovný, nevýťčený a nekľzký povrch podláh, komunikácií, ložných plôch vozidiel, manipulačných priestorov udržiavať podlahy skladovacích plôch, uličiek a komunikácií v bezpečnom stave, poškodené miesta bezpečne označiť a zabezpečiť bezodkladnú opravu manipulačné plochy udržiavať čisté, rovné (bez zmrzakov, blata, olejových škvŕn, dier a pod.), odstraňovať šmykľavosť vonkajších plôch v zimnom období (odstraňovať sneh, námrazy, zabezpečiť protišmykový posyp) dočasne klzke miesta podlahy označiť tabuľou "klzká podlaha" zabezpečiť zamestnancom vhodnú protišmykovú obuv
Pracovné prostredie	nestabilná podlaha, alebo opora nôh	* pád zamestnanca manipulujúceho s bremenom na nespevnenom povrchu alebo nestabilnom podklade;	1	1		s bremenami, ručne manipulovať len na pevných a stabilných povrchoch

Pracovné prostredie	nehodné manipulačné miesto	<ul style="list-style-type: none"> * pád zamestnanca s bremenom z vyvýšeného manipulačného miesta (plošina, schody, nebezpečné okraje a pod.); * pád bremena a privalenie osoby nachádzajúcej sa pod vyvýšeným manipulačným miestom, pri náhodnom páde bremena; * poškodenie podporno-pohybového aparátu, najmä chrbtice, nakláňaním sa s bremenom cez zábradlie, pri skladaní bremien z vyvýšených miest a pod.; 	1	1	<p>zabezpečiť miesto manipulácie proti pádu zamestnanca použitím vhodných prvkov kolektívnej ochrany</p> <p>nevykôrtať ručnú manipuláciu s bremenami na miestach kde nie je možné zabezpečiť dostatočnú ochranu proti pádu</p> <p>okolie manipulácie zabezpečiť proti pádu vhodnými prostriedkami (záchytné siete a pod.)</p> <p>zabezpečiť priestor ohrozený pádom bremena proti prístupu osôb</p> <p>preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami</p> <p>zabezpečiť dostatočné osvetlenie miest výkonu manipulácie s bremenami</p> <p>poruchy svetiel bezodkladne odstraňovať</p> <p>na pracoviskách s nedostatočným alebo nefunkčným osvetlením vydať zákaz manipulácie s bremenami, do odstránenia nedostatku</p> <p>zabezpečiť teplotu na pracovisku podľa hygienických štandardov v letnom a zimnom období</p> <p>zabezpečiť aby vlhkosť pracovného prostredia bola v súlade s normami stanovenými platnou legislatívou a nemohla zmeniť povrch podláh, bremien, úchopových prvkov a pracovných pomôcok na klzký</p> <p>vydať a dodržiavať zákaz manipulácie s bremenami vo vlhkom a klzkom prostredí</p> <p>zabrániť vytváraniu prievanu (napr. vhodným technickým, resp. organizačným riešením)</p> <p>vetranie vykonávať s ohľadom na zamestnancov a ich pocity</p> <p>organizačne, alebo technicky zabezpečiť, aby zamestnanec nebol priamo vystavený vplyvu vetrania alebo vetra</p> <p>vyľúčiť manipuláciu s bremenami v stiesnených priestoroch</p>
Pracovné prostredie	nevýhovujúce osvetlenie, teplota, vlhkosť, alebo vetranie	<ul style="list-style-type: none"> * zakopnutie, narazenie, buchnutie, pád zamestnanca s bremenom pri manipulácii v nedostatočne osvetlených priestoroch; * vyčerpanosť, prechladnutie zamestnanca pracujúceho v prostredí s nevhodnou teplotou; * pokĺznutie zamestnanca, výšmyknutie bremena zamestnancovi v dôsledku šmyklavých, vlhkých, orosených podláh, bremien, úchopových prvkov a nástrojov; * zápal stredného ucha / nervov (napr. očného), obrna líčneho nervu spôsobené prievanom a nevhodnými klimatickými podmienkami pri vetraní; * podráždenie očí pri zasiahnutí zvířeným prachom; * prechladnutie, zápaly dutín, spojiviek, svalstva, bolesti hlavy pri manipulácii s bremenami v nesprávne vetraných priestoroch; 	1	1	
Pracovné prostredie	stiesnený manipulačný priestor	<ul style="list-style-type: none"> * udretie hlavy alebo inej časti tela, prítlačenie prstov a pod. o steny alebo konštrukcie; 	1	1	

						zaisitiť pevné uchopenie bremena, využiť uchopové otvory, držadlá, ak sú k dispozícii
						podat zamestnancom presné informácie o hmotnosti bremien
						ak je to možné, podať zamestnancom presné informácie o ťažisku najťažšej strany bremena v prípade, ak je bremeno v obale umiestnené excentricky
Vlastnosti bremena	tvar a konzistencia bremena pri kolíziách	* prevrhnutie, pád, vymrštenie bremena rôznorodého tvaru a konzistencie s následkom bodnutia, zavalenia a pod., manipulujúcich zamestnancov pri kolízii s inými zamestnancami, motorovými vozíkmi, vozidlami alebo konštrukciami;	1	1		bremená nebezpečných tvarov, alebo konzistencie ukladať do uzavretých obalov, tieto obaly náležite označiť a inštruovať zamestnancov o správnej manipulácii s takýmito bremenami
Vlastnosti bremena	umiestnenie bremena spôsobujúce ťažiu manipuláciu	* poškodenie podpornó-pohybovej sústavy, z dôvodu nutnosti manipulácie s bremenom v určitej vzdialenosti od tela, s nutnosťou nakláňať sa alebo vytáčať trup;	1	1		používať vhodné manipulačné pomôcky (pásky, popruhy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, podsvuvné valčeky, kolieskové zdvíhaky a i.)
			1	1		používať vhodné manipulačné pomôcky (pásky, popruhy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, podsvuvné valčeky, kolieskové zdvíhaky a i.)
						bremeno držať čo najbližšie pri tele, nenakláňať sa s bremenom, nevytáčať trup do strán
						dozriavať zásady bezpečnej manipulácie s bremenami
						v prípade potreby, zabezpečiť manipuláciu viacerými osobami súčasne
Ručná manipulácia s bremenami / Všeobecné riziká manipulácie s bremenami						
Všeobecné riziká manipulácie s bremenami	nehodný odev, obuv, alebo iné osobné vybavenie	* nechcené zachytenie bremena kusom odevu a jeho prevrátenie, pád a s tým spojené zranenia osôb; * pošmyknutie, udretie zamestnanca; * pád bremena a prívalenie zamestnanca bremenom zlyhaním pracovných pomôcok a osobného vybavenia;	1	1		poskytnúť zamestnancom adekvátne a funkčné osobné vybavenie (odev, obuv, manipulačné pomôcky, opasky, pásky, popruhy, vodiace lišty, manipulačné kliešte, svorky, prísavky, podsvuvné valčeky, kolieskové zdvíhaky a pod.)
						poškodený odev, alebo osobné vybavenie nahrádzať celistvým a funkčným
						vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Všeobecné riziká manipulácie s bremenami	nevyškolený, neodborný, zdravotne nespôsobilý pracovník	* spôsobenie zranení sebe, alebo osobám v blízkom kontakte, neopatrnou, neodbornou manipuláciou s bremenami;	1	1		preukázateľne oboznámiť zamestnancov o správnej manipulácii s bremenami a o rizikách poškodenia zdravia, ktoré vyplývajú z nesprávnej manipulácie s bremenami

							preukázateľne oboznámiť zamestnancov o smerných hmotnostných limitoch ručnej manipulácie s bremenami zabezpečiť zdravotný dohľad zamestnancov vykonávajúcich ručnú manipuláciu s bremenami na ručnú manipuláciu s bremenami priradzovať len zamestnancov fyzicky a zdravotne spôsobilých
Stavebný robotník							
Stavebný robotník / Práce vo výškach							
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad volňou hĺbkou	nezabezpečené otvory	* prepadnutie a pád nebezpečnými otvormi (šachtami, medzerami v podlahách);	1	1			poklady musia byť dostatočne únosné s ohľadom na predpokladané zaťaženie poklady zaisťovať spojkami alebo inými ochrannými prvkami proti vodorovnému posunutiu otvory zakrývať súčasne s postupom prác vo výške vnútorný okraj pracovnej podlahy zabezpečiť proti pádu vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie pre zvislú dopravu vyburanej sutiny zriadiť uzavreté spuste ochranné pásmo, vymedzujúce ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy podľa hodnôt uvedených v platnej legislatíve zaistiť ochranu priestorov pod miestami práce na streche proti ohrozeniu padajúcimi predmetmi : a) dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou, b) vylúčením prístupu osôb pod miesta práce na streche, c) strážením ohrozeného priestoru zabezpečiť vymedzenie a ohradenie ochranného pásma pod miestom práce vo výške, vylúčiť práce nad sebou a prístup osôb pod miesta práce vo výškach zaistiť zriadenie zachytných striešok nad vstupom do objektu
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad volňou hĺbkou	nezaistené predmety	* pád predmetu a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením ťažkými (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žeriavom a pod.); * pád úmyselne zhadzovanej stavebnej suty alebo jednotlivých predmetov z výšky; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy lešenia, z podlahy stavaneho objektu;	1	1			

Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	pohyb a práca vo výške	<p>* pád zamestnanca z výšky - z voľných nezaistených okrajov stavieb, konštrukcií a pod.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri kontrole zvislosti steny, - pri práci a pohybe osôb na lešení, - pri odoberaní bremien dopravovaných el. vrátkom, žeriavom na nezaistené podlahy, - pri zhotovovaní debnenia, betónovania a odebnovania u monolitických stropných konštrukcií, schodísk a pod., - pri práci a pohybe v blízkosti voľných nezaistených otvorov v obvodových stenách (balkónové dvere, lodžie), u schodiskových ramien a podest, výtahových šacht, otvorov a prestupov v podlahách (napr. pre zvislé potrubia, medzery medzi konštrukčnými prvkami podláh), - pri buraní vonkajších obvodových sien, podláh, striedoch schodísk, terás, rámp, balkónov, lodžii a pod., - pri natieračských prácach najrôznejších konštrukcií a zariadení vo výške, - pri šplhaní a vystupovaní po konštrukčných prvkoch stavby, po konštrukcii lešenia, - pri montáži a demontáži lešenia, pri zrušení lešenia, prevrátení nekotveného a pojazdného lešenia (podľa potreby nutné doplniť a upraviť podľa podmienok pracoviska, staveniska, napr. v technologických postupoch); 	1	1	<p>zaisťovať voľné okraje podláh, vrátane lešení, zarážkou pri podlahe, popr. odebnením, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu a predmetov z voľných okrajov</p> <p>dozriavať zákaz vešať náradie na časti odevu, pokiaľ k tomu nie je upravený alebo pokiaľ zamestnanec nepoužije vhodnú výstroj (pás s úpinkami, brašne, vrecká, puzdra a i.)</p> <p>materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boli po celý čas uložené zaistené proti pádu, zošmyknúťiu alebo zhodeniu vetrom počas práce a po jej ukončení bezpečne ukladať materiál na podlahách mimo okraj</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>zaisťovať zamestnancov vo výškach tam, kde sa nedá použiť kolektívna ochrana, osobným zaistením (POZ) a to napr. pri odoberaní bremien dopravovaných el. vrátkom, žeriavom na nezaistené podlahy v zaštrešených poschodiach, pri zhotovovaní debnení a odebnovania, pri práci na strechách a iných krátkodobých prácach vo výške</p> <p>zabezpečiť kontrolu zvislosti sien a pod. práce nevykonávať priamo z vymurovanej steny (nebezpečie uvoľnenia tehly a nezatuhnutého spodného muriva)</p> <p>používať ochranné a záchranné konštrukcie (napr. lešenia alebo iná ekvivalentná alternatíva), len pokiaľ bola ich výstavba ukončená, a boli vybavené a vystrojené a po ich odovzdaní do užívania; zamedziť prístup na miesta, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu;</p> <p>zaisťiť vypracovanie technologického postupu vrátane riešení BOZP pri vykonávaní náročnejších prác vo výškach, v prípade nezaistovania osobného zaistenia je nutné vytvoriť podmienky pre použitie POZ, o. i. vopred určiť miesto kotvenia (ak nie je technol. postup spracovaný stanoví miesta kotvenia POZ zodpovedný zamestnanec)</p>
---	------------------------	---	---	---	---

<p>zamedziť prístup k miestam na strechách, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu</p>	<p>priebežne zaistovať všetky voľné okraje stavby, kde je rozdiel výšok väčší ako 1,5 m a to jednou z týchto alternatív:</p> <p>a) kolektívnym zabezpečením - t.j. ochrannými alebo záchrannými konštrukciami (zábradlím so zarážkou alebo iná ekvivalentná alternatíva) a to hlavne voľné okraje podláh, nezaistené steny, otvory v obvodových stenách, výtahových šacht, voľné okraje schodiskových ramien a podest, terás, rámp, balkónov, lodžii a pod.),</p> <p>b) osobným zaistením (predovšetkým u krátkodobých prác),</p> <p>c) kombináciou kolektívneho a osobného zabezpečenia</p>	<p>zamedziť vybavenie stavby konštrukciami pre prácu vo výškach a zvyšovanie miesta práce (lešenia, rebriky, materiál, inventárne dielce) a ich dostatočná únosnosť, pevnosť a stabilitu</p>	<p>vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce na strechách v rámci dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním, resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu</p>
<p>všetky nosné drevené časti pomocných i trvalých konštrukcií je nutné pred osadením a zabudovaním odborné prehliadnuť</p>	<p>nepreťažovať podlahy ani iné konštrukcie materiálom, sústredím viacerých osôb a pod. (hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcky, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať povolené normované náhodné zataženie konštrukcie)</p>	<p>dbať na výber vhodného a kvalitného materiálu pre nosné prvky pomocných podláh, vylúčiť použité nadmerné hrčovitého, nahnitého a inak chybného dreva (hranoly, dosky)</p>	<p>dbať na spoľahlivé zaistenie jednotlivých prvkov podláh a iných dočasných pomocných konštrukcií proti nežiaducemu pohybu (spájaním, pripavením a</p>
<p>poškodené strešné prvky, nedostatočná nosnosť strešných prvkov</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>1</p>
<p>Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou</p>	<p>poškodené strešné prvky, nedostatočná nosnosť strešných prvkov</p>	<p>* prepadnutie a pád osôb po zlomení, uvoľnení, zrútení konštrukcií, hlavne drevených, následkom ich chybného stavu, pretiaženia a pod.;</p> <p>* prepadnutie osoby po zlomení drevených prvkov pomocných dočasných podláh a lešení, dosiek a podperných nosných hranolov a pod.;</p> <p>* zlomenie drevených nosných, podperných prvkov lešení alebo iných pomocných konštrukcií a to vplyvom použitia nekvalitného reziva, hlavne nadmerných chýb, keď je ich rozsah (najčastejšie rozmery viditeľných hrčii, ich umiestnenie a stav) presahuje prípustnú toleranciu a má vplyv na mechanickú vlastnosť dreva a na zníženie pevnosti dreveného prvku pri namáhaní na ohyb a pod.;</p> <p>* prepadnutie osoby pri pohybe alebo vynaložení</p>	

		úsilia pri posunutí alebo otočení prvkov pomocnej pracovnej podlahy, podlahového diela, poklopov a pod.;				pod.) a správne a súvislé osadenie podlahových dielcov a jednotlivých prvkov podláh lešenia na zraz
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	vratké, nestabilné konštrukcie	* pád z vratkých konštrukcií a predmetov, ktoré nie sú určené pre prácu vo výške ani k výstupom na zvýšené pracovisko;	1	1		zaisťiť vybavenie stavby vhodnými prostriedkami a zariadeniami pre zvyšovanie miesta práce dodržiavať zákaz používania vratkých a nevhodných predmetov pre prácu a pre zvyšovanie miesta práce (debny, obaly, palety, sudy, vedra a pod.) dodržiavať zákaz zoskakovania z lešení a zliezania po konštrukciách
Práce a pohyb zamestnancov vo výškach a nad voľnou hĺbkou	Zlý technický stav výstupových prvkov	* pád zamestnanca pri výstupe a zostupe na podlahy a na miesta práce vo výškach;	1	1		zaisťiť bezpečné prostriedky pre výstupy na zvýšené miesta stavby (rebríky, schodiska, rampy), vyzadovať používanie rebríkov na výstup a zostup na podlahy kovových lešení)
Stavebný robotník / Stavebné práce						
Murované konštrukcie - murovanie	dráždivé, leptavé účinky vápna	* zasiahnutie očí, poleptanie zamestnanca vápnom a to hlavne odstreknutím vápna pri jeho hasení a manipulácii, resp. odstreknúť vápnernej malty z miešačky pri výrobe malty, pri manipulácii a doprave malty (najnebezpečnejšie je zasiahnutie očí, kedy môže dôjsť k trvalému poškodeniu oka, príp. aj k strate zraku v dôsledku poleptania očnej rohovky, pri kontakte vápna a vápenného prachu so sliznicami alebo pokožkou môže dôjsť k ťažkému poleptaniu postihnutého miesta); * zasiahnutie očí zamestnanca (murára) vystrieknutím vápenného mlieka a riedkej malty pri omietaní a bielení stien a stropov;	1	1		vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbáť na správne a bezpečné zaobchádzanie s maltou a vápnom, pri výrobe malty v miešačke a jej ďalšej manipulácii a spracovaní (pokiaľ možno tak, aby bolo minimalizované nebezpečenstvo vystrieknutia malty, vápenného mlieka) dbáť na správny postup pri hasení vápna a pri príprave vápenného mlieka (dodržiavať zákaz hasenia v úzkych a hlbokých nádobách)
Murované konštrukcie - murovanie	hmotnosť osadzovaných predmetov a konštrukcií	* pád konštrukcií a zabudovaných a osadzovaných predmetov a konštrukcií o väčšej hmotnosti, pad a zasiahnutie osôb;	1	1		rešpektovať stanovený spôsob osadzovania (ukotvenia, pripavenia, zaistenia osadzovaných predmetov) postupovať podľa projektu
Murované konštrukcie - murovanie	nedostatočná stabilita, tuhosť murovaných konštrukcií	* zrútenie murovaných konštrukcií v dôsledku porušenia a straty stability, príp. tuhosti, oporných a izolačných múrov - prímuroviek, komínového muriva, pilierov, štítových a i. múrov, priečok a i. murovaných konštrukcií; * pád muriva na osoby;	1	1		dbáť na správny postup pri murovaní a zaťažovaní tehlových prímuroviek vo výkopych (nenahradzovať nimi debnenie) prípadné zoslabovanie murovaných nosných konštrukcií (pilierov) dopredu prejednávať a odsúhlasíť so statikom

							<p>vykonávať vysekávanie drážok do priečok a pilierov len za dodržania podmienok stanovených v projekte</p> <p>používať vhodný materiál pre murovanie (tehly, maly, prísady)</p> <p>zakotviť priečky do muriva</p> <p>vymurovanie vyhotoviť odborne (správna väzba tehál, blokov a tvárnic) zaisťiť stabilitu, pevnosť a tuhosť vymurovaných konštrukcií</p> <p>nezaťažovať murivo izolačných prímuroviek zeminou</p> <p>stanoviť a dodržiavať technologické, resp. pracovné postupy, pri murovaní kominov, pilierov a pod.</p> <p>konštrukcií, vymurovanie po častiach, až kým nové vymurované murivo nevykazuje dostatočnú pevnosť</p> <p>nezaťažovať neunosné stropné prvky a nedokončené stropy, zaisťiť vytvorenie únosných pomocných pracovných podláh</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>dodržiavať bezpečnostné prestávky v teplom prostredí</p> <p>zaisťiť potrebnú zdravotnú spôsobilosť (lekárske prehliadky)</p> <p>zaisťiť bezpečné zvyšovanie miesta práce tak, aby nebolo nutné vykonávať murovanie ani iné práce s rukami nad hlavou, popr. v iných nefyziologických polohách</p> <p>zaisťiť dostatočný pracovný priestor pri murovaní, na podlahe lešenia</p> <p>dbať na bezpečné ukladanie materiálov, ukladať ich len do stabilnej polohy, nie na voľné okraje stien a podlahy lešení, kde hrozí nebezpečenstvo pádu</p> <p>dodržiavať zákaz hádzania tehál a pod.</p> <p>dbať na správne uchopenie bremena, stabilné postavenie pri práci</p> <p>zabrániť priamemu kontaktu s danou látkou</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>
Murované konštrukcie - murovanie	nedostatočne únosné konštrukcie	* prepadnutie osôb pri zhotovení stropov z tenkostenných keramických materiálov a iných nedostatočne únosných konštrukcií stropu;	1	1			
Úpravy povrchov stien a stropov	nefyziologické pracovné polohy	* práce v nefyziologických polohách, v pokľaku a pod. s následkom poškodenia zdravia - pohybového aparátu; * práce v neprirodzenej polohe tela alebo jeho častí, práca vo vynútených polohách;	1	1			
Murované konštrukcie - murovanie	nestabilne uložené predmety	* pád murovaného materiálu (tehly, tehlové bloky, tvárnice a pod.), prekladov a pod. na nohu, zasiahnutie hlavy; * prevrnutie nestabilne uložených predmetov (zárubní, okien, prekladov, betónových výrobkov, zariadení predmetov a panelov); * pád osadzovaných prekladov, prirazenie prstov osoby pri manipulácii s murovacím materiálom a pri murovaní;	1	1			
Polyuretány	nežiaduce účinky polyuretánov	* nebezpečné vlastnosti polyuretánov, ktoré spôsobujú tvrdidlá tvorené izokyanátmi; * tvrdidlá sú pľne polymerované, ale aj tak	1	1			

		obsahujú určité množstvo voľného izokyanátu, jeho výpary spôsobujú podráždenie ústnej dutiny, nosnej sliznice, hltanu a hrtanu, spôsobujú kašeľ, žalúdočné potiaže, dýchacie potiaže a prieduškovú astmu, ďalej dráždia pokožku a očné sliznicu; * izokyanátová astma je vždy spojená so zmenou zameštrnania, lebo každé ďalšie seberemenšie podráždenie spôsobuje stále väčšie potiaže; * vo zvýšených koncentráciách spôsobuje izokyanát slzenie a zápaly spojiviek; * v stavebníctve sa používajú ako liate podlahové povlaky, izolačné prostriedky, plniace a tesniace hmoty, základné hmoty pre ďalšie úpravy a ako lepidlá; * porezanie rúk o ostré hrany obkladačiek a dlaždíc;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať bezpečné pracovné postupy
Úpravy povrchov stien a stropov	ostré hrany obkladačiek a dlaždíc		1	1	
Stavebný robotník / Stavenisko					
Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	nepriaznivé účinky chladu	* prechladnutie zamestnanca v zimnom období pri práci na vonkajších nechránených priestranstvách;	1	1	dodržiavať prestávky pri práci v teplej miestnosti vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zabezpečiť podávanie teplých nápojov
Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	nepriaznivé účinky tepla	* prehriatie, úpal v letnom období;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať bezpečnostné prestávky pri práci zabezpečiť poskytovanie chladných nápojov
Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	nehodný stav staveniskových komunikácií	* pád, narazenie rôznych častí tela pri páde v priestoroch staveniska, podvrtnutie nohy pri chôdzi osôb po staveniskových komunikáciách a podlahách, pracovných schodíkoch, dočasných schodiskách, rampách, vyrovnávacích mostíkoch, lávkach, podlahách lešení, plošinách a i. * pošmyknutie pri chôdzi po teréne, zablatených, zasnežených a namrznutých komunikáciách a na vonkajších staveniskových priestoroch;	1	1	v zimnom období odstraňovať námrazu, sneh, vykonávať protišmykový posyp vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zaisťiť vhodnú voľbu trás, určiť a známiť vstupy na stavbu, staveniskové komunikácie, prístupové cesty a chodníky zaisťiť dostatočné elektrické osvetlenie v noci, za zníženej viditeľnosti (v suterénnych priestoroch, pivničiach, miestnostiach bez okien a denného osvetlenia, v kanáloch a pod.)

							zabezpečiť včasné odstránenie komunikačných prekážok zaistiť vedenie pohyblivých prívodov a el. káblov mimo komunikácie udržiavať komunikácie a prechody voľne prístupné a volné, bez prekážok a zastavovaní stavebným materiálom, prevádzkovým zariadením a pod. dbať na čistenie a upratovanie podláh, prichodzích plôch a komunikácií, vykonávať ich čistenie a udržiavanie hlavne v zimnom období a za daždivého počasia udržiavať bezpečný stav povrchu podláh vo vnútri stavebných objektov, hlavne vstupov do objektov, frekventovaných chodieb a vnútorných komunikácií vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zvoliť vhodnú trasu pri chôdzi po svahu, pripustiť chôzdu len pri dodržaní max. prípustného sklonu svahu, násypu venovať zvýšenú opatnosť a sústredenosť hlavne v zime a za dažďa, zriadit' pomocné stupne pre nutnú chôzdu po svahu vybaviť voľné okraje výkopov, prechodových lávok a mostikov zábradlím, príp. nápadnou prekážkou poklopy zaistiť proti horizontálnemu posunutiu zaistiť zabezpečenie nebezpečných priehlbni, otvorov a pod. dostatočne únosnými poklopmi, prikrytím, nápadnou prekážkou alebo pevným zábradlím vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbať na včasné upratanie a odstránenie materiálu s ostrými časťami (časť debnenia, vybúraný materiál s klincami a pod.) očistiť obuv pred výstupom na rebrik vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Nebezpečné otvory a jamy	nezabezpečené otvory, jamy	<ul style="list-style-type: none"> * pády osôb do priehlbni, šácht, kanálov, otvorov, jam a pod.; * prepadnutie nedostatočne pevnými a únosnými poklopmi a prikrytím otvorov; * prepadnutie cez neúnosné prvky a konštrukcie umiestnené na prichodzích plochách staveniska; * pád do hĺbky (do výkopov, priehlbni, pošmyknutie pri chôdzi po svahoch a pod.); 	1	1			
Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	ostre hrany, hroty	<ul style="list-style-type: none"> * prepichnutie podrážky obuvi klincami, prerezanie podrážky obuvi inými ostrými časťami, poranenie chodidla zamestnanca; 	1	1			
Vstupy, schodiská, rampy, výstupové	poškodený schodiskový stupeň, nesprávne našliapnutie na schod	<ul style="list-style-type: none"> * pošmyknutie, šikmé našliapnutie na hranu schodiskového stupňa; 	1	1			

rebríky - pohyb osôb po stavbe					vyliúčiť nesprávne došlapovanie až na okraj (hranu) schodiskového stupňa, kde sú zhoršené trecie podmienky udržiavať nešmykľavý povrch schodiskových stupňov, dbať na správne našľapovanie, vyliúčiť šikmé našľapnutie hlavne pri znížených adhézných podmienkach za mokra, námrazy, vplyvom znečistenej obuvi
Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	účinky sietňového žiarenia		1	1	* oslnenia, zápal spojiviek; vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie používať sietňové okuliare, zástery a pod.
Bremená a predmety - pád z výšky	uvolnené, nezaistené predmety				* pád predmetov a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením hlavy (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žeriavom a i. strojom); * pád úmyselne zhadzovaného materiálu a jednotlivých predmetov z výšky; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy stavby, pomocnej stavebnej konštrukcie;
Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	vystupujúce časti konštrukcií, materiálov, dopravných prostriedkov		1	1	zriadiť zachytňacie sietne nad vstupom do objektu zaistiť voľné okraje pomocných podláh, vrátane lešení, zarážkou pri podlahe, popr. odebnením, sieťou, plachtou a pod. proti pádu materiálu materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boji po celú dobu uloženia zaistené proti pádu, zošmyknutiu alebo zhodeniu vetrom dbať na bezpečné ukladanie materiálu na podlahách mimo okraj odstrániť komunikačné prekážky, o ktoré sa dá zakopnúť - skrutky, zvýšené poklapy nad úroveň podlahy, hadice, káble (napr. vo vstupných priestoroch, na chodbách a pod.)
Vstupy, schodiská, rampy, výstupové rebríky - pohyb osôb po stavbe	zlý technický stav výstupových prvkov, komunikácií		1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie ku miestam práce vo výške zaistiť bezpečný prístup (rebríky, schodisko, rampy a pod.) pridržiavať sa držiadiel pri výstupe a zostupe po schodoch, resp. priečkach pri výstupe po rebríku

									vybavit' šikmú rampu okopovými lištami, zarážkami a pod. prvkami
									udržiavať voľný priestor zaisťujúci bezpečný prechod po schodoch, rampe
									udržiavať rovný a nepoškodený povrch podest a schodiskových stupňov
									prednostne zriaďovať trvalé schodiská tak, aby ich bolo možné používať už v priebehu stavania stavby, prípadne dočasných drevených schodísk, obmedziť používanie rebrikov na výstupy do poschodí objektov
									zriadiť bezpečné vstupy do stavebných objektov o šírke predpísanej v príslušnom osobitnom predpise, vybaviť obojstranným zábradlím nad 1,5 m vo výške a nad voľnou hĺbkou
Stavebný robotník / Zemné práce, výkopy									
Výkony - vykonávanie paženi	nesprávny spôsob manipulácie s pažiacim dielcom, hmotnosť, rozmery dielca	nezabezpečené výkopy	* pád, zasiahnutie zamestnanca manipulovaným, vyťahovaným pažiacim dielcom;	1	1				dodržiavať zákaz zdržiavať sa po dobu zatlačovania alebo vyťahovania paženia, v čase hlbena a zasypávania sekcie paženia, ktorá bezpečnostne súvisí so sekciou, kde sa paženie zatlačuje alebo vyťahuje
Výkopy stavebných rýh (pre kanalizáciu, vodovody, plynovody a pod.), stavebné jamy	nezabezpečené výkopy		* pád zamestnancov, príp. iných osôb (občanov) do výkopov z okrajov stien;	1	1				zriadiť bezpečné prechodové lávky a mostíky zabezpečiť ohradenie výkopov alebo zaistenie výkopov proti pádu osôb inou nápadnou prekážkou na stavbách, v prípade, ak je výkop v blízkosti komunikácií alebo ak sa v blízkosti výkopu na stavbe pracuje, na vonkajších priestranstvách sa zriadiť uvedené opatrenia proti pádu osôb (obyvateľov) vždy
Výkopy stavebných rýh (pre kanalizáciu, vodovody, plynovody a pod.), stavebné jamy	nežiaduce účinky ťahových a šmykových síl v stenách výkopu		* zavalenie, zasypanie a udusenie zamestnancov pri vstupe a práci vo výkopoch; * pozn.: vykopávanie výkopov odstraňovaním zeminy sa narušuje pôvodný rovnovážny stav v zemine, dochádza k ťahovým a šmykovým silám v obnažených stenách výkopu, ktoré je nutné nahradiť umelo, inak by došlo ku zrúteniu steny. K poruche stability zeminy vedie všetko, čo zvyšuje napätie v zemine a všetko, čo znižuje pevnosť zeminy.; * najdôležitejšie príčiny zvyšovania napätí:	1	1				vylúčiť vstup zamestnancov do výkopu s nezaistenými stenami pri väčšej hĺbke ako 1,3 m nevytvárať previsy, odstrániť kamene a pod. v stene zaisťiť kontrolu slien výkopu, paženie pred vstupom, vylúčiť vstup osôb do nezaisteného výkopu zvislé steny ručne kopaných výkopov zabezpečiť proti zavaleniu pažením alebo sťahovaním podľa projektu a skutočného stavu, fyzikálno - mechanických vlastností zeminy a miestnych podmienok

	<p>- zväčšenie hĺbky výkopu, - nasýtenie zeminy vodou, - vodný tlak v trhlínach zeme, - hmotnosť vykopanej zeminy, strojov a pod. na povrchu pri hrane výkopu, - otrasy a vibrácie vyvodzované prevádzkou strojov, vozidiel a pod., * všeobecne platí, že čím má zemina väčší obsah vody, tým ťažšie a zložitejšie je zaistovanie stability stien a svahov v nej vytvorených;</p>			<p>zriadiť rebríky (popr. rampy, schody) pre bezpečný zostup a výstup do výkopu a pre rýchle opustenie výkopu v prípade vzniku nebezpečenstva podľa potreby zaistiť odvodnenie výkopu, resp. terénu pozdĺž výkopu dodržiavať bezpečný postup odstraňovania paženía</p>
<p>Výkopy stavebných rýh (pre kanalizáciu, vodovody, plynovody a pod.), stavebné jamy</p>	<p>nežiaduci zásah do podzemných vedení</p>	<p>1 1</p>		<p>obnažovanie potrubí a káblov vykonávať ručne so zvýšenou opatrnosťou obnažené potrubia zaistiť proti prehybu, výbočeniu a rozpojeniu zaistiť identifikáciu a vyznačenie podzemných vedení, ich vyčistenie pred začatím zemných prác, obmedzenie strojnej výkopáky v blízkosti potrubí alebo káblov, dodržiavanie podmienok stanovených prevádzkovateľmi vedení pri prevádzaní strojných výkopákov</p>
<p>Výkopy - vykonávanie pažení</p>	<p>poškodené spoje debnenia, nedostatočné zostavenie a zabudovanie paženía</p>	<p>1 1</p>		<p>paženie strmých (kolmých) stien strojovo hĺbených výkopov sa nemá zásadne oneskoriť o dlhšiu dobu, ako uvádza príslušný platný predpis nepoužívať systémové paženie vo väčších hĺbkach ako určuje výrobca a v prostredí so zemným tlakom vyšším ako určuje výrobca nevykonávať zatlačovanie bez použitia tlačných traverz a tlačných hláv netlačiť lopatou rýpadla na rozpierač systém neupevňovať laná alebo reťaze k rozpieračím rúrkam alebo vretenám zaistiť kontrolu stien výkopu, paženía pred vstupom, vylúčiť vstup osôb do nezaisteného výkopu dbať na správne zostavenie a zabudovanie pažení (spájanie vretien dvojíc stĺpov, vytvorenie rozpieračích rámov, rozopretie, stabilizácia, zatlačanie, vkladanie pažiacich dosiek, úplné rozopretie a pod. podľa druhu zeminy - viď technologický postup príslušného typu paženía)</p>

						ukladaním pažíacich dielcov poveriť skúseného strojníka (obsluha rýpadla) s praxou (práca s podkopovou lopatou)
						prípraviť oceľ. rúrku pre doťahovanie a povolovanie vretien (podľa typu paženia)
						skontrolovať stav paženia (hlavne skrutiek stabilizátorov)
						prípraviť potrebný počet a druh dielov pažení podľa rozmerov a hĺbky výkopu
Výkopy stavebných rýh (pre kanalizáciu, vodovody, plynovody a pod.), stavebné jamy	strata stability objektu - nezaistená stabilita objektu	* strata stability objektov, základov a pod. v blízkosti výkopov, následné ohrozenie zamestnancov, príp. iných osôb;	1	1		výkopávkou vykonávať po častiach, zabezpečiť včasné, dočasné, popr. irvalé zaistenie stability objektu
Výkopy stavebných rýh (pre kanalizáciu, vodovody, plynovody a pod.), stavebné jamy	uvolnený, nezaistený materiál	* pád predmetov (kamene, a pod.) na zamestnanca vo výkope;	1	1		dodržiavať postupy podľa projektu a dodávateľskej dokumentácie
Výkopy - vykonávanie paženia ROLLBOX	zlý technický stav výstupových prvkov	* pád zamestnanca pri zostupovaní a vystupovaní po častiach paženia; * pošmyknutie a pád pri zliezani a vyliezani do/z výkopu; * narazenie zamestnanca pri zoskakovaní do výkopu;	1	1		vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						dbať na zaistenie alebo odstránenie balvanov, zvyškov stavebných konštrukcií v stenách výkopu
						pri práci vo výkope používať prídelené OOPP (na ochranu hlavy - ochranná prilba)
						pre výstup a zostup do výkopu používať rebrík, schodisko, rampy a pod.
						nepoužívať rozpierači systém namiesto rebríkov
Stavenisko						
Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	nepriaznivé účinky chladu	* prechladnutie zamestnanca v zimnom období pri práci na vonkajších nechránených priestranstvách;	3	2		dodržiavať prestávky pri práci v teplej miestnosti
Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	nepriaznivé účinky tepla	* prehriatie, úpal v letnom období;	1	1		vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Stavenisko - pracovisko, podlahy a staveniskových komunikácií	nehodný stav staveniskových komunikácií	* pád, narazenie rôznych častí tela pri páde v priestoroch staveniska, podvrtnutie nohy pri chôdzi	1	1		zabezpečiť podávanie teplých nápojov
						vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						dodržiavať bezpečnostné prestávky pri práci
						zabezpečiť poskytovanie chladných nápojov
						v zimnom období odstraňovať námrazu, sneh, vykonávať protišmykový posyp

komunikácie - pohyb osôb		<p>osôb po staveniskových komunikáciách a podlahách, pracovných schodíkoch, dočasných schodiskách, rampách, vyrovnávacích mostíkoch, lávkach, podlahách lešení, plošinách a i. pomocných pracovných podlahách;</p> <p>* pošmyknutie pri chôdzi po teréne, zablatených, zasnežených a namrznutých komunikáciách a na vonkajších staveniskových priestoroch;</p>		<p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p> <p>zaisťiť vhodnú voľbu trás, určiť a zriadiť vstupy na stavbu, staveniskové komunikácie, prístupové cesty a chodníky</p> <p>zaisťiť dostatočné elektrické osvetlenie v noci, za zníženej viditeľnosti. (v suterénnych priestoroch, pivniciach, miestnostiach bez okien a denného osvetlenia, v kanáloch a pod.)</p> <p>zabezpečiť včasné odstraňovanie komunikačných prekážok</p> <p>zaisťiť vedenie pohyblivých prívodov a el. káblov mimo komunikácie</p> <p>udržiavať komunikácie a priechody voľne priechodné a voľné, bez prekážok a zastavovaní stavebným materiálom, prevádzkovým zariadením a pod.</p> <p>dbať na čistenie a upratovanie podláh, priechodných plôch a komunikácií, vykonávať ich čistenie a udržiavanie hlavne v zimnom období a za daždivého počasia</p> <p>udržiavať bezpečný stav povrchu podláh vo vnútri stavebných objektov, hlavne vstupov do objektov, frekventovaných chodieb a vnútorných komunikácií</p> <p>vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie</p>
Nebezpečné otvory a jamy	nezabezpečené otvory, jamy	<p>* pády osôb do priehlbín, šácht, kanálov, otvorov, jam a pod.;</p> <p>* prepadnutie nedostatočne pevnými a únosnými poklopmi a prikrytím otvorov;</p> <p>* prepadnutie cez neúnosné prvky a konštrukcie umiestnené na priechodných plochách staveniska;</p> <p>* pád do ríľky (do výkopov, priehlbín, pošmyknutie pri chôdzi po svahoch a pod.);</p>	3	<p>zvoliť vhodnú trasu pri chôdzi po svahu, pripustiť chôdzu len pri dodržaní max. prípustného sklonu svahu, násypu</p> <p>venovať zvýšenú opätnosť a sústredenú hlavne v zime a za dažďa, zriadiť pomocné stupne pre nutnú chôdzu po svahu</p> <p>vybaviť voľné okraje výkopov, prechodových lávk a mostíkov zábradlím, príp. nápadnou prekážkou</p> <p>poklopy zaisťiť proti horizontálnemu posunutiu</p> <p>zaisťiť zabezpečenie nebezpečných priehlbín, otvorov a pod. dostatočne únosnými poklopmi, prikrytím, nápadnou prekážkou alebo pevným zábradlím</p>

Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	ostre hrany, hroty	* prepichnutie podrážky obuvi klincami, prerezanie podrážky obuvi inými ostrými časťami, poranenie chodidla zamestnanca;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dbať na včasné upratanie a odstránenie materiálu s ostrohrannými časťami (časti debnenia, vyburaný materiál s klincami a pod.)
Vstupy, schodiská, rampy, výstupové rebríky - pohyb osôb po stavbe	poškodený schodiskový stúpeň, nesprávne našliapnutie na schod	* pošmyknutie, šikmé našliapnutie na hranu schodiskového stupňa;	1	1	očistiť obuv pred výstupom na rebrík vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie vylúčiť nesprávne došliapovanie až na okraj (hranu) schodiskového stupňa, kde sú zhoršené trecie podmienky udržovať nešmyklavý povrch schodiskových stupňov, dbať na správne našliapovanie, vylúčiť šikmé našliapnutie hlavne pri znížených adhézných podmienkach za mokra, námrazy, vplyvom znečistenej obuvi
Pôsobenie poveternostných a prírodných vplyvov	účinky slnečného žiarenia	* oslnenie, zápal spojiviek;	1	1	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie používať slnečné okuliare, zásteny a pod.
Bremená a predmety - pád z výšky	uvolnené, nezaistené predmety	* pád predmetov a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením hlavy (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žeriavom a i. strojom); * pád úmyselne zhadzovaného materiálu a jednotlivých predmetov z výšky; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy stavby, pomocnej stavebnej konštrukcie;	2	2	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zabezpečiť vymedzenie a ohradenie ochranného pásma pod miestom práce vo výške, vylúčiť práce nad sebou a prístup osôb pod miesta práce vo výškach zriadiť zachytyné sietišky nad vstupom do objektu zaistiť voľné okraje pomocných podláh, vrátane lešení, zárážkou pri podlahe, popr. odebnením, sietou, plachtou a pod. proti pádu materiálu materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boli po celu dobu uloženia zaistené proti pádu, zošmyknutiu alebo zhodeniu vetrom dbať na bezpečné ukladanie materiálu na podlahách mimo okraj
Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	vystupujúce časti konštrukcii, materiálov, dopravných prostriedkov	* zakopnutie, podvrtnutie nohy, narazenie, zachytenie o rôzne prekážky a vystupujúce prvky v priestoroch stavby;	1	1	odstrániť komunikačné prekážky, o ktoré sa dá zakopnúť - skrutky, zvýšené poklapy nad úroveň